

Ezer-hat-száz

Példa-beszédek.

és rész szerint
egyenes értelmű harkatis

Teles-Mondások.

mellyeket, mint Kéjkeket, de az Országok
vagy egyik vagy másik kerületjében,
főt. Nagyjából Ország-herce köze-
ségeseit, ölyve irt

H. Aug.
J

Tunc egomet tumulum Phæro in litore inarem
Constitui. Virg. Æn: l. 6. v. 503.

Ezer nyolcz-száz tizenkilencz
Magyar Pólya-Beszédek,
rövid Nyomás és Köz
Mondások.

mellyeket

Répig hallásból, Répig régibb írá-
sokból öfve-írdet,

és most közre-botsát.

nemelly jegyzésekkel és földalékokkal

1819^{iki} Eötenöben.

Horvath Adam.

Nagy Méltóságú
és Fő Híztelendő

Berlaki Somogyi Leopold
Urnak

Szombathelyi Megyei
Püspöknek

az Aust. Császári és Apostoli
Királyi Felség Belső titkos
Tanács-Hívenek, s a. t.

Ö Excellenciájának

Szánta, ajánlja és adja
D. D. D.

a Berzo.
Horvath Adám
H

Nagy Méltóságú és Fő Tisztelendő Bispok
és Belső Titkos Tanatos. Ur.

A midőn e Kis Könyvet Excellenciádnak
ajánlja, egy az Anyai nyelv fenyre-ho-
zásában, már 42 esztendő óta munkás
szarafi: olyan adósságát rója-le; a mel-
lyel az időhöz fogva a midőn a Haza, or-
szágos parafogás alá vesén tulajdon nyel-
vét, volt alkalmatoságok a hív munkások-
nak, Laistromba fejni az ugyan azon
szent tárgyra törekedő Neps' Atyjait; min-
denkor tartozon. Hogy ez a hálá-ado-
s megismerésnek bizonyítása ekkorig haka-
don; az ugyan, az én hibám: de amnyiban
szereztsem; hogy az ajánló levelet, mint
kifiny, de nem kis fáradságba került
munkám kifejezést, egyjens mind an-
nak a szerentes Esztendőnek emlékez-
tetőjévé tehetem; mellyben Hazánk' Fe-
jedelme Excellenciádat Belső Titkos Ta-
natosi Tisztre méltóztatna.

Fő Pappnak ajánlom e Magyar Seldu-
bepedekét. Kinek talán ültendőbb vala, Egy-
házi Tudományra tartozó munkát a-
jándanom. De szent dolga a Honi nyelv-
elő-mórdítása; s magát is az illy nyo-
mos, és jeles mondásoknak belső érdemét,
küvete már vege a' Husza Világi Tudó-
ma

mány-tárgyak sorából böles Salamon: Egye-
dül a nép hangján este nemelly Nemzeti
ki-mondások, hijanosíthatnak annak
feddhetetlenségét; ha azokat is, maga Salo-
mon is több Szent Irók, már előre ki nem
mentették volna. Prov. 30. v. 16. Ezek: 4: v. 12
is más fok helyeken. A tudós Heliodorus,
Büspök létező elegendes Románt írt, de
ártatlant: és érdem inkább, miut bal i-
teletre való, midőn a költőnek ezen Ne-
mében, oly Lemeket adta; melly a kéjőb-
bicknél ezt a köz-mondást emlékre:
hogy Theagenes, és Charictia, püloji az
utóbbi jeles történeteknek. De, ha szabad
a hasonlítás meg-tennem: A Honi köz-
mondások töredékét új életre hozni, nem-
zeli erkölcs akkor; mikor szerelmes tör-
tenetet költeni egy Fő Bajtornak, csak
engedem.

Engedje meg hát Excellencián, hogy ez-
zel Regi adományomat le-rójjam; s Excellen-
cián Neveinek Regije alatt, Honiainm előtt
tsékelly munkáimnak nagyobb tekintetet
szeressék egypers minő; midőn az Excellen-
cián' anyja nyelvrüket való szeretesit,
tisztelém, s annak emlékezéit hopyu
döre eltemni akarom. A Dedicatiónak
már csak-nem tulajdonára vált díszíté-
sekbe önként nem erepkedem: meg az olya-
nokba se, a mellyoknál az erkölcs-tudó-
mány tanítja: hogy a Díszvetes Ember-
nél azokat a Nemes erköltsöket, mellyek
ben

benne valósággal meg-vagynak, olyan ékes
 bopéddel s akora nyomossággal mondami-
 meg, a mekkorát azok tudomlenek; ez a
 Fejtiar, és való Ditsérei: Nem csak azért,
 hogy az én hajlon idő-korom, s fáradt tol-
 lam, az óva álló csitragatok' erőteljese
 Különben is alkalmatlan; hanem fő-képen
 azért, mivel Excellentiádnak belfő pír békgy-
 nek imexem epen azt az Ekekötsöt, melly
 a maga Szarafiúi és Egyházi Ekedemat,
 irtózik az olyan piperékkel ékesgetni.
 Hanem némű-némű maga hirt belfő ex-
 zemben bizakodván, mind Muskamát,
 mind magamat Kegyepegébe ajánlom

Excellentiádnak
 Petri Kerepturában 5. Mai
 1819

alázatos foglyaja
 Horváth Rudomány

Az olvasóhoz.

Ugy tartják, hogy a Vénok a gyermekeikre
 arra jobban emlékeztek, mint a tegna-
 piakra: Annak tulajdoníthatom en e-
 zen Magyar Belső-befűzőnek és nyomos
 rövid mondásoknak öpre-pediséte. Mes-
 tereim úgy tanítanak eszre irásból,
 mint a Uszók: talán mákok is Kevés-
 nek tudják igaz értelmét: Errebbé épí-
 tel, gondolóra vevén az ilyen Nemzeti
 rövid mondásoknak sok ági érdemét;
 Becentés emlékeztetettel fogva kez-
 demek azokat fel-eleveníteni; mivel
 gyermekkorú kéz irásik el-vefűtek; ki
 gondatlanság, ki ama neveseres Som-
 gyi Becentésértelenség miatt; s ezekkel
 együtt, a melyeket, az alati, míg Horváth
 több ívekeiben, a különböző Dialectum
 Sok kérvén meg-fordulván, figgelme-
 met emezért is ki kerjessem, tanulom,
 sőt sa reá mentem. De mivel ennyire
 még kereseltem; a Sándor István köny-
 ves háza juttat epembe, hogy ott kellene
 olyan regifegeknek kapó irót keresnem,
 a ki aggodni volna a Nemzeti Köz-mon-
 dásoknak, s repint yah az Irás-hudok-
 nál fen-forgóknak öpre-pediséte Ott
 találtam hát Kévato Bal Magyar Belső

da, is közmondások; mellyeket hűg eddig nem
látam, a régtől fogva el-szánta ij vallala
magános kedvisomnak tulajdonítottam: Nem
elegátheam meg azonban sem a munka-
nak vendévil, sem azáltal, hogy nemely mon-
dások kétszer, háromszor is elő fordulnak
benne, hol ellenben ki maradt a könyvből,
s a bűvöli pájzásokra is kevés benne a
figyelm. Hogy hát kevesebb hűjjával legyen
szaradosom, a dő-tarokból akartam
a soknál fogva forrönteni emlekerese-
met. Es imé! a mit máx méltan fegyerd-
hetek. többet találtam azonban, mint
vártam. Mivel a pró-tarok, a jóféle
munkával terhelt ember, vagy ritkán
tekint bele, vagy nem olyan bámmébből,
hogy benne jóval egyebet keressen; gah
a pütfeg udjében tapasztaltam, hogy
Molnarnak ij bapainak viló gomjok
a köz-mondások' halhatatlanságára
is. s noha benne az enyimeket mind-
fel-nem találtam; de ellenben jókhat töb-
bet; meg olyanokat is, a mik a Bro-
verbrum nevet, mellyel ök meg tisztel-
ték, nem érdemlik meg. Ezernék fogit-
fegyvel hát ki-kerestem Belva-befedi-
met annyira, a danyadik eptendöben
írunk, úgy mint tőty xei. Jóhat hafi-
nalván kepirt a támmak, kejszint
jary

a' megadásának többféle értelmeire nézve
 ama az uram Szentkereszti Domokos, Gou-
 maji is. És imé! az az eredete, hogy tükö-
 lódis nélkül meg-momjam e'ki könyvek.
 Azt monhatná ugyan erre valaki, hogy
 kére van hát ebben a' könyvben, a' mi ma-
 suta már meg-nem-let-volna; miért nem
 kéméltem-hat-meg magamat a' fáradtság-
 tul: és mom valamin. De én is felelhetek
 többet a' valaminél. Ha csak hűn harmónus
 volna is ebben, a' mi a' végében mint:
 márc meg-Erdemlone hogy eszneli kedves,
 mimnyaját ópare. padjub. Egy Nemzeti
 Köz-momist óvára meg-hagyni halni,
 nagyobb kár, mint mához a' Hódolható
 Tabore egy ágyú el-vept. De a' fok pelda
 bepatet így berü rendbe patre latin igen
 fohat is fogit a' vitékbeli pá-jarásotnak
 egy máral; és a' végibb üzlethel is (a' fok
 répten meg Ásiainak) az újabbal ópre-
 meceférei; s ismeretű a' Nemzet Külön-
 fele, és különb vitékbeli lakosságait egy-
 máral; és Ófscintű páva-jarásit a' ma-
 rendekival. Egyébb urant: hát! mit olva-
 sunk az új könyvekben, a' mi régen ne-
 let-volna? A' Híroniat nem páphagub
 az újunkból, a' melly pedig kíváltképen
 való képe a' tanulmányok. De a' gyű-
 kere

Keres tudományokban is, mi van a Differen-
tialy és Integraly Calculuson kívül, a mi
régbben relett volna; de az könyvekben?
Egyébb; mint némely fel-olvasóknak új
és új-faragott neveik a Formiszet tud-
ományában: és meg is mihoz volt termé-
kenyebb a könyv-írók méltó, mint most.
A Nemzeti nyelvnek elő-móditása, és
eredeti albanjának ismeretése, oly dapsos
dolgy és hont kötelesség hogy az erre fejtő
eszközöknek, a leg-nagyobb bőrségben jár-
jen sok. A jegyzetek valamit fejte-
nek, az ellenkezének el-olvasására. De
minem egyen monást külön-külön meg-
magyarázhatam volna! De a mellyel
mar a munka foglalaja, igen nagyra
rejt volna: és a mellett hogy nem is min-
denütt pühfeges, sok fá-valtoztatásokra
is adta volna alkalmannagot: igen
sokat másként ért, és magyaráz egyik
ember, és egyik egyje vönd, mint a másik.
A belső-belső gyökezes cselemben
oly jele monást lenne; a melly példában
ad valamit erefünkhez minden alkalmas-
taty nélkül; mint: Dagoly is Dixóbar-
langjában; be lehet isomban esen név alá-
venni isohat is, a mellyekben meg van
a rövid alkalmassatis; mint ama Sóber
szó

Az élet napjai gyorsabbak a palya futónál.

Azok pedig, a melyek bizonyos igazságot és
 vidon seprenek ki, akár fogognak közönségesen
 a nép pártjában akár csak az olvasnabbaké-
 ban; nem Bédá-befáich, hanem nyomos jelek
 mondasok. Málra és B. Bapai, misz néve-
 tel az illy endret, sőt a meg-határozon eszelen-
 mel sem bíró nemely ópare tea pákat Pru-
 rochiuolnak? az lehet az óra; mert a Kégi-
 elnül ennek a tárnak igen féles enelme-
 völt: Nem csak a Krisztusnak 20. példax-
 lá elü wásit, melyek több pábit állanak
 nagy, de többnyire talydon enel emben va-
 losagos Bédá-befáich, Barabolák; nem csak
 a Gofeti kigyitő parant, melyekkel az Atk-
 hib gonosz teneknek. magat Akhabot Di-
 rajwa teac, 2 Reg 20: 2. Nem csak a Nakhin-
 Barámjat s más igen jóhat; hanem a Jób-
 maga megjegivel xakon eszrekesefei is, Job-
 c. 27. sőt a Moab' vesped méneá veses
 Eneket is a Sikon' győzved méneá. Num 21: 27-30.
 polda befédnek nevesik magarcul többny-
 re a Jovitok; sőt eseket Deahat is B. B. B.
 triumnak. Az in ópare pávca 1889 Jelej
 is nyomos mondasok, ki egy, ki más némi-
 re tartoznak a páley eszelmé Bédá-befédnek;
 de minn olyanok, a melyeknek nagy kár-
 vólta felvé hempsége menni, vagy eggyen-
 el vesni.

A Konyha pákat, is nemely máx ma-
 ostmányolnak vespáket, ne neheselje az

fforen-
 mi
 eben?
 új
 tud-
 xmei
 most.
 3
 hapsos
 fogitó
 fém
 gite-
 .Pár
 n meg-
 lyel
 yka
 min-
 olva
 en
 sik
 .maph-
 on
 dábon
 balma-
 io bar-
 io ali-
 van
 a Jób-
 ibn

olvasó; (a' teát mondykent a' kptálnah mün-
den nyara.) Most ahazmelly rút, é' pegy onleri
vato volynah, meg van a' tulajdon neve; és
a' Czironom vallyon rút nev-fő lenne e, ha a'
logarajt araaah nevezének? az dlyonelben
a' Népruh senthi sem parantsolhat. És nota
én az dlyonchat, ha a' mái, nagyon el tji
nosult vilaj elon fül-förökneü nezem, nem
istam ki egipen; de el sem hagyhattam,
hanem ha a' nagyon borsánkeresekat: vagy
ha általjaban ki-hagy mi kákoltonam,
más sokkal tjerétem ki a' kégiéketi de
alig mindam helyes chat am, holon a'
szent váprah exaveri Textusa a' káfolo-
kat nem pégyenti.

Orthographiam xül is kell egy kis
főtt tennem. Kivált e' mostani wöben
a' mindon epen kalapats alati van az dris-
törvénye. In araa nem vigázhatam, hogy
a' törvénye, — meg a' magamról magamnak
szabokat is, meg tarttam; mind nagyokká-
ra a' Népr hangjan keltet szölkönd; u-
gyan azot, egyhásem egyetben is dlyon
mbáhat feledtemül, a' mi ket más ne-
mü irásban, gondomlban el-kerültem
völre. Istam Betri Kerepturban 5. Máj
1819.
H. A.

Az olvasóhoz.

Gyermek-koromban, az előt Negyven-negy
 eptenlővel, a' falusi iskolákban tanul
 tunk némelly jeles mestárokat Magyarul,
 is Deákul, Adagia név alatt: de a' mellye-
 ket; — mivel többnyire béda-befűdek vol-
 tak — igazán meg-értém, nem gyermek-
 észek való volt: — De tő szerént Deákul
 nem azt tette a' mondas a' mit magya-
 rul; — Tanítóink, ha tudták volna is
 mindnyáját, vagy nem magyarinták, vagy
 nem úgy, mint a' gyermek éz kívánta
 volna. Ez is hát, mint több más, igen
 kedvelerő tanúság, léteze is, kénfőri-
 tet munka volt nekünk; de még is, mint
 akarmi egyebb, akkori idő körülmé-
 képeft szeréntéjen meg ragadt; s meg
 tanona elménk a' meg-fogomat, néhany
 eptenlőkön által is. Minekutánna az
 iskolai fenyíték által ki keltem, s bizonyos
 inkretü háponsa tanultam az életke-pályá-
 gafeher; és ymerem kezdtem a' társasági
 világot; s ep alkalmasatissokkal jövech
 vonta elmembe, sőt jeles ki-mondások, mel-
 lyeket

lyeket, mint elebb csak kötelejégből tanultakat,
a' magasabb tudományok magasabb iskolá-
ban, vagy be-kamorsztak epeiben, vagy ki is
vervél belőle. - Versei imben, - kívánt énekes
imben jól jött-e) azok közül, a' mi ékefi-
tette munkámat; e' akkor meg-bántam,
hogy nagyobb figyelemmel nem tanultam
azokat; s' meg jobban, hogy az irón lástó-
mos is gondatlan voltam meg-tartani.
Most pedig már hajlata wömben, marath-
talan vagy voltam az el vesztett, és jól
rejtben el felejtett vissza peracni. - De hennon.
Akkori tanuló társaim vagy ki halta;
vagy tölem mege laknak, vagy +hint-öly-
gondatlanok voltak mint én; egész Orpa-
gunhat pedig az ellyen öpre irón Magiaen
tollal fel-fürkésem átkalhoam; ama pán-
tam hat megamat, hogy napontent, a'
onint egyre vagy másra az alkalmatosság
dei emlékezet, öpre injam azokat, vagy
talán azoknál többet is. - Nem is jól
wömbé került, hogy dea akadtam nyoloz-
párra; olyanokra pedig, - válogatva-hra,
- a' mellyek vagy valóságos belvárt-félek,
vagy

vagy neha példázat nélkül szóló, de nyomon
 rövid mündások: - s ez vala eredeti
 e kis könyvnek. Így tet e ez elő munkáj
 háromszáz eptentörrel Bolognában, a tr-
 dóm is maga-kelvelterő elméü Erasmus
 meg-nem határozom. - Ö is nyolcz százat
 feletti öfve előfjör; csak hogy az ö Adagio
 mi újság volt akkor a maga nemében.
 én pedig az ö példáján tanultam, és nyo-
 man indultam: Sőt (a mint máx tudom)
 ebben is meg vagyok előve másolatul.
 Kapos is volt az ö munkája; és huz-ese-
 renként keletvi; - tükeni, mind hazája,
 mind helykeresése szerentsefelt mint az
 enyim. - Neki elfö ki adta munkája;
 nekem pedig talán utólfö.

Kereffellesem a nyolcz százat; jól lehet
 látom, hogy jól van esekben olyan, a' mi
 a' gyermekkoromban nem volt: (se a'
 Deak-Magyarországban.) De a' homályos em-
 lekeser azt erőfirtat, hogy jól volt ellenben
 asokiban olyan is, a' mire most nem em-
 lekesem. Eke: tárt veáom hit elő öly
 remény soggel hogy a' jól alhalmannyagor
 fograk adni bővebb, és ki-terjedtebb emle-
 ke

Kesérsre: Ugy len. - A' gondos epü a Molnár,
is az ötet követett Bbipai nem csak az
egyed példát emlegettetek a köz memóriá-
tokra; hanem job boldabefődhet, és nyomas
mehásohat, (i' a' máz általán be jegyzetnek
közül is:) egészen is ki írták; is kéntelen
vóltam pégyonlem gondatlanúságot, hogy
a' díszett jó-tár-írvé ebbe gondatlanúságot,
eddig figyelmetlen vóltam: is csak assal
menthenem azt, hogy a' jó-tár-írvé nem
ilyen példával hoztunk bele tekinteni:
De csak ugyan meg aróbban sem találtam-
meg, job meg pedig régi, is nálolnál bi-
zonyosan régit boldabefődhet; találtam
ellenben aljánokat, a' mit se nem boldabefő-
dhet, se nem állító vagy tagadó mondatok,
hanem csak nemely olyan öfve-történe péld,
amellyeknek jelentési, többnyire, más nyelvet-
ben példalának, is csak a' Magyarok tu-
ladom. A' minthogy aróhat, leírtomombul
ugyan ki hagytam; de boldabefődhet, mint se nem
Inventuramokat se nem Gnomákat, a' máz öf-
ve ismételnék utána kérem; a' sebben az ö
fegyűzőkkel az én Nyelvé ház Magyarum m
mintegy négy példával kapordtal.

Azaz be-reheptő félben valék munkámat, a'
mígör epebbe járok, hogy Sándor István
tény

Könyves házat kellene meg nézrem; ha nem
 volt e mostanában hafonló ügykeresi vala-
 ki, a' ki a' Magyar köz-mémdisóra ügyelt
 volna? — és imé! meg találtam, hogy Pághon
 jött ki Kovács Bál Magyar Bédai, és köz-
 mémdisi. — Ez is egy kij pégyen; és csak végtül
 fogva vállalt magánoskodással ment-
 kező hiba, hogy e' kij kömpert csak most kí-
 fön, és csak ilyen szerültségomban jömetem-
 meg. Ebben máx a' Szerzőnek példálisa
 peroit 5500. köz mémdist találtam: Esze
 esek is, mind vag. Bédabefiáck, vag. nyomos
 értelmes mémdisok vólnának; és az en
 öfve irásomban levőknek is egynekénjja
 ködülök ki-nem. maradt vólna; az en. fa-
 radtságom femmi-másból nem állana, mint
 a' Kovács Bál mémdisiban. Venn nélkül ög-
 ve isonahat rembe példm. — Rembe példm,
 mémdam, mert ó nála a' felestez való példm
 is az oherára, hogy Venn nélkül ista: és nem
 csak az, hogy Molnár, Bőpári, és Demicakij
 urán, sőt, nem ilyen önménket is be-ist; hanem
 nemelylet kerpez söt háromoz is által ist.*

* Ó nála a' daganattul, ugyan azon, és csak egy két példm kü-
 lombosó mémdis var, a' 223. és 201. lapokon. — A' kirggyi.
 farka vagása p. 172. és hafonlításheppen ugyan az p. 224.
 Tarda peme' hiralajja a' levat, ezen szóhal van képez p.
 109. és 208. és kis fő valóz tabain al példm p. 159. is. Szeg
 a'

akaz azért, mert a fő-tíz-dvő arany helyen
ittal be egy vagy más munda a mennyi
fő volt a mundaiban; akaz feledekenyfelel.
akaz pedig a főnek szűz által-nyeretefében
is különbözést keresvén, a különbön ugyan.
azon mundaon körön: De a mely fővátkei
húba, annyida mennyire meg-efhete az én
öpre irásomban is; s ugyan azért, körlem
fogom ezt némely Basatimmal, minelölme
ki adtam. Amiban, mind e mellett is, mind
nyájani; s kívált én nagy köpönével tartó
dem a tisztelet edzőnek, obbeli faradva-
saest.

1600

Et mi tehát az én öpre-irásomat illeti:
En az első Rendbe 1675. kör munda ut-
tam be. melyek valóságos Magyar éskelmün-
ek és höní hangnaki; ha firtre nemeltyket
a Deák kapalo főhkal tefi-is-ki. ¹⁶⁷⁵ ¹⁶⁷⁵ ¹⁶⁷⁵

a Kertny el letet egy ház nélkül, pp. 174. és 170. egy kis
változánnal. Hogy az Orvosnak rabon embert ölm,
valasztam, karomfor, p 108. Az előül is köpönye-
kül pp. 29. és 140. Kigvő rasmak kebetedben, ezen
fóhkal pp. 104. és 207. Et fázant lo' farka, és fázant
Dob' farka pp. 55. és 69. Et vagynak való köd-
munda; négy helyen, pp. 49. 89. 104. 108. Az eb kara-
pátrul is marásrúl pp. 122. 133. Et Bagdnyak
Colyom fázrúl pp. 111. 125. Et samáz' barsony
nyergesrúl három helyen, pp. 18. 76. 177. s a' sz.

többnyire meg-ijeztettem.) A' kös mormásod törz
 pedig igen jól van tulajdonképpen való felhatalmazva,
 a' mi betűszókat is igaz ugyan; de más feleke-
 detek jelenténih való, mint jaha az A. betűben,
 sembe-tü röheppen ezek: 1. 4. 6. 8. 9. 10. 12. 14. 22. 24. 22.
 23. 24. 25. 28. 41. 42. 47. 48. 51. 52. 54. 55. 57. 58. 59. 60.
 62. 66. 67. 68. 71. 72. 75. 76. 77. 81. 82. 83. 92. 95. 98. 100.
 101. 108. 112. 114. 117. 119. 120. 123. 124. 130. 136. 137. 140. 141.
 142. 143. 146. 147. 148. 157. 159. 167. 162. 164. 166. 167. 170. 176.
 180. 184. 186. 188. 199. 207. 202. 205. 206. 207. 209. 210. —
 A' mi nem illyenek, azok mind erős, ij nyomlás
 jele, mormásod, magyarság, s többnyire erőlteti-
 el, mint voltah a' törz Franciaus Coetake;
 illyenek az Abran: 2, 3, 11, 20, 23, 27, 29, 50, 56, 67, 64.
 70. 74. 78. 80. 88. 96. 97. 102. 103. 107. 113. 116. 118. 149.
 151. 154. 156. 163. 167. 168. 176. 179. 182. 208. 211. — Egy
 néhány van val, a' melyeknek állítólag vagy igazán
 voltak, nem igen tünik sembe. mint az Abran
 122, 125, 127, 124. 135, 195: de meg ij meg van; eo az
 egymással-befelgerés-közben, (in collegio) kapá-
 talharo; nem ugy mint a' edő-tér-irósnal: árnyé-
 kával vinni, Médréltül való bömbölés; egy álló
 helyben, is más kapólok: Az illyeneket, valamint
 nemelty deábrül vagy más nyelölül vora, s nem
 egészen Magyar hangúkat ij, sőt egy néhány elég
 magyars, de jaha egy vagy más irósnal gyákos-
 lon, másna pedig ij meret len; vagy leg alább
 nem kös mormásolat, sem egy könnyen ollyanok-
 ké nem lehetök; hogy Mölnarbit ij Obapribit
 Kátónis

en
 nyi
 yfejbül
 tefében
 ugyan
 rákeri
 z en
 örlem
 ehelomé
 mind
 tarto-
 verá-
 lleri:
 it-
 elmű-
 cher
 rellycher
 töb
 kis
 nalmi
 pomye
 ezen
 farrak
 kös-
 kara-
 dnyak
 omj
 7.

különös renobé istam öpre is nem verom be
Prvorbinmóhna, (mint ök inják) lehet hogy
magam= perezibül tjelesem aat; holon öh
is nemelylet azok hódul, montherueneh úgy
mint én a Magameit, vagy is a magam elfo
Remü öpre perezembe bele keverteket: is
Való is hogy volt pándékom, mind ezen
karom renobéket meg külömbözetnem,
is mind, külön-külön lajtosomba isnom:
De mivel láttam hogy maga Dólos Salamen
is keverte ista a két elföbbelet; füt ő
bele keverte a gupa Anyai irteket is; be-
kei hoztam az ily felesleg való valogatás-
nak; hanem a mihez magam, vagy valófi-
gos felvabefedeknek, vagy nem felvabó u-
gyan, De jely is nyomus, is egyferrum
a kőz Nejs' pájában fergő vagy leg-alább
bele illő momásolnak itéletem, öpre istam:
De a többeket is, hogy se a Kirjert Szó-tár-
irohna, se a Nagra betöntembő Arany
Sachannyis Uriz Demiatky Berernek,
se, is a mennyire ő is esekbül itgözomg
Kovars Bálnak ne vésse; ki tenem külö-
nös renobé amax 1000-bé be nem vevet
is

is: arról inkább, hogy soh van azokban, a
 mi meg emlelté hogy közönsége legyen:
 mint: Talban kőncz, ne nére Mlyonyra.

Tarkasnak mondják: Caser Noster, s ő
art menja: Parány-láb: Hon' latjék az
ember, ha kávécc alá az élm. Kérbeti-
keny Leány tudor tanusban mint jár.

s a t. Ebből lea rehat Belwabejvedo
 kömpemnek egyik földaléja.

De miret ez a vivalich nagyobbára
 tjak azokat fejeletja magában: a miből,
 ha báe nem azon is, Molnár is Pariz-
Bápai meg adrah a Brovorbium never:
 soh van pedig ő kennek magokban is esz-
 hoz hasonló Nemzeti kü mondás, öpre-
 kötön két három főt, melyeket nem je-
 lettek meg assal a Brov: neivel. ij raj-
 tón hívül ij igen fohat tapasztalunk
 olyan a roz-bepedben: kerrá ragaz-
 totam hat * alata egy öpre izást,
 melly a hasonlókhat, (i ve ez fem münd),
 foglatja magában: azon tul ijmet hat
 mas * alata olyan két három fohat
 bul cágé letéket, melyek vagy többször-
 zón vagy nagyiroa jelehdéret vagy mün-
 nün

műveget jelentenek; és más nyelvűekben vagy
művsenek, vagy igen kevés van felfedeztetten.

Továbbá hogy a régiségnek, és különösen
az Afraiahnak izlése, a Magyar köz mon-
dásokkal öfve hasonlítódhatson: ki iram
a: Dólos Salamon, Bédwabeftécs Könyvi-
bül a fémbe-tünöbbeh, némelly jégzi-
lehet. — Lea vólta kedvem a Bytha-
goras arany versés is (a mint nevez-
ni poltunk) — noha azokat ki régibb-
nek, hi újabbának tartja Bythagoras-
nál; és az Uticai Carcul neveződön
Ervólos szabadosok is, magyara fordítam.
De ~~minthogy~~ ^{minthogy} máx így egeppen el távozram
vólta társammal, mivel azokben in-
ladonképpen való Bédwabeftécs ringe-
nel: az ^{harmadik} olyan ^{mint egy} monachus ^{székelyre} paris, senten-
tias, ha hi a Régiebbül öfve akat-
nai irni, egja is jó nagy Könyvek hellene
irnia; nemcsak a Bythagoras, a het görög
bölget ^{is a Regibb} ^{de Bolget} a Phocides, Mimmer-
onus, Simonides, Iocrares, Epicreus,
Callimachus, Evemus, Hi erodes s mi-
sok egeje is törtédek munkáibul; magy-
nak Theognisnak 1208 verset tege nek

minthogy a magyar nyelvű művek fejezől és források egyenként kennek
mivel az a: Bytha goras arany versés is (a mint nevez- ni pol- tunk) — noha az- okat ki rég- ib- b- nek, hi új- abb- ának tart- ja By- tha- goras- nál; és az U- ticai Car- cul ne- vez- őd- ön E- rvó- los sz- ab- ados- ok is, mag- ya- ra fo- rdít- am. De min- tho- gy má- x í- gy e- ge- pp- en el tá- vo- z- ram vól- ta tá- rs- am- mal, mi- vel az- ok- ben in- la- don- ké- pp- en vá- ló Béd- w- a- b- e- f- té- cs ring- e- nel: az oly- an mon- achus par- is, sent- en- tias, ha hi a Rég- ie- bb- ül öf- ve ak- at- nai ir- ni, eg- ja is jó na- gy Kö- ny- ve- k hel- lene ir- nia; nem csak a By- tha- goras, a het gö- rög böl- get ha- nem a Pho- ci- des, Mim- ner- onus, Si- mon- ides, Ioc- ra- res, Epi- cre- us, Cal- li- ma- chus, Eve- mus, Hi- er- odes s mi- sok e- ge- je is tö- r- te- dek munk- ái- bul; mag- y- nak Theo- gnis- nak 1208 ver- set te- ge- nek

a' Inomaji: Kisebalabb keschnek engadem ort
 a' munkis, is olyanoknak, a' kik fonditani
 szeretnek: en csak egynekimy regielnek, kik
 egyebbarant nem Inomiasok, egynekimy
 jely memdassait kepem ide, urolfo ivdatokul.
 deperient folyo, resperont jaly koton bepeden.

Orthographiamban valaminu senkinnek
 nincs igaza gansostodni; midon olyant
 irak, a' minnek mig az irasa' mondjar is
 a' hoz nep izlese honorra: igy magam sem
 kezem ebben, olyan torvenyul polgalamb
 degyreget, melyeket misreansag, egynekimy
 munkaimban, magamat, e' sak magamat
 koreleso' sabasolnak vullorom. # Tak ut

a' Magyar erlot, vagy e' izle's ellen valo
 ki-fogapohat nemelyeknek alarom egy-
 ket pival meg etozni; hogy ezen kos-
 mondisonban, foli homya-poh, foli ort-
 miany poh e' fonditnak eto, melyek az ere-
 den Magyar izle'st nem igen magagrat-
 jah; mert igy vagnak csak fel hozon,
 mint eredetiek, e' nagyobbara igen regi-
 ek, foli mig a' ki-jovetelunkhori, foli foli
 eppen Asiai. Ene en onmest felelnek e', nem
 is; mert a' feleletbul uj post nem akadnak
 pad

Ue' szem ut e', hogy for' nore' ut' Rommel'ek' est' hely' rebul'
 tuceni; S' tuceni' noly' kagan' felelet' e' den' any' et' g'ed' k'enn'
 omic' e' a' G'ov: C: K'om' at'at' min' e' mag' e' t'om' l'ar'.

en vagy
 istan.
 lonofa
 2 mon.
 itam
 önyvi.
 jegző
 ypha.
 neves
 bch.
 ra's
 idon
 d'itani.
 ram
 n' m-
 inge
 l'enten-
 hat
 hellene
 g'ivig
 unner
 erus,
 s mi
 magi.
 neh
 a'

Házmaratam. Asumji talan elij, hogy a köz
 mondasol minden nemjereket termésként
 közhel vagyah ki tere, mint a más eredmük.
 a Salamonéi is, és helyen máskép hangzanak, és a Köz nép hangján is, nem
 kinyilat. Hogy a Magyar a közmondásokban, melyek a
 nemzetnek két hülömböző, úgy mint a tfriv-
 sabb is, gyatulatlanabb réstvel közősek, néha
 olyan szókkal is él, a melyek a finnnyajab
 fülében otrományok, de csak azot otrományok,
 mert otromány szögök nevei (a melyek azot
 termi, nyelvének, a leg-ny. nosabb izlésűek
 fe ^{alvulandó} ~~szegyenelnek~~, söt termi kénselendek: az
 való: mint a ganélyt is alfelt vastagabban
 onemjé-ki, s dísztelenül az olyan elöt, a
 kék a Difanör is Difrelendli kövérölözés
 nélkül ki memiam: De hípen a Diblabeti
 Érent drótnak fenti sem veti kemelre, hogy
 az Apomy-mék pájait Uulváral onemjéki:
 Ezekielnek 24: v. 12 maga paransolja ften,
 hogy embex-ganéval főzre, vagy süre az
 arpa csipet, is meg arja az igaz nevet. (A)
 Minden valónak meg kell lennie a tulajdon
 nevének; is a hang egyik a másikkal nem
 difrelendebb; a szögöt vagy otromány valót
 kellene két szegyenelni, nem annak nevet.
 a ^{szaxv} parvas, sax, kar, vax difrelen bök C?
 holon

(A) Nem is volt-e valaha, olyan szegyenelmi való, a melynek lett az Sarabótre,
 a Magyaránál is, is talan inkább eunel (a hol hükfeg) mint Magyaránál: Mól
 nar a deak a Caco magyarok értelmének, urauna kefi. Tifarecczel mond van
 ez a páty Hesychius nem kefi a Mivó az, mely minden cajor kefi: a me szék
Epiphanim az Chytrakban nem kémetek az a por a regjék. Phoc szuk is

holva melly keveset kütömböznél a leg éjzse-
 lenebbnél nevetül: - vagy - ha a ganylyt critrom
 nál nevezném, ennek is Ostmány névnek kel-
 lene e lennie; mivel Ostmány szögör jelen-
 tene. Int epembe, hogy ^{hatalmát} hspankil nemelly
 Bemérmes Ky. Apomyohi a tükör éjzso din-
 nyénch hivatal; ellenben máx ma Durán-túl
 a leg fremérmesebbch sem frégynth a tük-
monyat ki memáni; főt igen kevesen a há-
gö menyast is. - Ohtán; hát! - az a nagy-
 ra ki trüvodon Némesel nem memíjál
 e a Humizfutot. Egebb axans. - igen ke-
 ves van ezen köz memás olyan (nu-
 ha az is, mint memám!) büntelenül bottán-
 hoztató; az olyanokkal pedig más nemzet-
 beti köz nép is él a maga nyelvén; mert az,
 a befédken nem igen hágy magának paran-
 tfolmi. Vagynak ellenben igen jó nos ki-mem-
 dájok is, mellych más nyelvehen alig es-
 nemch olyan pépen. E lép túl.
 Vedd hát jó keves hasaft Daxatom: ezt a keveset,
 is ha az en 1866. Köz memási mat negy-
 ezrede, (i.e valóságos Magyar hangjukra) tra-
 peritok, mint törtent az Erasmuseival;
 arsal is, irgabban elem, hátra lévő Napjai-
 mat. Itam Bethi Kereptusban Julius Zzudin
 1875.

Horváth Ádám

van: concacatus Regium; Martialis; náli q. Dage. Libris vitio. casius
 ergo caco, obisprop hanc sem kemelli a kakky, es xezis p...
 De mivel ő hánpor gumyó, is náha fremérmes, fűlél b...
 meg találni a Xezis a fődkerelen Plaratal is.

köz
 betűb
 demük
 a nem
 lyeha
 a fjav.
 et, néha
 nyáj ab
 nímpt,
 ut fájg
 nich
 - az
 gabban
 tö, a
 zés
 blabeli
 , hogy
 jási
 Jpen,
 az
 ver. @
 alapon
 il nem
 valót
 nevet.
 iok e?
 holon
 abóltn
 ial: Mól.
 and van
 E ma f...
 rusat is

+ oldatok az Királyi Páti Nagy Uraság,
 Kármester Vármegyének, Kárm. Várm.
 Nagy Kármesteri Vármegyének, Kármesteri Várm.
 az ország.

Nagynak ezen ögre felelő példa befűdél közt olyanon
 is, a melyekből kegyes, ha a Magyaroknál etnek e
 országban mint más nemacselmet? egyrűt-keörűt
 a jegyfelelő föllokam mint egy uron kívül; se
 kevelőgűt való verelődőbe crepham nem akar
 tam; ifat azt jegyem meg is; hogy lappatnak nemely
 meműsöt vagy fonditoraknak, vagy leg alább thore-
 fraktaknak lenni; holva eradeti: vagy ha nem acse-
 díjeter a nyelonek hogy ugy eltaláln; mint mihez
 az a Deaker: az brve majore díjút avare mind
 egy képi a Magyar. Tanulj Ino. östöt legyűtűd,
 vagy eradetiék hell ^{ymantak} ~~lenne~~, vagy meg vállanunk
 hogy nyomósabb a Deaknál, s többre alkalmaso-
 kar; Ugyon az is Jupa memija Sankinak, ama De-
 ak helyen Caabrus ottam ~~éret~~. s több elyél.

En a köz nép hangjához is kava jivásához
 hiven ragaszkodtam, vagy nemely díjfelelő föllok
 feleltam fel csak, díjfelelőket; für nemelyeket a
 mellyek példabefűd: érdemben valóly meg érdemleak
 vőna, a minak ki is hagtam: vagy olyan helyen
 valosraavam egy Királyt, a hol vers kelt a köz
 meműsöt, a nélkül hogy ki rennom az eliből,
 mest tudom hogy a köz nép örmest el fogadja
 az olyat, ha ady májkent meműra is. mint ez:
 Kár azon fűet törtűnűk, az mihez fommú Kötűk:
 vagy az: Kötűk ráfka vállán akany gyűmű újja
 nem jűt illenak öpre: az Kötűnűgűnek olvatonak
 díjfelelő éppen jó neven fogja venni, ha vagy kibarlan,
 vagy levy kibűjű hang mestekkel meműrom ki a Bűdű
 befűd, mint: Maj dűet karkunk nyulajom, máp a hazat-
 romi: Kötűnűgűnű miora bíza díj az a ki galim rom jűk
 nagy komendot fel felelő Hű Bűműk meg ugatnak:
 okos igaztaló kő örűvű per a berűgűnek s az

Azt henderék nemely Barátim hegy miert nem
 magyarástam meg kemél mind ezen kőz mőndíj-
 kat? — Sok, de kivált két fő okon: Elő az, mert
 Molnár és Bapari, jókat más képp magyarástak
 mint a mi ítelemben vefi a kőz nép. jels, hegy
 egy úöben, és egy vőchben, nem ugyan az az ítele-
 m a mely a másokban: s ha az olyan megkülöm-
 böztetésekbe Gephudnem, egyé Dnyestatokat kel-
 lene írnom: Mástik az: hogy ha ki azt vallya,
 hogy egyiket vagy másikat nem érti, őt nem jels
 magyarástól annak; mint kértelen mőndönek.
 Egy jobb hát ezekben azokat a nyelv vagy öfpe-
 zette, vagy vőchekent ismerő kőz mőndíjot,
 a kőz nép ítelme perant venni; az ismerelenek
 belre az igazat mag a az alhat mőnyig. — G. o.
 Egy nagy lex, de futig aris, nagy Anzalt, nagy udvart
 tart; s a hol a begüles kiványa új mőndíjok id;
 azt egy inkarékonnak azt jeggai meg. Kőz mőndíj
 a másokból költöm: jól van mőndíj; de új meg
 gah fély mőndíj jels a kőz. Allenk ha a mőndíj
 vőchekent, mőndíj ő St. Dactbil ki vefi azt a
 köztinere, hogy egy Anzom az első mőndíj a maga
 gah mőndíj meg fozat. jels, és ki jnosimra ke-
 tven a Steanyla, meg fozat nem új a mőndíj
 az hol vane; azt mőndíj hogy Kőz mőndíj a mőndíj
ből költöm; most igazán jels a kőz, és írték
 rajta egy jnos, és vőchekent ember lejárta
 ha valamely úöb embernek, fozat be új az a mőndíj
 ferony és első fiamók nah is jels az adna: azt a
 jels a kőz mőndíj mőndíj az valaki: gah van
 kőz vőch azgon a fozat: és magah jels, de
 kőz

Tul van vére is ahhalmassaris: távolabból, ha
 nem valaki is ^{vegyetemesen} ~~vegyetemesen~~ kedvén nem
 hoz en az újabb wobeli díkat intromam, kedvén nem
 olvasom; en ellenben a regicse, s más felid chenygek
 mensche tamal'entó hoggalombok valami job. s
 kivalt ha mischnal jöbän talalok vagy ki mivelt
 arsklitem hoz gyabian vin kivon vent agyon a:
 fentap

a kármor borsu' degnit. ^{degnit} ~~degnit~~ ^{degnit} ~~degnit~~
 hoz valandig vira fentap. ^{degnit} ~~degnit~~ ^{degnit} ~~degnit~~

1.
Pélva-Bepédek és Kővid nyomos
mondások:

A' béka-vízrag nem rósa. (a)

A' betegség font-gámra jön, lat számra megy-el.

A' bolondot ha morsárba törik is, tsek bolond. (b)

A' botnak kettő a vége.

Adám látott ollyant.

Adig hordozzák a' korsót a' vízre, míg egyszer
el törik. (c)

Adig megyek míg semmimet látok.

Adig nyújtózz, míg a' lepedő ér. (d)

Adig isü a' vasat míg meleg. (e)

Adig uszik a' tők a' vízre, hogy egyszer el
merül.

Adig jár lépni a' vízre, míg fel-nem-akasztják.
Ad

---

a. Sörögül, és Deákül Hieracium. Hieracia van
Pliniusnál, Hist. nat. l. 20. c. 7. A' levét a' Sasok alkab
mártatják magoknak szem-homályosulás ellen.

b. Ezt B. Salamontól tanulta a' Magyar. Prov. 27. v. 22.

c. Deniczky n. 181. így mondja: A' korsót a' vízre, ad
dig viszik, s jégre, míg tserékenként törik.

d. Deniczki Peter így mondja: Akkor kezdve fázni,
mikor fogsz nyújtózni kilyebb rövíd
lepednél. Itt a' fogsz, németes futurum, már
akkor is fehérisban volt. De azt talán még az
arany-sarkanyus Lantos nem mondta vol-
na, hogy meg-fogon fázni.

e. Ezt a' Deák is mondja, ferrum dum calet
cute.

Ad Isten nekünk is.

A' Isten is meg. efi a makkot, de nem néz
a' fira.

A' Isten is el-sül.

Adós a' Balásnak.

Adja egyik a' másiknak a' kezébe.

Adja Isten díját. Haportját.

Adja Isten hogy rossz Prófeta legyenek.

Adja a' Istennek szállást, majd ő mutat határt.

Adja bort a' veszendőnek. *

Adjuk meg a' módját, mint az egy szeriek a'
táiki herélesnek. (a)

A' fét sem vágják le egy vágással.

A' fészeg is bírja az életét.

A' fogatlan lé is meg-röhögi az abrakot.

A' fül nem hordoz, rosszabbat.

A' forrásból leg-jobb, azontúl az elfő e-
dényből. (b) A' ga

* Prover. 31. v 6. Date siceram merentibus, et vinum his
qui emaro sunt animo

a. Páliakról (de melyik Páli?) mesélik, hogy midőn
a' táiki a' herélesben meg-döglött, azután is rá ü-
tötték a' billeget, (b. belleg) hogy meg legyen adva
a' medja.

b. Er abból a' Deákbul van tsinálva; Dulcius ex ipso
fonte bibuntur aqua; jól hangzik magyarul is,
kivált azzal a' fordással: de meg is, kegen tsak igy
membra est a' Magyar: Az Anjai tej leg-edvessebb.
lásd fellebb.

A'gardagnak is kettő az óra-liká, mint a ke-
gény ember Diptájának.

Agg nő vege, tündér vár.

A gondolatul nem vesznek váment.

A hamis pör, fényes tükör rútat saépit.

A karangozó pénz is alig van az órában.

A harist a' maga szarván fogják meg. (a)

Ahol a' kötőféket találják, ott keresik a' lovat.

Ahol lo nint, samax is jó. (b)

Ahol malagot ígérnek, székkel fogolój. (c)

Ahol nint, ott ne keress.

A'hol vésztet, ott vakaxom.

A'hol úzekabó tehén nint, nem megy o-
da Dika.

A' hová az ördög egyszer hujába jár más-
szor ven Amonyt kűd.

Akadit köröm közé.

A' kakuk saeret a' más fogkébe tojni.

A' kakas a' maga' szeméin benyunkedik.
Akar

a. Bemerkij így mondja: Az ókröt a' szarván, a'
harist a' szarván, gyakran meg. fogharón: Em-
berz halad nyelven, jobban mint lépésen. De-
beden nyomozhatod.

b. Ezt valaha a' meg-tsökentt perentwira érteck,
lásd alább az ókrab péda-bépedet: A' tevékűt,
a' ketskére.

c. Bemerkij n. 164. Hol adnak malagot, ott ne tartó
tanítón, azt miképen mellestet: Hamum mündjárt
székkel, és azután nyársal fogolóját, hogy fűsöl.

4. Akár azzal akár a nélkül.
 Akár a' falnak mond.
 Akár akkor lassam, mikor a' hátom' középsit.
 Akár a' réteg daragomyosnak beszélj.
 Akár a' szélbe dobtam arólra.
 Akár mint kefélik az arítá mentés, nem lepa
 A' kerék annyit fordul alá mint fel.
 A' kép iró sem feshet sebbet.
 Akarmely füzün veszik az emberseges ember,
 meg is ritkán két.
 A' ki földön ül nem nagyot esik.
 A' ki a' tűzhöz közel van, könnyen melegszik.
 A' ki délig kurta, dél után is kurta. (b)
 A' ki élbel járunk, fa legyen a' kezében.
 A' ki gazt vet, gazt arat.
 A' kigyó meg újul, a' hangya szárnyasul, ha
 érkezik vésfegye; A' sas meg ifjúdik a' sas
 le verkerik nagy hűsü epe-mólokra, csak em-
 ber nyomozult, Remlón is meg-pozult, ki-
 tsiny. J' rivid. idők. Ben: n. 246.
 A' ki két nyúl után indúl, egyiket fen-fogja - el.
 A' ki korpa közé keveredik, meg-efik a' díprók.
 A' ki magasul néz-le, meg-pédül a' feje.
 A' ki másnak vermet ás, maga esik bele. (c)
 A' ki maga ura lehet ne legyen más' polgaja.

a, Ben: n. 148. Tűz azt melegíti ki közel érheti, nem ki távolgy

mutatja.

b, Többnyire magyarosan szokik mondani, a' ki kurva.

c, Ez is P. Salamombul van. Prov. 26. v. 27. De régibb önáló-
 nal is, az egész nap kelesen. Ch. Davidnál is van Psalm:
 7. v. 16. J. t. h. Dehicskj gy mondja n. 102. ki vermet ás
 másnak, meg-lásá magának ne legyen koporsója.

A'ki meg-issze a' háj' árát, a' leva bánja-meg,
A'ki meg-nem-akar vénhedni, ifjantán akasza-
tel magát.

A'ki mibe' bírós, abba' gyamvis.

A'ki mit szeret, kedves az annak.

A'kinek a' Kristus barátja, nem kizhözkel.

A'kinek egyszer a' hája meg-egyeti háját más-
kor a' tarhot is meg-fújja. (a)

A'kinek nem borja, nem nyálja.

A'kinek leva nints, gyalog jár.

A'ki nem próbál, se nem nyor, se nem veszt. (b)

A'ki ördöggel lakik ördöggé kell lennie.

A'ki kúrvát a' polengébe veszik, a' nagy az
ablakon nevesi.

A'ki sz-t akar enni tartson kalánr hozzá.

A'ki polga, nem úr az.

A'ki szörökkel bánik be moszkoful a' keze.

A'kit a' kiggyó meg-fjipea, a' gyilkosul is fél.

A'kit Isten akasztó fára gánt, nem hal a' víz-
be. (c)

A'kit Isten meg-akar venni, az epiü veszi-el.

A'kit Isten szeret, ablakán is be-vezi.

A'ki vén, s' parányra, letör-ság nek vársana, s' pa-
zuelója pengzinek. Dem. n. 96.

A'ki jól köt, jól oldoz.

A'kol.

a. Mólnarban és Bbápaiban tarló van, tarló helyen; de
hikeni romlota hagyományból.
b. Bontokj így: A' bátor fiverekkel nem a' felénkelek, hanem
te társulok.
c. Dem. n. 182. Meret az fudni való, nem lejj vízbe halo, ki-
kerékre tartatik.

6. A' köldüs el-lehet egy ház nélkül.
 Akkora sint, mint a' Jexke' seggi.
 Akkora foly a' víz fel-felé, mikor a' Seanyon legényt
 kérték.
 Akkora mondj hoppot, mikor által ugrod az ár
 kor.
 Akkora van rosszúl az Orvos, mikor mások jól
 vágnak.
 A' kérés iszra meg a' bott, a' ló répekezik meg, nagy
 szédül róle
 A' kurvának kevé a' közzölege, egyiket a' más
 nyakába keríti ha lehet.
 Alább hagyok benne, men a' feltz bantja.
 Alá nő mint az ökor farka.
 A' lapos gura meg-üritte az expényjét.
 A' libabül is ké tör a' lud. méreg. (a)
 Alig tudunk lelket venni bele.
 Alom eső wé.
 A' matoka is, míg csak ezicra, járják a'
 farkával.
 A' meg-hóla emberkül, ne foly ékrelenül, ha-
 nem jobbitod életed. gondold utánra meg. J a t.
 Ben: n. 242.
 A' melly Asszony igen hívja-vezi jámborságát,
 fekszik on valami.
 A' melly ab egykez által uyya a' Duais, más-
 szex is neki megy. A' melly

a, Sokan a' nélkül monják: libabül is ké tör: s no-
 ha az ilyen, folyó befűben nem igen fekszi a' magyar,
 jót kötőben sem a' jó veis faragó: de puda befűek-
 ben fekszik el-hagyozanak a' pünkösztől hegyen is az
 articulus, mint alább láthatom: Mi az oka? Gyának-
 nem az, hogy azokat deakból kapjuk, is pörösar fordí-
 tottuk. (A' mi atyánkat is jobb let volna az eredeti
 törög textusból fordítani, mert on vagnyal articulusok.)

A' melly ebet bonat hajtnak a nyúl után, nem
 fogja el.
 A' melly eb meg-mért, annak a pörivel kösdbe
 a' sebet.
 A' melly ebnek veszet nevit költike, maga is
 veszni réx. (a)
 A' méznek sem jó a' sokan. (b)
 A' milyen a' kérés olyan a' felelet. (c)
 A' milyen az Hon-jó nap, olyan a' fogadj' is
 A' milyen ez Anyja, olyan
 a' leánya. (d)
 A' mi nem lehet csak nem lehet.
 A' mint keresed úgy veszed kassinát.
 A' mint vedd az agyavat, úgy nyugodol.
 benne.
 A' mi fok, csak sok.
 A' mit a' ház el-lop elő is a'ja.
 A' mit a' peme meg lát, a' keres ott nem
 hagyja.
 A' mit a' vámon nyert, a' haznincsdm el-
 veszi.
 A' mit János meg-nem-tanult, János meg-
 nem-tanulja.
 A' mit kézzel el-ért, miért kagálnád fával?
 A' mi

---

a. másutt így: el-kell annak veszni: Mólnár meg for-
 ditva mondta, és úgy is jó.
 b. Bon. n. 123. Mert méznek keresése, de nem a' feleje,
 [föltöve.] Adhat jó írt Szajadba.
 c. Ez igen régi köz mondás, és még Istiainak kell lennie,
 mert N. Sándornak is épen ilyent felelték az Indus
 Böltsék.
 d. ez, nyomas mondas betű-perent, a' Példabeszéd alább
 lejj a' gyümölcstül véve, mint a' Deaknát.

... legény
 ... az ár
 ... kor.
 ... k jól
 ... meg, mag
 ... más
 ... a.
 ...)
 ... k a'
 ... b, ha-
 ... : Ját.
 ... 42.
 ... ságat,
 ... más-
 ... milly
 ... s no-
 ... magyar,
 ... fűvek-
 ... is az
 ... yanaké-
 ... r. fődé-
 ... vedesi
 ... iculójok.)

A' mivel halad, azzal el-nem-műlik.

A' munka dicséi meg a' Mesterét.

A' nád agyon ütönc az Urát.

Annak parantsolj a' kinek eroni adj.

A' napot akkor nézik leg-többen, mikor fo-

A' négy lábú is bűlik. ^{gyakorisik.}

A' nyakába verre a' falut.

Annya válogarja. (a)

Anyja után fut a' tsikó.

Anyjára szállon bort kéjö kemelleni. (a)(b)

Annji mint a' fű-pát.

Annji mint a' kurva katya.

Annji mint az (c)

Annjika van egy-másnál, mint az ég a' földnél.

Annjit tud hozza mint a' hajdu a' harang
öntéshez.

Annjit vegy fel, a' mennyit el-börj.

Apádt illetü kis legény biz' ez.

A' Papp-pava sem mind szent irás.

A' parafit tsak parafit.

Apáttan gyerek! (d)

Apr.

a. Ezt mindence alkalmartatja a' Magyar, nem-tűk
Anyjára; mikor egyrül többre akar kőverkerest
tűnálni.

b. Ilyen forma, mint ama Deák: Sexa est in fumbo
par-simonia.

c. Mikor ezt vagy amart nem ötömost tennink, de
valami, vagy valaki kedviert meg is meg tessük.

d. Ez magában nem volna egyebb, mint nemzeti idiotismus;
de gyakran oly hangoz s oly rea hagyással mondjuk, mint
adagio, Παροιμία. Ha két hádi derek egyrül dicsérnek,
egy másik helybe hagyja, s okát adja, hogy Apáttan gyerek;
egy kis szíri ellipszisek. Ilyen forma az apádt illetü is.

- Apristül tsöprüstül. (a)
- Apró barom a' kettőke. (b)
- Arad a' új meg et-árad.
- Arany hegyeket ig'ér.
- Arany hűdát tsinált a' futó ellenségnek. (c)
- Arany horvoggal halaj. (: Deák bíró.)
- Arany-pej paripán jó pörbe mondni.
- A' rest lö jobban hírtok.
- Arkon hírvül hegy. mestor.
- Arnyékon kapdos, v. Arnyékok les.
- Arnyék fölgyára horvut.
- Arxa földitja a' köpönyeget, a' morxul
a' fűt fűj.
- A' fok bába köze el vész a' gyermek.
- A' sok pakáts közt sötalan macrad az étel.
- A' pakáts az étel pagával is jól lakik.
- A' pája sem úgy ál.
- A' pegenye az ag is hízza.
- A' pegenyock pörvi van.
- A' peme sem jól áll.
- A' herentse próbálva jó. (d)

A' pö

- a. Ezt már nehezebb Nagorpián-va tenni, de néha meg is az: több is van illyen, s meg illyenebb a' pö-tárokban Proverbiám. név alatt, melyeket én ezen rendül ki hagytam.
- b. Ennek is aznar Arabs névvel befedvül kellen páromer-nia: a' Jevéktül a' kettőkékre.
- c. Deák bíró van vére; Deákos is, de már közönsejese be van vére, Nemzetinek.
- d. A' Muladunai kezüleben, többnyire articalus nélkül mondják; jele, hogy valaha kölön volt, a ma' magyarabb mellé: A' ki nem próbál, se nem nyer s' atj.

fo.
 (a) (b)
 földül.
 rang.
 Apr.
 -tsok
 herest
 umb
 k, de
 zük.
 tismus;
 juk, márt
 ernek,
 gyereki;
 tü v.

10. A' pío nem fér yelbe.

A' pókis természeté valik.

Auszony fán is el-kél a' bor.

Atta-teremtene néz-ki a' szemébül.

A' teler nem epi meg a' farkas.

A' titkior a' tyuk is ki-kaparja.

A' törpe gyak törpe macad a' hegy-terön is.

A' tömies pökek kevesebbet söredül, de töb.

ber el-biz, s nem is hullat.

A' anyatija ki nek-ki neto a' maga erepényja

az anyai tej leg-édesebb.

Az anyja házában sem volt jobb dolga.

Az aranybül is seppemik el

Az arany sárga fön, ez nagyra neberföld.

Az Auszonymnak hegyü a' haja, kövön an

Az apatalca hürrik az eb: fején s ma-
ga vízre-hürre.

Az eb is bánja ha az öccit vorzik

Az eb is farkával parantsol. (a)

Az eb is húst venne a' fogára, ha penze
volna.

Az eb sem enne meg-

Az én kardom sem ~~bodra~~ fa; Az én puskám

sem bodra-fa.

Az igazság is vé-vite.

Az i

a, valamennyire különboz, az értelem, ha a' farkat
articulussal, mint, ha a' nélkül mondjuk, tehát
az erköret is, fogat is, de a' mi wagenellé framati.

Az ixon virágot sokan dicsérik, de senki sem foga

Az Isren holt lábkal se fordíthatja felé.

Az Isren se síjot, se felejt.

Az okos ha borlik, nagyot borlik.

Az ökröt ha Bétsbe hajtják is, ökör marad.

Az óvalamon is kifüvni magát.

Az óltár előt adon parolat nem oly könnyű fel-bontani, mint a nagy varrást.

Az óltárrul is el-venni.

Az ólvason juhok is meg-eszi a farkas.

Az órdög is nagy tartona-fel a szjék, enni adon, inni nem.

Az órdögnek is gyertyát kell ideig gyújtani (A)

Az órdögnek is latrabb a Santája.

Az órdögnek egy úttal tartortam, az jár-tam be.

Az órdög nem aludjik

Az órdög sem faint sem vet. (meg is arat) (B)

Az ó révin ment-el.

Az or-gardát egy szeggel feljebb akasztják.

Azt sem hujja, ti e vagy leány?

Azt sem hujja, tök e vagy tiris étek? Azt

a. Beniczky. n. 184. módosítja is ezt, és okát is adja: Órdögnek ideig, de nem azért fejtig kell gyertyát is gyújtani: Nálunknál rosszabbnak, és atább valónak, Olykor jókat kell tünni.

b, Hasonlóan egyébként kör befű is, de mezei törvény is, hogy a'ki vét, az arat.

Azt tartom nem ám. (a)

Azt ugyan meg-k-álmán.

Az üngödnek se hügy.

Az ütés hordó jobban kong. (b)

Az újai sem egyformák az embernek.

Ajándek marhának nem kell fogat nézni. (c)

(: v. nincs adva fogának.)

A jó bornak nem kell cregész. (d)

A jó eber nem ütik agyon egy tüdőért.

A jó ménlő vagy meg vakul, vagy meg-sán-

v. A jó mén-lónak elebb a söccinyje ^{tiul.} megye-
arván a farka szakad-el, utoljára meg-
vakul.

A jó bap holrig tanul

A vad egres nem malosá. (e)

A vak is lát néha álmában.

A vén ember másuvá lapan meg, csak
a koporsóban síjot.

A vén hegyűs minden nap egy notát felejt.
A vén

a. Kezős magyar idiotizmus van ebben, egyik az aet-
tartom: másik az ám, melly kis jó, in' allitód, hely-
be hagyast kpa, másna fapoz, fel-tóclt; néha jód, y meg-
enged, se, minteg vall' vomitást.

b. Deákbul, vagy arának formájára: Vacuum vas, altius
refonat.

c. Den: n. 164. Ajándek marhának, nincs adva fogának,
Mellyert el-ne vehetted.

d, Den: n. 207. ki példesiri, ei alkalmataja is: Nem kell ot-
tan cregész, hanem torok s héber, a' hol jó bort ke-
denek. Mert bort nem cregészül, hanem jó izerül a'
körtömán díjék nek; dyánt sem koporsóert, hanem
erkölséert leg hamarabb el-vefnek.

e, Ezt egyint fották mondani ama' másikkal: A' vad
egres nem malosá.

A' ven ketske is meg nyalja a' sót.
 A' ven leány mihegy fenyhes meg, minyáert
 öreg Apornya lezz.
 A' ven lo, ha egyaránt abraholják a' tsikóval, ke-
 vesebbet fizkímöz, de többet gyöz.

Dagoly is azt gondolja, hogy Solyom a' fija.

Dagoly is Boro barlangjában.
 Dagolyrak nem baranya a' nap feny.
 Bal-kézrel várják a' vendéget.
 Bal farkú kis menyetske liz es.
 Dámul mint a' bogyi az új kapura.

Dánja a' Béka a' serec.
 Dárany börbe öltözön farkas bátrabban
 Daxangol, mint a' Job ördöge. ^{Kuttyog. rabol.}

Daratságer a' Darát is meg-haza fodon.
 Darát zékja, kotsis torka, nehezen klik. (ma-
 sua bar' zékja.)
 Dár inkább a' torokat menzenc vilna el a' Dálu
 mint a' köhökör.

Dátorságosabb az alatsony Aptalon' enni.
 Dársony pin tjiga vör, ez hat nem fokát ex.
 De fütökök neki fegénynek.
 De gyögyülhat a' job, de meg marad a' helye.

De harangozón, de maga kin' maradt. (a)
 De iuna a' kristis' köntöfés is.
 Békélünk, békélünk, de nem felejtünk. De köntö.

a) Bemerkj n. 74. Ezt magára a' harangra, nem a' haran-
 gózára mondja; talán felesleg: Harang is tsak hódol,
 de maga nem mehet templomba a' misére.

De-közik sokszor a fremét az okosnak is

De-köröm a koporuját

Belekerült mint Bilatno a Kredoba.

Bele-tört a késv.

De nőn már a feje lágyja.

De sár a nap az árnyék fekébe; de arózt nem
veszi el lép kinyjér.

Bepél, bepél a Sasát, de alamisnát vir.

Beteg a viztül a boripik ember.

Beteg ember böjti (: réteg ember i mártaja)

Betegnék a kéveltr étel is izetlen. (a)

De rhinter mint bolom Istók Debrezombé.

Bétsi bitrak fa a nyele.

Betsüd a fát, melynek árnyékiban nyug-

Betsüd meg a kinek keméret spa. ~~szok~~ - szol.

Betsükreembe gázol.

Betsülenet legyen mondra.

De vágtak az utját.

De nyron, mint egy nyelerlen fuxkó.

Derreg ki-lepel on a Sasátok seggibül.

Dika alatt is bojuc keres. (b)

Dironyija fogaja hamis esküvéjel.

Dironyitalan aris sagnak spalma a kamajja.

Döben büvös, Gükben édes

Dogár után ganejba akad az ember. (c)

Bol

a, A köz néps ezt nem igen szokta simítani hanem
csak ki-mondja tocméjpetiesen (: egy kis ironiával)
nap a borjn sz. r is izetlen.

b, Bapainál ökor alatt. ut is, ok is actualus né-
küt, és így ezt is másból fordítotuk, vagy legalább
vávestaltuk.

c, Den: n: 128. Ki bogár után jár, gyakran követi köz
sülled, s gázol a sárban. f: a köz néps ezt is sz. r-ban
mondja.

Dolrog a' ki mis' kirán' tenül. (a)

Dolrog Aszony, katonája.

Doldog halál pekere minden birak vége.

Dolom a' ki orvosát ün' kösséve tefai.

Dolom gombát even.

Dolom is pöl' néha ohosjan.

Dolomnak ja-pérs is jó. (b)

Dolomokrak bi-járaisa.

Dolomúg a' dolga.

Dolomúg a' Papsúg a' ki deakul nem tud. (c) má-

Dolom vagy, külsz mást.

Dolomja fem lehet.

Dolts vagy a' pintes körös mellek.

Dort sem ivon Dorba vepi be a' tudományt.

Dor hájtja meg a' dallot.

Döriben van neki, kéntrén vele.

Dorsot tört az özomba.

Dort fem ivon, máx is répeg. (c)

Dorzán a' hajam bele.

Dorju tört fínt annyit vponak a' vasárra,

mint ökör tört. (d)

Dorba itközött, vélerlen.

Dortojános tüköbül is valik jó puzipa. Dolts

c. Dom: n. go. Masok vefedelmen, borlagin Tel-esten.

Doldog pekón tanúlui. Ezt akir Demierka, akir o

elöte a' kör neps, Deakbül vére; tásd káril

b. Molnár és Ebváz, ezt is horza r' fike, ha el vep, nem

kár: De így alig ha ki nints, vete az elibül a' bedda

beped; leg alibb nem lepp meg benne az exedri Asin el

lipsis, vagy velünk körös Atikai Anantapodoton.

c. Deakbül van tsinalva; Citra vinum temulentum; a' ma

gyaz a' maga' hányan del-utárnul pöktá ki tenri.

d. Ez olyan forma, mint map káril az a' fido peldabeped,

hozsok ven tevek hordozzák az Hjablak' böret.

Döktül is botomra siral a' bor.
 Dotskor bör az ocrzaja.
 Dütös neki we jönni.
 Dütös nyáron a' vokka.
 Durgondal jár a' méltóság; (a)
 Du-gond wö elök meg-vénit.
 Dünivel ditsékani kétfezes bün.
 Dunsaljon a' lö; elég nagy a' feje.

Czerintha trü is kell ha vaxni akarsz.
 Czerua falon függö. v. haj-falon állon.
 Czipra nyomország.
 Czigány is a' magy lovát ditséri.
 Czigányok lován pint.
 Czigány utpára ment.
 Oro' három nap egy mért fötter
 Oro'ki puhacat aittak neki. *

Dar

- c. Demicrij így mondja: Méltóságos feket, és nagy
 gondos kípötet né kívánj a' kiralytúl. Így jutsz jó
 vénsigre, és tsemes életre, ha úres légy a' gondnál.
 A' Fraged: Senekátul venci: Alius curru publi-
 mis eat; me mea tellus lare secreto tutoque t-
 gat; venit ad pigros cana senectus; humilique
 loco, sed certa sedes.
- * A' melly hangot es-vel ismer sokan; azt alább
 meg találhatni Is-ten. E' répuben azt a' törvényt írá-
 tam magamnak, hogy a' ciczojó hangot Q illesz, a' ffar-
 tigor pedig to, és azt különös értékesben; ugy tartom,
 meg is mutatom: de állitisomat senkire sem tud kolom.

Darászot ne pipkaly! (a)
 Darius' kintset is el-költetés
 Deák Dolga, galamb ganejja nem nagy haszon.
 Dávidne' notáját danyolá.
 Dél-után van neki minden-naps.
 Dixnye bor-je-vel je.
 Dio hejban jax.
 Dipnotak nem való a' gyömbér.
 Dítjéje-meg maga magát.
 Dobra ütöke teát.
 Dögi van itt a' vándigrek.
 Drága kintse a' je huz, Valaki arad bír.
 Dúdvára pendi a' forgársot.
 Dugába dült bír' az.
 Duló falhoz ne tá magkodj.
 Dült gabona nem tjivál sükséget.
 Dunara vjzet. (a' szótár-izéknál tengorbe.)

Eb a' pezejér kutya nélkül, ha vele van kezo. (b)
 Eb a' varga bör nélkül.
 Ebi az, a' mi a' misé.
 Eb füjja, kutya jaxja.
 Eben volna Janta, az is tjak fet labra.
 Eben gubát Joxelt. (c)
 Ebet kapok az Urfi.
 Ebet korpára könnyü valalmi. Ebet

a. Ezt nehéz volna el-tagadni hogy Asiai. a' Darászotul vea
 hasonlatossig nagyon közönséges volt nap-keleten, míg
 Moses' írt is. lásd Exod 20. v. 28. Deutor 7. v. 20. Jos. 24 v. 12.
 b. Ezt a' köz-nép másként mondja.
 c. Den. n. 92. Ne tartsd nyereséig nek hanem vak véciónek
 eben gubát Joxelt; (nehol kutját?)

Dax
 nag
 utaz jó
 gondnál.
 publi
 nye t
 miligne
 alább
 ényf fiab
 és, a' ffar
 tartón,
 s)kolom.

Ebet pörizül. (a)

Ebet uráent meg-pokták betvülni.

Eb. hársán gölye fejéek; minden ember lája, gat
maga nem lája.

Eb. hété. (b)

Ebnek eb a' fija.

Ebnek momják, eb a' farkának.

Ebnek nem meg a' füst a' pemebe

Ebnek sem jó az elfő kölyke.

Eb. édafa-hétkül.

Ebre birták a' hájat.

Eb. rúdön verenték ki.

Ebrül ebre, Caprül papra (c)

Eb tsont behéged

Ebrül tanult de jól meg is tanult.

Eb ugatis nem hallik mennyországba.

Ebül gyültt pördeknek ebül kell ebveszni. (d)

Ebül öpültt ember tül kutya tonátfor véréj.

Eb. Ura fakó. (:v. kurtá:)

Eb utan kutya. (:komondor:)

Edes a' hájrali alom.

Edes a' neve a' hazának; de ő mostohája tül fiji-
nak.

Egőz sem fut mindig egy lábba.

Eg

a. Ellipsis. (ismerik kell hozzá). Don: n. 129. Az ebet pörizül fiamán fülcéül könnyen meg-ismerehetni;

Embert erkölcséül is maga isjeteréül -
b. Ere Molnar és Bbariz meg-tolljék ezzel: mi nem en-
gondom.

c. Nem olyan tisztos öpve tétel ez, mint elfő tekin-
tetel lássák. Kovács bál két jóval tépi ki, örv.
és Galler. Körönges volt Ásiában is az ebül ven
hafintatváj; asort van annyi nálunk is.

d. Molnar és Bbariz, egy helyt pördeknek, másutt Mashinak is
jakt. Don: n. 152. ebül gyültt pördeknek is hami kerefereknek
Pérezia kell öglani.

Eg emelte e? fűd nyelte e? (a)

Egy a' kemenese a' lapittal.

Egy a' poba a' kemengével (i. v. kályhával.)

Egy aritt bakbűl két új taxifnyá.

Egy bolond olyan követ vet a' Dunába, hogy
háa okos sem hűzza ki. (b)

Egy bordába pött. (c)

Egyet monok, kevo lepa belöle.

Egy foga van, az is gűzfon jár.

Egy fűst alatt az is meg-lehet.

Egy gyékényen árulnak.

Egy hamis pénz parasat vjz maga után.

Egy kámooban képzűlt.

Egy hajító fat som ée.

Egy hajóban everünk;

Egy huxon pëndül.

Egyik bahot fej, a' másik rostát tart alája.

Egyik wö a' másiknak ellensege

Egyik fülemer be erepsem, a' másikon ki.

Egyik keje a' másikat mossá.

Egyik tizen kilonoz, másik egy. hűján hus.

Egyik variban haraguprak a' másikban fű
get mutatnak.

Egyik nyomozusig a' másikat on éri.

Egyik hűwatlan hamarabb meg-érti a' másikat.

Egy-két napi dinom dánom, holbiz való bánom-

Egy kis sajtos is a' kenyere mellet. bánom.

- a. vörpül monjik nemelyek, eg nyelte e fűd nyelte e?
- b. Demiorkinel kut vas. Egy bolond oly követ néha
kálba verhet, ki nem vonatik fűkűl.
- c. Nemelyek eb-bordába monjik, es akkor más
emelmévan.

ija, fak

i. (d)
rűj.

tok fűj
nak.

Eg
ebet pö.
rekeris;
nem en

akín-
ki, özv.
ül ven
lirak ve
referek

Egy koszos birkátul minden pála meg koposo

Egy moskos kézzel azt is meg teherd. ^{dik. (a)}

Egy mást éri könyvhullatás.

Egy nevé nem a világ

Egy pémés panyoznak két pint béré az áldomás.

Egy pénz is jók azért, a mire hájfégya nints.

Egy rókázul nem lehet két bőrt húzni.

Egy se jó mávár az, a ki a maga fejébe fűnyit.

Egy fűt keményet evok;

Egy perz lejj a mi lejj:

Egy pó mint pár

Egy rikomor-sültig sem tart.

Egy fűdében két dudás nem tév-meg.

Egy fűntot rágnak.

Egy urunknak csak egy kalapja van. (b)

Ehes balha jobban tríp

Ehes dipró makkal almádk (i. v. görhes)

Ehes, mint a farkas.

Ehesnek sántának nem való a tány.

Eh. pomé-pajra mondom. (i. eh. pomji pajra)

El alutta a malagok almát.

El alutak biz azt.

El állon a vize.

El ástok kint nem ad kamatot.

El bizja magát.

Elég egy, ebbe egy kölönöz, (i. v. zölönk.)

Elég egy kerron egy red.

Elég egy bap egy templomba.

Elég

a. Abbul a deatbul; Sordida facta pocus totum corruptio ovile:
az a minden-pála fűgyi Dialectus, azt te fi én kez min-

b. den bréka; mint majna mind egy labj.
b. vagy így igazabb Elég egy fejre egy kalap.

Eleg egy süvésből egy lepény.
 Eleget fődik a' malom kezeik, meg sem fejez.
 Eleg nyaralya a' venseg, ha le-nem-fektet is. (a)
 A' onprenc fülét farkát.
 Elebb allott a' vas lötsel.
 Eleibem vágon a' gondolatban.
 A' jteda a' vaskor. (b)
 A' fogy a' list, ha fok marokon megy által.
 A' fut a' méreg, ha epombe jut.
 A' fujja a' pöt a' pöl.
 A' hitc magát miolta bekévd van.
 Ellenem re-fend agyaxad.
 Ellenfeggel nem tanitsoz tars peharat imia.
 Ellenségnemek fe kivannain.
 A' megy a' fetske, ita maran a' vexeb.
 A' mula efönck nem kell köpönyeg. (c)
 A' ne palandj vele.
 A' ötik mint a' Wai Miklós' lerra.
 A' ö. öli fajko.
 A' ödra a' origamy kereket.
 A' ööl tüz, hátul víz.
 A' övenc magát a' más marhájaibul.
 A' pipasgarna aproportiojis.
 A' ragadtik a' lerrai.
 A' öfö utölfo ez.
 A' törön a' metses Herép.
 A' törtc a' matska parvat
 A' vált a' pacsal a' májjáitil.

A' var

a. Enniussem mond többet, mint, hogy ő nyuggik mint a' hi-taradta ven lö: Sic ut fortis equus, spatio qui saepe supremo
 Miat olympia, nunc senio confectus quiescit.
 b. Obapabilan vasko helyen kés van.
 c. vagy efo után kéfo. Moxet ha meg vox efo, Tundjan hogy mar kéfo köpönyeges Fel vened. Bemisty.

proso
 mágy.
 nints.
 Hünyit.
 eg.
 b)
 es.)
 yra)

El-várlak vele.

El ugrottad biz, azt.

El ütött a Páp ukját,

El ütött a kezemül.

A jutott az ebek házműszájára.

Ember az emberfűs mint a nyúl az ebrül
nem lehet bátoraságos. Pen:

Ember hátán ember.

Ember hüvelyt el fok leg-finnyásalt gyomru.

Emberi kép is alig van rajta.

Ember kell a gátra.

Ember-kör-erő; még is gyermek.

Embernek ugyan alig van jó mint a falat
kenyér.

Embernyi ember volna, hogy máz!

Ember repi a fogadást, eb a ki meg állja.

Ember volt, meg holt.

En is láttam karró hegyen tar varjút.

Enné meg a Napa vaját.

Erre közelebb, arra hamarébb.

Erre vágon a lelken.

Erős mint a sör ecet.

Erősnek is akad egyszer társja. (a)

Esik kél, mint a vak ló.

Eső után nap fény.

Este van a faluban.

Este van neki szegénynek önkre.

Epe-vepca vármegyének bolond az Ispánja.

Ete kapra, aludtta bére

Ezer bajom; meg Kető. (b)

Er.

a. Ezt Molnár így mondja; miúgy ott erős, kinek társja ne
válnék. Ebareiz pedig ki hagyja.

b. Nagytó ki mondás. A magyar többnyire ezekkel szokott
nagytórn, mint a Deik hat század. Sexcenta sunt gra me-
moron.

Er, meg a két pemed' világa.

Er az óvodra vödd.

Ejel minden tehen fejezte.

Ejel jár, mint a bagoly. (a)

Ejet napot egyje repi.

Fabul vas karika

Fako korsi kemex him; mind a kezo vssz
Szerpam.

Fakot is vonjak, De faho is vonja.

Falba nem vecem a fejemet este.

Fabra hanyjak a borsot (b)

Fan jár, fan rejik, De nem madár.

Faraba vigrak a fejét

Faradk embernek edes meg az álom.

Faradk lo is elebb jár a farkánál

Faradk lonak a farka is nehez.

Faradk munkasi a nyugasig.

Farkas ha koplat is, nem tserelne meg is

a kalmarok ebere; Ennek vas lincz nyalan,

kötvepehöz farkán, Noha lakik jó levele; Far

kas ve magának, örül pabaujgnak

ritkán utik vöjvövel. Ben. n. 129.

Farkas kapára verene.

Farkasnak mutatq berket. (c)

Far

a Na több nyira ellipsisejtünk benne: Ejel jaro bagoly.

b. Er a po. tar irak ig mondjak; akarnint hanyo a borsot a falra, nem vagad vi.

c. Bbapui Erkot mom berok helyen.

brül

men.

lat

allja.

nya.

Er.

sa ne

hokor

gva me-

Farkas' fejéből nem esik ki nyálaratlan a malac. (a)

Farkast emlegetnek a korr alatt kullog.

970

Farkas sz-rá vált.

Farsang' farkán tsuz a fa szán.

Fátul fakadt ember vól.

Fátyalg mint az eb. alfeliben a savi.

Fajdalom fupa-meg. (b)

475

Faj fajra üt.

Faj rá a foga de nem kersik benne.

Fekete földben roxom a jó bíza. (c)

Fekete vasárnapot ül piroz pünköst napján is. (i: Zennyes.)

Fel-adta a' levelet.

480

Felénk eb többet ugat.

Fel-fem tréfa.

Fel-fogadnik egy vns furek azonyba.

Fel-fordult a karjával járpani se kapon, se mulatsig

Föl is üt, alá is üt.

485

Fel-kötönek a' matskára a' hazangot. (d)

Fel-kötönd a' hazangot, tsak hiad.

Fel-lába a' koporsóban van.

Fel-kaport, v. fel-hagort az ugorok faza.

Fel-menne már neki az anyja tsizmája.

490

Fel-nyilt a' ferme.

Felre bajuz, majd tsök ér.

Fel

- a. Den: n. 175. Nálainál nagyobbak is hatalmasabbnak ne add marhadat költsön. Mert farkas málneror nom lat, s hogy konvot Nyálaratlan el-ejssen.
- b. Afsonyos kármkedis a' Magyaránál.
- c. Parna leányok' menessege
- d. Miasua kérdykepen monyják: ki köti-fel? vagy melyik egy?

Fel-injek a keménybe korommal.

Fel-öntör a garatra.

Féli a komzot.

Fel-ült a Domján' lovára.

Fel-vakarja sobemet.

Fel ütött a pendely büz az óráat.

Fenném a fogát, ha félnek tőle.

Fenyőfa legény, bodza-fa puskával.

Fennyentartod a nagy órod.

Festik neki a hárs

Fejér ház, fekete kenyér.

Fejér a lilium, még is fekete az árnyéka.

Fejér lovul nem vesznek vámot.

Fi-ágra épít az ijas-fias ember

Fiatat meg-halhat, vénnek meg kell halni.

Filegrán munka hamar török

7-nyal harangoznak annak, a' ki az Urat
végében meg-fakad.

Fiungis fognak matska gumi. (a)

Futyot hány az órom alá.

Fügédatlan prokátornak eb fi- a' hje' se.

Fügára való nem kap.

Fügas ebnek való a' tsont-rága's.

Füg- meg az órodát. (: Deakból.)

Fügytán van a betűleri.

Fügj keret velem.

Fügal tart tovább a' ruha.

Füht hátán fölt.

Fühön futovi let.

Föz

a, Ennél van fokosabb, de tisztelenabb, hasonlító forma érvelni
monás a' kör-neprél. De nehez ott tinosra tserébi benne a'
föt, mint mikor, ~~mon~~ a' Szent Iróknek némely páviat, mint
vulva, os vulva, a' Magyar fordítók meh-nak, meh-pájának tepik.

26.

Forgamó a' keresztse. (i. a' pótárokban forgo.)

Furrog, mint az Oláh a' nyarban.

Furót döntök alája.

Fötül árad a' víz. (A)

Füedik a' pénzben.

Füvénnyek, dipnónak, csak halála után veszik
kapnák

Fülön fogja a' nagy vad kancs kinyebb eb is ha
látot.

Fübe-fübe kentelt Isten orvosa. Isten

Fügét mutat a' köpönyeg alul.

Füfel, mint a' húzgyó' diháno.

Fünek fának a' d'v.

Füvedalja a' kis Dívó.

Füvcsa az ember, mig eleven.

Füvbe ment minden Gándéka.

Füvfa katonának kor a' Feingyia a' kezébe.

Garáda, mint a' Bukantso.

Gárdag ember gyermeke ritkán szaga az
atya halálát.

Gárdag hízik, kezény fázik.

Gárdag leányrak börtön is meg efik a' farsáng.

Gárdag ki forrával, s értéke javával panasz
kút meg nyugszik; De nyomoncült a' kút for-
róny meg vakit, s forrával nem elegzik. (B)

Gárdag orpágot nagy bírodalmakat könnyebb
meg-hódoltatni; hogy sem bekecséggel, egyes Isten-
déljéggel azokat négyig bízni. (C) Ge

a. Kezény kivül kút fötül. Mólnizban meg van: B. Gápai nom
tudom miest hágya-ki?

b. Bonivokij: Votte. B. Salamontil Prov. 12. v. 4. Conf. C. 1. v. 19.

c. Annuyi, mint Deakil. Non minor est virtus, quam gae-
tere parca tueri

Percebemybe ütterlek.

Gomb-káj; ha le-pékád legy más.

Gomb er, nem jätck.

Gonosz tfillag alatt güleret.

Gonoszert is jóval, ha ragist pép jóval tanúlj
eleget renni. Ben: n. 102. - vagy

Goromba ember emberiseggel leg-környobb le ker
nyerem.

Görhed mint a Fantzali fepület.

Gyakran más notáját, és kellerlen tanczát kedve.
len kell ngzilni. Ben n. 102

Gyakran ven levon vovik agyon a farkast.

Gyalog jár mint a kutya.

Gyapjait nyivik a juhok.

Gyermek effel bír emberemji ember létöze.

Gyermek korában som yest. meg a kankasztól.

Gyermekig a sulgód.

Gyermek világgal is tsak othyan kellene keragmi

Gyomorbul gyüülöm a gyalázatost.

Gyöngy olvad eozottól, nyemant háfan véstül. Ben.

Gyöpre a törökkel.

Gyümölstelen házanig, kevés rigaság.

Ha a fejet be törné sem talabriad kedvit.

Ha a ha nem vólna, kövös is lex vólna.

Ha aranyja vólna is az ebnek, hájat venne ragia.

Ha a halva morog, mit reza az eleven?

Ha akarom vomhes, ha akarom nem vomhes. (a)

Ha a könyvözöl le. megy is a bör.

Ha a ~~...~~ rajás el-török, háa kovato se for.

rajaga öpve. (i Szür.)

stáb

a, misua igy: Vomhes is nem is, a mint akarja.

Háboruban jobb a lovadat az ellenség sörényjé-
hez kénni, mint a magadéhoz.

Hadd morogjon Varga Bál tsak jó Sarut varrjon.

Hadd fönnyön tsak ne üssön.

970 Hadd üssék meg iszhatik.

Ha én egyhez meg-halok, Kuevarnya a világra.

Hadd repődjön magával.

Ha hisát meg-éted, levei is hörbölged. (a)

Ha Isen velünk, kisorsa ellenünk.

476 Ha-ki uton járóval eszik, áldozik; ha vele hal
üvözü.

Ha kerülj el-ösz.

Ha-ki futva vezet, az inára potyog.

Halál ellen mint orvosaj. (b)

Halál katyjái ugatnak-ki belüle.

560 Hal barát hal-famár, változik az állapotaj.

Ha lepsz, legyen mint a Samu' nádrajja.

Halgas nyelven! nem faj fejem.

Halgat mint a Néma harang.

Halgat, mint a Paps a lovabár.

585 Hallok, hogy harangoztak, de nem bírja hol?

Hálóra kerített az álnok.

Halogat vontak a' szemre.

Ha magad ki monod, hogy kívánod hogy más
ritkolya.

Hamarabb ki mondj a' bor mint a' tüzes vas. (c)

a, Ben. n. 68. Koncrátha meg-éted, levei is hörbölged, mert
így mérik a' fontot. de ennek Demorokj elök máskepp
kellen lenne.

b, Ben. n. 248. Fő fajás, püvelgés, tsömör, hüdgy-lés, tüvekkel
üzemtik. A' halál selemé hór nyü vepádelme meg-nem-gyözemet
herik. Viragos kertekből, gromás jó vizekből meg-nem. orvosoltatik.

c. Deakból es fözögéből van, lásd Eras mus nal; is gondold ofve
vele Judicium feraxi Carpentis.

Hamarci hamvasnak bűnös a vége
 Hamar híj az, a ki nem sokot hazudni
 Hamar kerdí, hamar unja.
 Hamar felejtí a' feir, a' mit a' pom nem lát.
 Ha máz ísten adta, kölnapot nem igeret. (a)
 Hamis a' zuzzád. (b)
 Hamis kereset ritkán páll unokáira. (c)
 Ha mit kígyó helyen meg-fordíthatz, ne ke-
 rüts neki nagyfeneket.
 Hamrába halt, nem indom, fel-támad hat e?
 Ha nem pinte tízesten, leg-alább egesen. (Deakbül)
 Ha nem turren, töppen.
 Ha nyáron nem kaparó, télen kaplatz.
 Ha ö'max, én is hazapom.
 Haragos Asszony, süxü füst, likas rál, ártal-
 mas a' haznát.
 Harcz után okos a' Magyar.
 Harmadnapí vendégnek cro-ki jóháir.
 Harmas követ nehezébbon hakan.
 Harom Asszony kész zhib vásár,
 Harom P. hűti fel a' flegény Nemes legénye
 Penna, pémely, Batos.
 Ha rövid a' kareder, föld-meg egy lepcijel. (d)
 Ha kell, menj magad; ha nem kell, küldj mást. Haza.

- a. Újg, romló fexcep A-tart eo. lehet ep díz efitentó mulon is: az embec élete e világon léte, bizony- talan yal ma is; Ha mára virradtal, Holnapra ün- gürzal, men' indulhaty tovább is. Ben: n. 24.
- b. Ha ezt a' kívánságra ehyuk, mint ma töb nyire, Eras- mus a' májeul mendára: concupiscit in hepate. Coll: Puosp.
- c. Deakbül var; De male gualitis non gaudet textus heras magyarosan tyak egy völk mi is feljebb: Úrül gyűlt ferdak sat.
- d. Deakbül, Söt meg fongbül. En magyarul az Asszonlan egy tet- tom: Söt lünek am azok Pajtas. Ugran melle mig lüne más.

inyjér
 varzon.
 ilágrak
 (a)
 e hál
 vesig.
 a.
 za hol?
 mas
 vas. (e)
 Homa
 mert
 skepp.
 hüekkel
 m-gyözenet
 rosoltatik.
 öd öfve

Hasa az Irene.

Ha pemémes is az Apromy, ne brád wegen kérte.

Hatalmas hat Sarkas.

Hátán háza, kebelében kenyere. (a)

Ha tördön mápok is.

Hat medvének egy vad körte.

Hator vetett a kórka.

Hátrább az agarakkal.

Hátra máj, mint a rak.

Hátra vagy vakra.

Hátra van még a fekete leves.

Ha csak fanton fant. (b)

Ha tudni a vízre, miert biztaljék? meg-
döglenék bujjában.

Ha tudni az ökör az erejét; nem törni fel az
iga a nyakat

Ha valakit el akar magadtól vadítani; ad
neki pénzt költsön.

Haza hozza az igaz kenyér.

Házasság, hádvérés király valaprais, Isten
dölgé. (c)

Házud nek benne, ha jót mondanék róla.

Házudtomis sem mondta jobbra. Haz

a. A pótvárosban kenyere helyett pöbaja van.

b. Ezt, ha csak nélkül írják Molnár és Barabás
és ő nallok olyan formát tesz, mint, erőt erő-
vel; vagy kád-ki-kád.

c. Ben: n. 237. Házak: meg verejét, Nepek bünseréjét. Isten
maga forgaja. A Házasság szerzés, két pemély meg kö-
tél Isten egyadül mutatja. Királyi koronát, Ország
bíróvalmas kezeltül ostromozt.

Hozudj eget alj clü.
 Hájam: pála is fel-ül bele.
 Ha jónok, leftek, ha korvok, efsék.
 Hájjal fordul a kerék.
 Ha vize van borz ipik, ha vize nincs vize
 ipik. (c. a. Monár.) (b)
 Hegedült arcul Bent Divin
 Helet sem leli,
 Hecélt lónaki nyak egy a lábun.
 Hecélt lovát a talp arcul fejk.
 Hecéd-hét ofjag ellen.
 Heten vannak mint a Gorsei Ördögök.
 Hete karat öpre-hord.
 Hét ördög telik magaból
 Hét fél, hét nyár válfajtja a hársujagor.
 Hűg leles nem betegség,
 Hűg ruha a nyök.
 Hípp-hopp hírével jár.
 Híres eperre kosvoral ment.
 Hír harang - mündög kony.
 Hívány köz katona, a ki kapitány s igra
 nem vágyik.
 Hívatlan vendégnek ajtó megca a helye.
 Hív polgárnak vesés gyanant epik a pi-
 kongatás. (b)
 Hogy ne ejne a palma, mikor a ganej is
 büszkög.

a. Monár ennek az igaz neve, nem mülvár, a mün-
 tul; a Malomtól, malominár, volna: a Mon jó
 el Somogyban és Bazonyaban ma is.
 b. Olyan mint a Salomonnál Prov: 17. v. 10.

Wegen

meg-

ni fel az

tani; (ü)

, Goen

ola.

kar

a. Szarabán

töt erö-

lei, Goen

meg kö-

, ofjag

Holnap is nap lejj
 Hód világnál meg-nem-érik a' fá'ló.
 Holnap után kis kedden, borjú nyúró Bénteken.
 Holnapra is kell a' ló.
 Holta után sem me'mhatok jót rá.
 Holnak sem-főlet, Koldusnak taxipnyáját.
 Hörtökös Ihu Anony lejj az akaratos vén
 Leányból.
 Hoffabb a' Béntek, mint a' Gombos. (a)
 Hoffai a' király' keze. (: Deákbl.)
 Hoffai bereg-segnek halál a' vége.
 Hoffai mint a' Szent Iván' éneke.
 Hoffai Birtón a' Biri a' nyertes.
 Hü bele Palás! Lovas ad Isten.
 Huratos, perelmet, nehéz el-törölni.
 Hurra az ököz bört a' fagyos. (: horryog.)

Járt utat járatlanórt el-ne hagyj.
 Járt ut, régi barát bitoraságossabb.
 Jaj a' pegény fejfinak, ha garádag affonyt
 Dezen ököz kaza felé' búj.
 De vele!
 Jaj hátán is el-el.
 Jaj hódnak nincs rakoncója. (b) Jaj

a. Ennek régi Pélva befűnek kell lenni, mikor meg az öntűnek voltak nagybőra Pajjaink.
 b. A pó tárolban víznek van, nem jég-nek.

92
Agy utat érzel, fejér lovát szappannal, ki győzre.
Égre hívják táncolni, de ne menj.

Égre ivjuk bir' art.

Égre reményt ne építs.

Égre víz, vigyázz!

Éhség bolondság.

Éhség a búság.

Ég. látó ember ritkán kedves.

Ég. mondás nem ember pótlás.

Égetet avarmányt var.

Égyál ökör! tó víz.

Égyál torok! nintsen pokol.

Égyünk (: bor, rugjunk port) fejtőzzünk

az avarsságból.

Égy keresik a hat ökröt. (a)

Élla berek, nád a kert!

Éllik katinak a tánc.

Éllyen helyre éllyen kell, jobb helyre jobb kell.

Émádás repi a képet balvannya, nem

az arany.

Éna. szakadtból ne rígy kengyel futót.

Éngyen veád, ingyen ádd.

Énhátt el-tízrem. minnsene oda men-

jek kérdesni.

Énkább rígykefjenek mint hányaruk. In

---

a, mert a jó gardának már ma hat ökre van, an-
nak illik utánna a feker; máskint csak taliza
lejj. Ben: n. top. De valaha Cythiában a Dudi-
noknál kenő is elég volt, és a két ökrű feker
tűzes-házás Gardát illesen.

04. Inkább ösmexős teledet két bűnnel, mint
Ösmexetlent, egyel.

Inkább követ vagnék.

Inkább ma mint hólnap.

In-pókos lónak szinte karcsúbb lába. (a)

Jó a mesterség; de percentsé is kell hozzá.

Jó az aczél, de nedves a tapló.

Jó az ísten, jót ad, kopagnak is hajat ad.

Jóba foglald magadat.

Jobbban ész, mint a kéz, kötözi meg az o-
roszlányt.

Jobb a jó pompéd a rossz atyafinál.

Jobb a kitsiny édes miént, mint a sok
máse.

Jobb botorkóban keresni, szizmában költeni. (b)

Jobb egy kérdés ház keresésnél. (v. egy na-
pinál.)

Jobb ez is egy pofon tsapásnál.

Jobb fele utról vinné terni, mint rossz
helyre menni.

Jobb ma egy verés mint hólnap egy tüzök.

Jobb on-hon.

Jobb távohy fizetni egy-misé.

Jobb valami mint semmi.

Jó borból lejj jó ecset.

Jó borból Adjogik.

Jo fel

a, Ezt az In-pókot ma Him-pók-nak neverik; régi hitba;
meg volt már 1705. ban, jót tőtt ben is: holon az In-póke
börnevan az akkori fró-tárokban is.

b. Ben: n. 106. Botorkóban keresni, szizmába költeni epik be-
tűlefedre. Caputsba kerdeni, meritláb végreni lépén
nehérszedre. Mert keserves inség az utolsó pükfő, Hata-
tal venszedre.

Jó felni, de nem jó meg-ijedni.

Jó garda az idő.

Jó helyre tesse a' gatyát.

Jó karban van dolga. (jól örlött.)

Jó katona, de ott, a' hol gombócczal lövöldöznek.

Jók azok a' Nének Hugak beteg emberek.

Jókora nyelve vágása van.

Jó labon' áll.

Jól el-fült a' puskája.

Jólélik a' vén fa árnyékában nyugodni.

Jó lehel volna halálnak.

Jól lakott ember a' mézet is tapasztja. (a)

Jó lovai vannak, de kotsis hujja.

Jónak ne hagyj, rossznak ne kesess.

Jó venden van a' pénája.

Jó vitésnek, serény paripának kár meg-
vénüdni.

Jó tet' helybe jót ne vágj. (b)

Józan éjre is kötve tart a' meg-rögzött szokás.

Jógy, mint az ördög. (c)

Jó magul' se kaphatni.

Jóram nekis, de nem teszi az ablakba.

Jóton árka rajta.

Jóten adja- meg a' kentek ebédjét, az embereit

Jóten botsá! (d)

is. # J

a, Ez is B. salamonnál van véve. Prov. 27. v. 7.

b, Ben. n. gi. Húgy- ha kissé kivél jól, még éretek meg jól,
éremesen nem fizet. Most jól tet' helyben innya
sem hagy vízben, hanem piszinyba vezet.

c. most ordít ellipszissel csak úgy mondják: Jógy ördög!

d. a' helyes: Jóten botsája meg- mint Jóten úgy Jegellyen
kelek Jóten ügyse!

Isten bünnül ne tulajdonítja.

Istené a' dicsőség!

Isten ellen nincs erő.

Isten fizet meg! Köldös sem mond többet
Isten hűvével!

Isten horzád!

Isten is ki tért a' répeg ember clött.

Isten is munkára fizet.

Isten néki!

Isten nyugosog! (: Requiescat in pace)

Isten panas, néven ne vegye.

Isten se vehet kedvenc műveinek. (a)

Isten se vehet onnan a' hol nincs. (b)

Isten szállna ki belüle.

Isten tudja hogy lesz minte lesz? (c)

Istik mint a' Budai Főnök (v. Templarius.)

Ist a' bökkenője.

Ist van inuimaz Simon. Ántás, jaj renikod
pöre gatyás.

Ist van mind faszkasztól.

Ist, ha marad.

Ist van süve főve!

Ist ködik mint a' verembe esen faszkas. (d) ka

a. Nem merem meg határozni, ha nem ama Görög Theognisból van e. *ὁ δὲ γὰρ ὁ Ζεὺς ἰατ. Διὸς* sem tehát egy a-ránt műveinek, akár effek az efü akár nem.

b. Ennek igen régi mondásnak kell lennie: leg alább nem ifjabb Árpácsi Jánosnál, a' mikor már gyannabkordott jóni az absoluta omnipotentia: a' nint hogy nemelyek nem is merik így mondani, hanem Isten vehet onnan *ἰατ*

c. Régi hagyomány: hogy a' Jörök art verte a' Dobjár: *ῥοντομ, ῥοντομ* Magyar orpogot, a' Magyar Dob csefelle: Isten tudja, hogy lepi mind len. d. bbapárdal komor de ez nem elég.

Kákán is nyomor keres. (a)
Kálánnal efi a ponat, a kinek fasék pímrea
hozzak.

Kancsa rugás tsak kanczának fajós.
Kan kutya ritkán harapja meg a farkát.

Kapálj kúrta! nekéd is lejj.
Kapskód, mint Bexnát a meny.kö.köj.

Kap rajta, mint az éh tyúk a taknyon.
Kapu fátul van bitsit.

Kárán tenül az okos. (b)

Karátsonig való efié sinte.

Kár azon fejt törnünk, a' mihez semmi közünk.

Kár azt pipkálni, a' mi így is büdös.

Kár be nem szidelyezni a' fejét.

Karó ki karó!

Kár hasonba megy.

Kár nyirja bolondnak a' szemét.

Káros bankodjék.

Kása nem etel.

Kedves gyermeknek jók a' nere.

Kedves napok hamar folynak.

Kedve van kárinak a' tánczhoz.

Kedveső Anyának kemény a' deanya.

Kemény fát kemény ékkel kell faszítani.

Kemény nyaknak vas járóm való.

Kemény tel az, mikor egyik farkas a' mási-
kat meg. efi. Keny

a. Ez is Deákbul let: nodum in Scirpo graecis, 1705 g. löri
közé kellen kezdődnic; mert Obárizban meg van, de
Mólnitzban nint.

b. A' Lö társokban bolond van; itt az okos, Ironia.

Kenyereben sem érik a leget.
 Kerrek a világ, mint a nyár.
 Keresek a pénz; könnyen gördül.
 Kereprül palma-pálor sem lesz.
 Kézerlen ajándék sebb köpönestet vir.
 Kerüli, mint az örög a tömjent.
 Keferüt nem enél? s hogy tudod, hogy edes
 az edes?

Kéfo bánat, eb gondolat.
 Kéfo bornak nagyobb a sullya.
 Kéfo lakadatom s mint a menyasszony.
 Kéfo érü alma fokáig eb áll.
 Két expényje legyen a ki törvénykezni
 Két felé fog a kaspaja akar.
 Két felé Santikál.
 Két fél kenyér egy egész, félnek fél egy darab.
 Két füled, két szemed legyen, de szárd csak egy.
 Két ház ebe!
 Két hegyes. (v. éles:) tör, nem for egy hűvellye.
 Két kö ködül kell a pép listnek tri-jünni.
 Kétvör áll a basár.
 Kétvör ködöt bak a bika.
 Kétvörük a peme.
 Kétvör jobb egynél.
 Két fél kört pán-ala' érik az ember (a)
 Kétvör kétvör, farkas ruháj, derék egy pár tölde!
 Kétvör

a, Ez a fő-társakban így van: két fél kört c'földön ma-
 rad, a ki fok fél kasp: -om legyen! de akkor a marad
 fő, wegen wiotismns: a módosításnak tal-a tipainak
 kell lennie: a hol a pán nom kpa hoppin-féket hanem két
 pánlást.

Ketste som menne a' vasa'era, de ütiks az odalái
Két tojásnak egy pohár bor a közepé.

Kerés fevel fokát menő az okos ember.

Kerésből fokát.

Kerésnek van egyenlő híre, kerésből fogva végig.

Kerés kár nem fok háson.

Kerés nem árt, fok nem hásonál.

Keret foghatunk jó formán.

Keres: fidez.

Ki adtak rajta mint a' Betai főzön.

Ki bujt a' béréből mint a' kigyó.

Ki dugták a' pemet husralan level

Ki dúlt a' hámből.

Ki feküdt mint a' Kabai kutya.

Ki fel, ki alá.

Ki fogyon belüle, mint a' Nagy Dai Cziganyok
a' puska-porból

Ki foorta magát, mint a' bor.

Ki gamejba keveredik, ha ki mődik is, meg-
marad a' faga.

Kigyót tartajj keddedben. (a)

Kigyó farka vigaszt nehezzen felejtí. (b)

Ki holbuzik on kizike.

Ki ki maga, farka mellé pít. (c)

Kiki

a. Augustus Cesar máx görögül vett a' hasonló pít-
da bépádet; mikor azt mondta. Gallionak *Timar-*
geneseül: Destiam nutris Angis Kergens. Lásd
Senecárat De Ira L. 5.

b. mert kigyó farkáért, s az el-vagásáért, mindent
maradós khez fér. Den. n. 190; is ő az ok nélkül
Séxtörök Nemes Vexre alkalmartajja

c. Bázis Bapainál nem ki ki, hanem minden ember.

édes

omy.

erzi

gy Darab

egy.

iveklye:

nni.

felé!

Keto

ön Ma-

marad

rpaínak

em kiz

Ki-ki maga' likába.

Ki-ki maga' teheninek legyen a' bikiája.

Ki-ki maga' ruja, hol nyoma a' labát a' füzma?

Ki-ki rokonya akare lenni a' Gardagnak.

Ki-kopon, mint a' lud-fa- a' höbül.

Kilencz hordozóskodis, egy egés.

Ki magának roya, mis nah som jó. (Deákbul.)

Ki mérték neki a' haz helyet.

Ki mivel vetkerik arzat bunterődik. (Deákbul.)

Ki mutatta foga' fejéret.

Kinek hol a' kinose, on a' faive.

Kinek hol faj on tapogatója.

Kinek Istén aija, nap is annak aija.

Kinek-kinek a' maga' bibéje faj

Kinek milyen füvege von, olyaromat köpön.

Kinek fok a' völge, nem benne annak a' nap.

Kiperz-kaporz mint a' perezsz Sütő.

Ki xi a' pajabül.

Királynak is szemébe néz a' mataska.

Kis fiam is többet tud annál.

Kis makk völt valaha a' magis tölggy fa is.

Kis patok tengerben, folyon bax-pánsellen, u-
gyan meg-nem-arabítja. Den n. 101.

Kisebb gondom is nagyobb annál.

Ki pikrabül nagy tűz támadhat. (Deákbul.)

Kis ijórat mutatom, s a' keremet kéri.

Ki pedtek a' hínabül.

Ki pedtek a' pome-pörök.

Ki kereri Bapját, ki meg a' Balásját.

Ki tehet Joven akirajjárul.

Ki kelt az epteméje.

Ki tettik a' vakkaját, (v. a' pürit.)

Ki terpitik a' vas-peg a' zvakbül.

Ki törté a' járom-peget.

Kisjiny a' bors, de erös. (a)

Kisjiny az öl, Nagy a' öpno.

Kisjiny Köndis nagy borul jáz.

Kisjiny tsiko Nagy dorecsül, tanul kámos voroni restül.

Kisjiny tsupoz kámos fel-forr. (b)

Ki tudja, mi van a' be-kötön zvakban?

Ki tudja, melyik bokorban fejtik a' nyúl?

Kivánsi mint a' teches Annyong.

Ki-voci a' vorex a' fersker a' fepkibül. (c)

Ki-vorete az ág a' pemit.

Ki verench a' konygelbül. (v. nyexegbül.)

Ki verék az elibül.

Ki jól örül jól süt.

Köndülajjal epi konyexet.

Köndis-ráska vállán, Arany gyürü ríján, nem jól iltenek öpre.

Könnyü a' pegenyt meg-tyüfolni, de nehiz meg-ruhazni. Köt

a. Don:n 187. Noha kitsiny a' bors, Melagsége nagy s gyors a' Nagy Dabnal erösvebb. Az oktalán Nagy test, ha félenk s a' hoz rest, vasnál mivel terpesesb.

b. Don:n 99. A' pazanyti tsupoz Kisjiny tüznel fel-forr bax ne legyen nagy langnál. (v. a' tsupoz a' dorec pasék nah' tsak-nem leg kelyebb neme tsipán tül.)

c. Nem tsakat kültiböz amatul, fejtöb, el megz a' fepre is marad a' vorex.

ti2ma?

(bül.)

(kibül.)

öjön. nap.

is.

m, u.

(bül.)

ki te

Köttes medvének nem jó a fiát nyatgatni
 Kópásy borváltó
 Kópásy rontor tsak a nagyon ehes ebek ^{csinál}
 Korán virágozó fának ritkán perderni gyü
 korszó bor néz ki a szemébül. (v. Pincze tok.)
 Korpája könnyű díszes kapni.
 Korpája legyen a ki ebes east. (a)
 Kestöd koma: ló sz. (b)
 Kozlik az ope az őrsimnek.
 Kovatstul fene. (c)
 Költőnt adok vmls. se kamatostul.
 Könnyebb a hasny ember unil örni, mint a
 Santa kutjat.
 Könnyebb a léányt fel nevelni, mint fészket
 adni.
 Könnyebb a vendégnek mint a Jovának.
 Könnyebb tgyeni, mint varzni.
 Könnyebb hazudni, mint kapálni.
 Könnyebb tanátost adni mint erfrény pász.
 Könnyen másra bízza dolgát a ki tsalmi
 nem felel.
 Könnyen meglibben, mint a bubos tik.
 Könnyebb a pót megfordítani, mint a
 Lénis pakkeset. Kön

- a. Az első azt reji hogy kérészet tjeledet lehet kapni, s ez a tjeledre szól: a másik a gaddára, hogy a ki tgyeni nem tud, ne tartszon.
- b. Ez trügányrak tulajdonjék; holon a kívánsi vagy fűkepelővő embernek legyen is ilyen gumyolva fők tak felel; mint mikor Menippus Klaxont a taxist nyájából Hekate varfogásával kiválta.
- c. Most fene kovatstul dazsnahot trügánytul nyozszen nem veheti Ben. n 170.

Könnyűbb akasztani vésza porcsin, mint a jó hitet
 nevet. (a)
 Könnyű a másból költeni.
 Könnyű annak szipot szívni, aki a nád között
 ül.
 Könnyű a páha követ faragni.
 Könnyűhullatás Appony fegyver.
 Könnyű kéz mellett kalászt fadni.
 Körmire eget a gyertya.
 Körmon' fontt fűző.
 Köpönye a maga festett exhalánsak.
 Kovás leányrak mindig körű a farsang.
 Kötve higy komadnak.
 Közlebb az ing a sárkány, (: fűháral :)
 Közletni kell a kerek végist.
 Közös lórak túros a háta. (b)
 Kresztórnak imádkozon.
 Kresztos koporsóját sem özerőnek, ingyen. (c)
 Kunkörös. (d)

Kur

- a. Beniczký így mondja: Emberek bár mindent, sok gyön-
 gyet s erusjert egy Oxában veszeffe, meg helyre
 koshaja es fel-talal harja, yak jámboreit keresse. De el-
 vepek hiact, mint kedves életet, mint hol élő veheyc.
- b. Molnár es Bábási köz-lórak injak.
- c. Ezt majokan Isten koporsójának mondják: en sem ama'
 nevezetes Contra verfia miatt irom így; mert lám, a hol
 élő felekadetekrül van szó; irak Isten Kresztos helyen,
 mint felebb: Isten is ki tért a vérség ember élet. Htanem,
 hogy ama Bogány Boita veszeje alá ne essem; a ki ardal vá-
 dogja a Kretaiakat, hogy el-comenik Jupitort: Keresed der
 Várókat, kál yag Jágov w Ava baro Keresed esaktjvar
 To, ső s' s' fűvél, eddi yag der.
- d. Molnár Vulcanium Vinculum-nak írja; Ha azért, hogy az el-
 jő Vas mines Chalybsok Comana városát bírtak Kappa-
 docia határin: az nem Kun, hanem Koma. Cumania kellebb
 volt. lád Plin: Hist. Nat. 26: c. 17. es ez a Kun Vár.

cséved
 nak.
 gyű
 (s.)
 int a
 Főjha
 árah.
 ny pász
 salmi
 k
 t a
 kon
 t kap-
 hogy
 i vág
 a fak-
 tácsk-
 extesen

Kúrva leány után fok az embernek a veje,
 kúrta vátfora, püves garda, jobb izü.
 Kutyából nem válik palonna. (a)
 Kutyja sem paripa.
 Kutyja sokon mindig egy borbén járni.

920 Lábam alá vermet ásov.

Lábam kaporaja sem lehetne.

Lácsi konyhán lakozon;

Lágy gardának hamar az órára tojnak.

Lágy baptoz előtt gyapjat hullat a farkas. (b)

Lakator ves a pávra.

Lám az almanak is a lépü foktik feb köri.

Lám Ansal is böjtöl.

Lármáznak a ludak örömeiben, mikor az
 üdgent ki marják.

Lásjában az ágazakkal.

Lászon járj tovább érh.

Lápi víz parrot mos. (c)

Leány ágra pallon az Urasiga.

Leány ágra kípültt munka.

Leányomnak szólók, menyem érszen vola.

Legyen efa.

Legyen lud ha kövör.

Leg

a. Ben n. 178. Hájában perzselni Eber is mellyeszen; nem
 palonnának való.

b. A köz nép, a melly nem tudja hogy fegyen ere ki mon-
 dani, a mit nem fegyenlünk, habar, dit fekség
 tfelekadni; mialdon nevével képi ere ki, fe-ik. Demorky
 hely némi egészen ugy érti, nem jinal akhóra ~~Karakkaj~~
 Nért lágy baptoz mian farkas lejtöt ruhkat,
 s gyapjat hámykat előre.

c. Van ez a Deaknak is, volt a Gvügnel is. Callimach
 Epig. 45. Ebből alattomban alaja is a köfalnak a'
 wendes parntk.

Leg-jobbán tarjáék Art az ökröt, a' mellyet le a'
 karnak vágni.
 Délked rajta, mint a' kis Bcsi lóvárak.
 Le röjjék ám egyper. a' vótat.
 940 De st a' les ellen.
 Le tarja a' fogait, Chitok átok a' gádat.
 De török a' parva
 Develes pinben nekör telen lakni.
 De vete róla a' Kereft vize.
 950 Dobban, mint a' puska por.
 Li Jaxás ellen pokhálo.
 Depon pomsbrül alannisrálkodik,
 Löngel pabán vezni a' Baport.
 Ludra pírát veftogeth. (e)
 Madár tej

955 Madár tejet is adnek neki.
 Madarat fogathatj vele.
 Maga alata vágja a' fát
 Magad expényje mellek kir hasudnod.
 Magadra mond.
 960 Maga fgyere hányja a' földet a' bris Dika.
 Maga fgya fentkineh sem oly büvés.
 Magat hyseli a' ki mást tizrel. (b)
 Maga Marxant a' varga a' vasárban
 Maga nyaka pakanyon belé
 965 Maga rovajára hasudni hiudag +
 Magas az aptala,
 Magasról nagyobbat efel.
 Magyarok Péts, Nememek Péts. (c)

Malom

a, Bbajai hurza lefi ert is: ebre korpat.
 b. nem épen annyj mint ez a' drak: Honor est in honore ante
 non in honoreato.
 c, Molnar nem Pétsert irt. hanem Gécz, v. Trétz, v. Tséts.

kar. (b)
 kötni.
 or az

960
 Mag
 eni; dem
 ki mon
 ikseg
 Demozaj
 atakozij
 chat,
 mach
 ka'

Malomban hegedült.

Malom köve veit le a nyakamxul

Malmot, ifju felesgen, mind untalan kelt épít

Maradék persenye borsor level ^{getni} másfél rületel.

Már a pöst is pöprek, a hamut mamunak
monija.

Már az öfjem is jak a lassuját járja.

Már a verebek is ki tpiribelték.

Marhába, hordozza az életer.

Más a vorex más a festske.

Más: völjába kix arackozni

Más edet tartunk nyúlójni, más a hazat
örzeni.

Más kalomival étni vitka pajnal való

Más köllezkül mit vora a vorebet.

Más leplivel takarozik

Más malomba, öröl.

Második felesg patyor hordozó a más vilá-
gon.

Más özaba pipkál

Más ~~malomban~~ ~~öröl~~ perrire ífik

Más vejjébe vágra a kápat. (taxlojába Surtó
jár.)

Más fipjára tárogol,

Más pekore farkán ül.

Más pemiben palteit keres, magáibon a
geremát sem látja. (a)

Mást bepél doviné, mikor a bor árat kerik,

Másut is cfruk komexer.

Más újával kaparja a geftemyer a parázstul

Máska is fogna halat ha ifju tünna.

Más el-válék hányadván mérük a lentsei? Majd

a, Math. 7. v. 5, 4, 5. Luce. 6. v. 41, 42.

- Majd el-válik kiny zsalhad velük?
- Majd meg-válik melyik bolobban fekszik a nyúl?
- Majd meg-válik ki lopta el a kiny fejét?
- Még a barátságban is born' a móreg
- Még-add a sarat a lének.
- Még-advó ennel az arat
- Még-ahadt a kereke.
- Még-akarta mutatni, hogyan kell.
- Még-allya a víz.
- Még a tik-fi is le-lapult ha kányát lát.
- Még az épeje sem kiferü.
- Még az áspad' gatnyában voltál mikor én
már katedot kötöttem
- Még-borlok bennem a láb.
- Még-emejti magát mint a gyertya.
- Még-emegeted a Magyarok Istent.
- Még ennem már a szép Asszony' füstöt
- Még-éremli az a' polga a' Vatsocát a' ki
el-fejtet ebédet enni.
- Még-éremli, mint a' ház leány a' kopozit.
- Még-érettetem vele a' kesem' sullyát
- Még-ésem nekem a' Döbregi Vászár.
- Még-éfik hogy a' jó nyo is bele hal a' vízbe. (a)
- Még-éttem véled a' purkot.
- Még-felad a' nevének. (i. Békéül.)
- Még-fejnek még teged is egy tal' korpán
- Még-fordítom a' kőpörnyegét
- Még-kürom a' füledet.
- Még-fogta már ő az Arnyját.

Meg
a. a' magyar Arionban így teadm est, az alkalmattal is hoz
képefc: Míglen egyfőre a' búvár is ronzul újrik, el-mexül.

elt épít
rálétel
munka
a.
házat
lá
s vilá-
gon.
a Szabó
jék.)
a a'
kerik,
részül
i? Majd

- Meg-fordultam már én onnan a' herra te induloz.
 Meg-gondold mütessy. (C. Prov. 13. v. 16.)
 Meg-halt a' gyermek; oda a' komaság
 Meg-hin' bencatodas' teprétedéte se hagy-al.
 Meg-hírta magát, mint Somocsa regin a' Guta (a)
 Meg-ispod' br' annak a' levét.
 Meg-ina előre a' medve bór' apát.
 Meg-kell koreptelni, hogy neve legyen a' gyermek-
 nek
 Meg-köd a' tsomóját.
 Meg mikor először meg-tsalsz, te vagy gaz ember,
 de ha másodikor, én vagyok bolond.
 Meg-nyerte a' kakuk.
 Meg-nyomta a' tsög ökor a' lábát.
 Meg-pörítom az ozeráwt.
 Meg-ragd a' fát
 Meg-rigta a' paját.
 Meg-rója ezt valaki.
 Meg-fem' fogtam, már koppasztod (b)
 Meg-püerte a' levét.
 Meg-találta zfa'k a' folyját
 Meg-támaphotta a' ház helyt.
 Meg-tornit az idő.
 Meg-tanítalak keptyübe fityjölmi.
 Meg-telt a' rovás.
 Meg-terfik melyik tejből lesz turo? (C) Meg

a. Komoró. Komorói püleris volt Ung Vár megyében
 Guta Jakab, nagy hazamja. a' két oldal bordájánál
 fogva akasztanak fel 1692-ban.
 b. A' szótárokban melyesked.
 c. Don. n 189. A' khermek tejen. meg-terfik dejen. lesz e
 turo belüle?

Meg-titödik napjában hat faluban is

Meg-törtöm máx a jéget, mehetsz.

Meg-töndül a füle bele.

Meg-tökörül néha a heréltu lö is

Meg-unta a párrát

Meg-ütik a körmit.

Meg-vinnád meg nekünk is

Meg-jártuk a ház tö högyát

Mennél hiványabb a tetü annál jobban isip.

Mennél kegyebb, annál fejebb; mennél hegyebb
annál rogyabb

Mennél magasabb a hárs, annál kegyebb arnyé.
kot vet

Mennél rutinyobb annál jobban fázik

Mennél rákerebb annál jobban vakarózik

Menyem nem leányom.

Mester embernek aranyas a keze

Messzirent jönnék pártan. huszudni.

Mész, bors; fuklya, foh rogyat el-judg.

Metszessz vele, ha meg kaper? (a)

Mézis madzagot húznak a pajába.

Mért van annyi bolond? ment kiki okosnak
véli magát

Meridab mint a kutya, süvegerlen mint a bu-
lond.

Mig a leány napalata van, leg-többen pöljék.

Mig egy bereg sirtödik, hárs eger eger is meg hal.

Mig konkolyt nem hint az ördög, addig fijen vele.

Mig el az ember, arnyelja is nyomocúsága min-
degy lep. Mihin

a. metszessz az ar mit kaper? mint maggyünk, arar mit te-
gyünk

lq:

Guta (a)

exmek-
nek

embos

Meg
er
iail

lepe

Mi hie Dunába? Felel: Pékejég Vaxába.

Mi is, gyermekek völtünk.

Mi kar, telenet borjastul verni?

Mig kipping a' tüz, kevesebb vízdel el lehet oltani.

Mikor lepp ebbül jámbor öreg ember?

Mi nálunk is fuvat fognak.

Mind a' keske jól lakjon, mind a' káposzta meg
maradjon.

Mind a' vízig hárazon.

Mind egy Bakor nyúz.

Mindég gönyg még sem malozozik?

Mindég xerscg, mint a' török farsk.

Mindég úraepe van a' xestnek

Mindenben gámsor talál.

Minden botnak végén a' bunkója. (a)

Minden ember a' maga' fezenésjeinek

Kovattsa. (= Deatbul.)

Minden ember, ember, de nem minden em-
ber emberséges ember.

Minden ember póki.

Minden házonak lejtője van;

Minden hegynek völgyje van.

Mindenhez kaps, mint a' vízbe haló. (b)

Mindenhez látó, semmivel bíró.

Minden kis szanaszert nem kall a' kereszt
el-vagni.

Minden lebe lottó.

Mindennek van ideje.

Minden ördögör poklot.

Min

a, a' fővárosokban bunkó helyen feje van: és Demicskij-
nél is: Minden bornak végén, és nem a' közepén
főkön lenni a' feje

b. A' fő városokban a' vízbe helyen, Dunába.

Minden roml pusztának van fogása.

Minden pomor a maga' techis hevedorza.

Minden sz-ba kalán.

Minden fierecsénének van ferge.

Minden fierekek maga' fele hajol a keze: (2)

Mindent lát a szem, csak magát nem.

Mindenűn jó, de leg-jobb otthon.

Minek a kopaszgati a fűsü?

Mint a tormiba esek ferge.

Mineka az övi, volna egy a' dio-füg.

Mintka kést ütőa volna fivemb.

Mineka tükén' ütnek.

Mixe nézed a' napot?

Mit kapnál a' vaknak, hogy az Apja látón?

Mit hinnék oly Broficanak, a' ki allosa ke-

nyeret meg-pit mint én?

Mit képink Isen akarajárul?

Mórvanál gtea fő enyhiti a' fajdalmat

Mondanám is, nem is

Mondom én a' mit mondok.

Mondom főbul est az ember.

Mom igazat, be török a' fejed.

Mórvanál, a' mireg is orvosság.

Neu

a. Ez nagyobbára yak tul-a-Dunai, Tisza-fül ily mond-
jak, s Mórvanban is ily van; minden embernek.
amelly magános helyeken pedig: maga' fele hajol
az ujja mindennek.

Nád járkor támaphodni pereressellen.

Nagy bátor elmeket, vakmerő szívket a' bű-
sulis földhöz vez.

Nagy benne az akarat, mint a' víz leányban.

Nagy fába vágta a' fejpét.

Nagy farka van az ilyen rohognak?

Nagy füzül nagyobbat esik a' gyermek.

Nagy fát morgató.

Nagy láb nem fér kis eszmába.

Nagy nyavalya a' sükség.

Nagy komondor fel-se-vepi, ha pumik ugat-
ják.

Nagyobb a' füstje, mint a' persenyje. (a)

Nagyobb a' persenyje magánál (i. v. mint az epe)

Nagyobb a' terméket a' fokánál.

Nagyobb. az emberség a' kaporítás híjánál

Nagy öl az egy diprónak.

Nagyon fel-nyilt a' pome.

Nagyon hall a' ki keveset hall.

Nagya vitte Isten a' dolgát.

Nagy járka az az én szememben.

Nagy jót hall a' rojt.

Nagy Urakkal nem jó egy talból geresnyet
enni (b) Nagy

a. Ben. n. 199. Mert persenye füstje nagyobb fokán
enni mindenkörön magánál

b. Ben. n. 142. Eöha Nagy Urakkal geresnyet marokkal
E ne egyel egy talból. Ha epele pepiben, epele üregy fej-
ben, tal lövödöz magával. Ha tfontor nem ront is
felt hágy rajtad még is hogy nend máskör távolyul.

Nagy Uraknál, névben, Malomban, Váralozni kell.
 Nagy Urnak a horgaja is Kévély.
 Ne félj nem igen kopratom küpöbödöt
 Nagy fal közt, négy szem közt sok történet
 Neha nemmel is jó feletni.
 Neha reggel tánc, este pedig lánca.
 Nehéz a díprót a motsárrul el-poktatni.
 Nehéz a nyers fának ki dülöt várni.
 Nehéz az agg vakat meg-fogni. (a)
 Nehéz a vén fiúból gúszta tekermi.
 Nehéz egy seggel két nyerges ütni.
 Nehéz leköbön táncolni.
 Nehézren ér több kakuk pót
 Nehézren alkupik meg két eb egy szonton.
 Nehéz két Urat potyáolni
 Nehéz mindennek tetszeni.
 Ne higgy az Anyony nako, míg a kerék végig
 által lepheti.
 Neked is csak ház forjában van a házad.
 Neked sok a levél. (: lecske.)
 Nekem is lejj még puha kenyérem.
 Néki is van mit sepreni a maga háza előtt.
 Ne kímélj a pót, nem vespa pészon.
 Ne koprasd a padat.
 Nem adnak az ebnek annyit, a menyit
 szüvalja a farkát. Nem

a. A pótárokban, törbe gtemi.

tlen.
 ket a bi-
 in leányban.
 k.
 rmetk.
 k.
 mit ugat-
 jak.
 je. (a)
 mint az epe)
 s hiszál
 n.
 vesnyer
 Nag
 koka
 marokkal
 l. öngy. fog-
 m. kont is
 ivolyxul.

Nem adnam egy puttoni polturáriem. (a)

Nem áll meg a keféltze a nyáron.

Nem állra a lába.

Nem az alaróé, sem nem a futóé pályának
el nyeresé. (b)

Nem akorisonak nyögés a vége. (v. jela)

Nem akkor hiálaljad, lovad' s abeikojad mi-
dön hadba kell menned. Den: (Dakból.)

Nem a nába Anyja sem érti parát. (c)

Nem a jámborok miatt rátkik az enyő váratat.

Nem ari a mandár, a ki utánna jár, hanem
a ki meg fogja. (d)

Nem a ják honoznak most it.

Nem bolondjag ez.

Nem bijnek a bözibe.

Nem dipró óráza való az arany poroz. (e)

Nem ebbe bjták a ló ögít.

Nem ebbe bjták az örszaj ölgát.

Nem egy ebnek fari a neve.

Nem egy tehenet hív nak kajlárah.

Nem él vele, mint Istók az Ur városájában.

Nemelky

a. Ez a mondas régi nem lehet ha ezüst polturákat
ez is, ha pedig rézet, csak 1700as éftendei leg kellett.

b. Den n 77. Bal apostolból vett Rom 9: v. 16.

c. Den n. 163. Non néma gyermeknek é meg kötök
nyelonek nincs eimlem parában.

d. Bemickj máskep' értene ezt. Nem ari a mandár
a ki utánna jár, s meg fogja kilyjában. Ökör
is pánt rabnak, De adják azt lónak; Csöke es
fik potyvában.

e. Ez is B. Salamon pedva bespöjébül van véve
Prov. 11. v. 22.

Nemely keonal több a tudomány a könyvben
mint a fejenben.

Nem irti a tréfát.

Nemes ember, Szür Dolmány.

Nemes ember volna; de el-hordták a farka-
lok a földjét.

Nem epi-meg az eb a maga fíjait.

Nem faj többé a foga a halottnak.

Nem fél a Német, hogy el-vegyék a gatyáját

Nem fél a Csizány gyerek a farkától.

Nem fenekig keffel.

Nem fél a fogára.

Nem fél-meg a maga bőrében.

Nem fog az Aranyon a vésda.

Nem gyermeknek való a kés

Nem katonával fejjük a madarat. (a)

Nem hölyög, hogy fél-fújjak.

Nem igen van fiorentseje az igaz mondás-
hoz.

Nem jéd-meg a maga Arnyékatul.

Nem kaptál a szemem.

Nem kell azt a fél ragmi a mely magában
is hullat. (b)

Nem kell hinni az alá néző Matskidak.

Nem kepen érte a körme, könnyen költi.

Nem kördi az ehes had, hányat ütök az őra?

Nem lehet előtte el-vágni a Matska farkát

Nem
a. Van ilyen forma Plutarknál is de fort. Alex. hogy
tottas dolmányba öltözik a madaraj
b. Ben. n. 97. Névejed dis fad. Melly bőv gyümölcstől
ad. Söt töréstül örözze.

56.
Nem lehet mindennek a faján le rugni. (c)
Nem lehet minden sorut egy kapóra ütni.
Nem lehet vele gyalog lépni.
Nem lehetén járó Jóny.
Nem lép mindentöré igy.
Nem ló a komém biles hogy meg. egyék
egy egész lepenye.
Nem maradt az Anyjába a nyelve.
Ne menj a fára, nom esel le.
Nem mepe esik a gyümölcs a fajánul.
Nem mind arany a mi fénylik.
Nem mind bors az, a mi a kabócá-
ébe hullat.
Nem mindig a tükör az oka, hogy tün-
nyát mutat.
Nem mindig lép sajtja.
Nem mind igaz, a mi a nagy Ueak
fillestének.
Nem minden bokorban találod.
Nem mind tudós ember az, a kinek Gya-
nem fityeg az órája.
Nem minden borból lép borotva.
Nem minden virágból lép gyümölcs.
Nem minden nap Jakab-nap.
Nem mind Lakáts az a ki nagy kést
hozdos.
Nem mind szent az a ki a Templomba jár
(. Deárból.)

Kom.
a. a' chótveokban nem nom lehet hanem nehéz.

Nem mind Nagyságot Ur az a kút a legényje
 Nem néstem volna ki a szemébül.
 Nem oda Dula!
 Nem vija-ki az ember a szemét a más ká-
 rin.
 Nem szat egy vizet (fensker) egy nyak.
 Nem sok kü söt epnek-meg együtt.
 Nem sok vizet zavart.
 Nem gamienak való a bársong nyereg. (A)
 Nem pokta erigány a gántrist.
 Nem posram az ujombul.
 Nem találja helyét.
 Nem tehénnek való a gatyra (b)
 Nem titok a mit kezen tudnak.
 Nem Tóti palmája.
 Nem tudod mely nap vártják-el alótan
 a gyekényt.
 Nem tudja az ember, mire jut holta
 napjáig.
 Nem vásik biz abba a fogad.
 Nem így verik a erigányt.
 Nem ütönek tökkel a fejet.
 Nem verem a falba a fejemet érté.
 Nem zörög a levél ki a fel nem tudja
 Nem jár egy vágásban a kerete Nem

a. A fő társakban; Nem illet párnákat a veres nyereg.
 b. azt felel a mit Den: mond. Saj annak a háznak, hol ter-
 ken bikának jármat vethet nyakába.

Nem jó a farkas fiát magának tartani.

Nem jó néz ki a szemüvel.

Nem jó járni fűj felüle.

Ne rakd a tervet a ködmenbe, úgy is bele
már.

Nepóly hozzá a mihez nem tudj.

Ne tanítsd Apádat nemzeni.

Ne vedd a lelked re.

Ne vedd hegy csak fész a bajod.

Nints a gallérodhoz varrva.

Nints a pónak nyele, - nem lehet meg markol
ni.

Nints a kőnk a hátadon.

Nints az a nagy hegy, melyet idővel el-
leherne hordani.

Nints az a vakon fekszik, melyre meg egy
vellával nem fér.

Nintsen ember hiába nélkül.

Nintsenek otthon a felfő várban.

Nintsen országja.

Nints fél penzen jár az any kár.

Nints maga kilométer papra faluban.

Nints oly romkert melyben jó fű is ne
teremne.

Nints otthon a martska erincagnak az
egerek.

Nints oly nagy lú, ki meg nem porzál.

Nints fűre csak zuzdaja.

Nints oly hely a világban, honnan a pokolra
ut ne volna.

Nints.

Nincs parentsje horeá, mint a' özjámyrak
a' brida-vevőher.

Nincs vepetebb mint a' házi tolvaj.

No' ugyan meg-átra neki.

Nyalatja magát a' mész.

Nyalka leiny Apáca; vonyos nardag nán pát-
on.

Nyárlan ruhádat, tilben kenyővedet el-ne kagyd.

Nyári pátkisert meg-nem-telel vele a' ferske.

Nyelvd elöb ne járjon ephednel. (a)

Nyert benne, mint Dertök a' fikeban.

Nyert is vepet is.

Nyilt rüsa sem pebb nállaril

Nomika sem hághat.

Nyomtató lonak ne kösd-be a' paját. (b)

Nyugott földnek jobb a' termise.

Nyugorra díjerd a' napot. (c)

Nyal hátán jár az Urak buraosaga. (d)

Nyut Nyily a' magad kabelebe.

oda.

a. Deakbul van. Mens precedat linguam. Bemiki igy. Ne enged nyelvednek, hogy járjon ephednek elötte szabad kényen.

b. Ez a' Moses törvényében van Deut 25. v. 4. Erzet ez köfisi magát bal is Ikor 9. v. 9. ij Ióim 5. v. 18.

c. Napot nem fel-költöm, hanem enyeperen díjé. rik enekelve. Den.

d. Den. n. 144. Nagy Urak porcelmes, s kareknek ~~öröme~~ öröme jár gyatrabban nyul hátán.

bele

markot
ni

el el-ne

egy

is ne

ak az

zül.

okokra

Ninta.

60.

Óta neki:

Óda vagyunk falustól:

Ókos Appony nem morán gyermek nélkül. (Deak-
bül)

Ókos bolond volna ő kéme.

Ókos ember kevesbül ére.

Ókos embernek mestere a neve.

Ókos mint a náni voréb. (a' mit nappal szik
éjjel meg. éji.)

Ókos vigasztaló pró, orvos per a' betegnek.

Ó korpit vasár, Vin Appony pönsien.

Ódala fönjához páradt a' lelke. (a)

Ólyan ember, mint a' ki a' pappant meg-
cse.

Ólyan, mint a' kék fínü keakenő.

Ólyan mint a' párnnya páger tün.

Ólyan, mint a' tormába épen fereg.

Ólyan fajos, mint az érelen ketes.

Ólyan kénvöklő, mint a' jég az átut sziben.

Ólyan mint a' vátton gyereke

Ólyan jó kevé van, mint a' kinek a' háza
ig, és maga benn párcül.

Ólyan mómok meg ma, hogy magam is
meg binom.

Ólyan mome van róle mint Mako Jerusalemtól (b)

Ólyan nagy fémeneg van, mint Nagy Birtoken
a' Mejlárpékben.

Ótsárolga az árú a' ki venne akar, a' ki adni
Diféri

Ótöfi kúsnak hig a' leve.

Óvati som fnd, j' Mester akar lenni.

Óho-
a. Ére tóntalan ember kevére, hogy épen az Ódala fön-
jához, a' mellybül termea az Ódám' Evaja: más-
ként így pártak mómami. Isak a' fönjja börti.
b. Duna mellea Déts Buda'hoz; De ez kevé.

Orókán sem fesséli-el.
 Oróram' piritó!
 Oróatlanabb mint a légy.
 Orók óda tokostul fád ajakastul
 Oróora ródó im est.
 Orómnál fogva víz.
 Oróplány ellen kakas-szó.
 Oróos és gyóntató előtt káros a titkolódás
 Oróás az Oróás, ha a völgyben áll is.
 Oró is azat, a hol nem vetet.
 Oró is terem a hol nem vetik.
 Oró is vakaród a hol nem vésket.
 Orósmány bepelgerés erkölcs vesztgerés.
 Oró hagy lak a fa-képnél.
 Orókön puzantóly.
 Oró leppám a hagyó-el, hagyó.
 Oró voléam a hol bepeltek. (a)
 Oró palonna jó a háznál: (is a bor só kenyér)
 Oró érte is meg-halt a kénfés, mint az Oró
 ember levén.
 Oró fogja-be pemeimet.
 Oró is a könnyebb vigít fogja.
 Oró is el meceri a hol meg-sült.
 Orókör pánt a zab alá de a ló epi-meg. (b)
 Orókörtül lö taníts.
 Oróköt parván; embert parván fogjik meg
 Oróli magát, mint ha üdvíseget nyerne vele. Or

a. annyi mint a deáknál kelata refero.
 b. Est versben ki teszi Demicskij lap feljebb az N.
 alatt: Nem azé a madár. s a t.

kül. (Deák-
 bal)
 pal fogik
 znek.
 ri...
 meg-est
 tgyben.
 a hája
 id
 lenkez (b)
 teken
 i adni
 mi.
 Tho-
 dala ffor-
 a: más-
 -löri.

62. Ördöggel határos. (v. bíllet.)
Ördög, magna pakatthiért sem neverne égjen.
10 Ördög oda neki!
Ördögöt fogatok vele.
Ördög pokol a vég háza, a Mándoki tere.
Ördög sem oly fekete mint fekete.
Öreg embernek bor bogara, kaja pengenyije.
40 Örökké jár mint az Orbán' lelke.
Öreg katonának élessébb a kardja.
Örömeztébb hiszük a mit kívánunk.
Öreg ember, fiatal Menyetske, on terem
a Jantsika.
Örül neki mint a vak a garasnak.
Örül neki mintha a markiba vólna.
Öpi Verőfennnek, mosolygó Menyeffkinék ne
Öpve dugta a kezét. higyj.
Öpön ellen kár rugódorm. (a)
Öp fejtnek süveget verj. (b)
55 Öpve illő egy-pár tseléd.
Öpve fürrik a levet.
Öpve-úrjuk a tengelyt.
Öpve jöttek a Panyák, pupra likat vaj-
nák
Ötön veme.

Ba

a. Bon: n. 108. Next az öpön ellen rugódorm fennye
aralmadra fog lenni. Vete Bal Apost: tul. Gal 9: v. 5.
b. Ezt P. Salamon így mondta: A ven ember elő a felkelj

Pád alá bujtatlak.

Panaszost epik, a ki ritkán lakik jól.

Bápa katonája!

Bap hagyta az ünnepet, maga meg-nem-tart.

Bapirus gyomornak nem való a dipró bór.^{ja.}

Bapirra pinbe van. (: büjti pinben.)

Bapnak Bap a baraja.

Bap Bapnál nem vep lelek pénzre (: Deakbró.)

Bapra ltküet, Brokatorra pörödöt ne bírá

Bap se monja kétfær.

Bapipád' felefege' költjön ne ad.

Barta vepet leány neheren kap fejkötöt.

Banan mint a Sajt feleg. (: kukac.)

Batog, mint a kócska a rüzön.

Batyolat a kuznoz ~~hó~~ gyöngy a felefege.

Bedig kogy' Itáli Istennak.

Bemely zápló alá fejedőn.

Bemteki vig tánczot, meg-even malagot

Vasárnap: bi követ. Ben: n. 94.

Benzel janjik a búcsút.

Benz emborsó zuka hjttenig. (a.)

Benzen okos nevet is leket vonni; Memy orfesi ^{gor is. (b)}

Benzen ven f. gnak drága az illajjan

Bensas tawat, pinusát jó gylwa tartani.

Benz olvaptó!

Benz

a. Ben: n. 121. A' ruha e kessig, pénz fedig típtenig e mustami wöbe. - Ez hat kultón bór.

b. Ben: n. 120. Isak legyen eptekü, báz ne legyen ofad, ütöt nek feljö pölcára. Sólhato, gremel medom, neved lepr Salamon, bigásnak tanatódra.

Péna olvasón jó, az anyony verve, a zék tömve
 Bédül mint az orsó. (a)
 Best Buda köze tük a duna foly-el még
 is hatvan hat mérföld Besther.
 Best és Buda köze a duna máz egyfoly-el-
 Binere tok ábrággán. egy
 Pipám a zfatokéba. (b)
 Pizos vizma tényleg való, sárga vizma
 sábra való.
 Pokolban is epik cypor egy visár. (c)
 Bokol emezre meg. (d)
 Borba efen a kenyere, (i. v. petersenyéje)
 Pocos mára partaja a kis Leanyrak
 Porul járt mint az egyféri zfidó. (e)
 Póki a markat.
 Börög a melve, mint a keresztő.
 Póba válapja.
 Pünköszi rósa sem pebb.
 Pusza malmon, bomlón hídön nem sok
 vámot s zót.

Rá

a. A pengő pénz idejében így mondtuk: pámlálon jó.
 b. Mint a Németnek a tolikja, úgy a Magyarak
 a Jókányja, mindennel közös. - az alföldi betyár
 nem kért aat a pajtájátul, hanem mint egy köv
 rli: Pipám a zfatokéba.
 c. Bápauiban innep van, nem visár.
 d. Anyonyos káromkedés.
 e. Sör járt így először, azután a zfidó, hogy a jeg
 her fogott a zakkán.

Rá akadt a fájós felére.
 Rá akadt a rászóra.
 Rád illik hat vendüen a tőök.
 Rád került a sor.
 Rád jár a rúd.
 Ragad a bün, mint a kosz.
 Ragános mint a kollinta.
 Ragyogjon bár a nap, de tsak nem lát a ^{vak.} ~~szép.~~
 Rák labon jár.
 Rák eviben sok a munka, kevés a háson.
 Rám tája a fájat.
 Ránorla pedrick ö kemér.
 Rá tarja magát mint a két pénzös patyoz.
 „ „ „ „ mint a Pompódi Kij Arany.
 „ „ „ „ mint az Olajos korszó.
 Rá ütök az Apjára, (v Apja' fija).
 Rá jár a matska a falonnár, ha egyper
 ki kezdik (c)
 Rajta hagyra a kere henyjén. (b)
 Rajtam is áll abban.
 Rajta ül a lovon, meg is kerefi.
 Rég az ideje.
 Régen írták el-kepon.
 Régen meg cüül azt, a' mitül meg-kell-hal-
 nunk.
 Régen nem evék egyest a' hasával. (c)
 Régen sem ebéd sem vacsora.
 Régen vilt az, talán nem is igaz.

ék tömn
 (a)
 el meg
 per el-
 egy
 rizma
 (c)
 (e)
 naki
 (e)
 m sok
 Rá
 ilva jó.
 gyárnak.
 di betyár
 -egy köv
 egy a' jég

Régi
 a. Ben: Mert falonna adig morad épen, meddig a' képt
 hozni nem fered.
 b. Bőspáiban így van: Le kezd' hennye.
 c. Sokat mond így a' Magyar: Régen alult egyest a' pemi
 vel s a' b)

66.

Régi vegye Janol.

Résen a füle minden susogásra.

Rest többet jár, füstönyt többet költ. (a)

Répeg ember pájira nehez lakatos verni

Rips, raps: tsak a zfatokom teljen.

Ritka aprony pemérmes setétben.

Ritka a hegedűsben a Dor-nem ifja.

Ritka bíza, ritka, kiben konkoly nintsen.

Ritka az ember kiben hiba nintsen.

Ritka mávár az igaz szív.

Ritka epita a farkas sült húst.

Ritka profeta karves a hasájában. Math: 13: 57.

Ritka vásár tolvaj nélkül.

Ritka variba tenek.

Rokivat belten, farkasal pemérmes

Romában volt, Cipát nem látom.

Rozz bíza az, a mely a maga gyapját el-nom.

Rozz bíza

Rozz fát ten a tűzre.

Rozz lelki gyermek lidérezel al-mánik.

Rozz kút az, a melybe vízet kell hordani.

Rozz likből rozz bíza jön.

Rozz papati ez nekem.

Rozz fát fűz flület.

Rozz világtan élénk.

Rozzúl kezdte, kezd újra.

Rozzúl verete az ágját.

Rozz pénz nem vész el.

Rozz Garda-aprony az, a ki a háznál dolgoz

nem talál.

Rozzához az illat, szürhöz a pemérmes kormefarad

tartozik.

Ro

a. Ben: n. tbr. ment a rest többet jár, füstönyt-écher
több költ. Ita panaszát értened.

Rovásra hazudik. (a)

Rövöd nap meg lejj.

Rövöd predikatio, honai kollas, kettik.

Rövöd tarkossag, honai betogsg.

Rüt is faretü a fäpet. (b)

Santa méfiros nem öra üt a hori nör)

Sár faekaa tfecep fökü.

Sarju nom päna.

Sara boosa meg van adra.

Sebes kutja futabaa.

Se eleje se hátulja. (c)

Se eleje se vige.

Se füle se farka.

Séggel két-fel, mint a makato gyoxek.

Se hára se tüze, meg is ö parantsol.

Sem hűrom, se tanakom benne.

Se hicc se kama.

Se hite se vakása.

Se drene se lelke.

Se ize se tüze.

Sem hív sem hűdeg.

Sem ide sem oda.

Sem kinn sem bent.

Semmi sem lejj belüle, mint a für kjabul.

Semmi finto állanü a nap alatt. Sem

a. Ez a szó-tárolóban így van: Rovásra nem hazudni, igazat mondani

b. Az ő tárolóban: Akarkü is faretü.

c. Se nem hátulja, hanem utólja van; és utánna tere. Se füle, se farka; ez a három pedig, mind külön terekre való.

mi

ten.

th: 10: 57.

el-nom.

i.

gor

méfioral
Ro

ishes

68.

Semmit sem hajt a konyhára.

Sem ocrája, sem profaja.

Sem öpül, se kepaszúl a' bolonni.

Senkinek sem repül a' sült galomb a' fejében.

Senkinek fints nagyobb dolga, mint a' kit fel-
akaptanak.

Senki feje úgy nem illik az ember nyakára,
mint a' magdés.

Se pénz, se portó.

Serény kamis, meg nyoma a' rest igazat.

Serény lonak nem kell sarkanyu.

Sersenyő nyelesül.

Se péle se hófia.

Se tarthaja se hajthaja.

Se repi se repi.

Se tülel, se hozzin.

Se tűz se víz meg nem tartja.

Se üngöm se gallérom.

Sikámlók a' titok, a' hol könnyen tsűp a' bor.

Sikits, mint ha sajjal meffenek az alfelit.

Simon bixó hajtja a' levat.

Sixtiban is pép a' pép.

Soha meg-adom fejében kére

Soha nagy titkodat, titkos fiamkodat ne
jelentsd meg senkinek. Pen.

Soha napján.

Sohajt, mint a' kár vallon országom.

Sohonnai nem vi' urja a' hazájában.

Sokáig el a' ki hazájáért meg-hal.

Sokáig elni, s meg-nem-vénülmi nagy mesterség.

Sok a' herede-hurcra, kevés a' háson.

Sokn

Sok jó férz rá.
 Sokan lakjuk a világot, de kevés az ember benne.
 Sok a seggi régi.
 Sokat akar a farka, de nem bírja a farka.
 Sokat látom hallom ember, böltyekkel vetelkedik. (a)
 Sokat fekezik se bír.
 Sokat végernek Detsben, de Isten máskepte ken-
 Deli az égben. (b)
 Sok híjánal van az ember, ha pénzre nincs.
 Sok őrös, kevés igazság.
 Sok küspöbör nyalt a seggi. (c)
 Sok lud, irpörös gyöl.
 Soknak böltyebl a nyelre, mint a feje.
 Sok jó ételben, sok jó Szpony. híjánal, nem jó.
 Sok kére sok bogár gyöl.
 Sok pörök, sok az alkja. (dát. Prov. 10. v. 19.)
 Sokpor vigher vípi a Roka, a mit híjánal
 próbált az onyleny.
 Sok jó lö meg-pakad a kámban, hogy nem tud-
 jak erkölcsit
 Sok víz el-foly addig a Dunán.
 Sok volna kák labostul. (nyaka börtölül)
 Sok jámbor kava, Isten páva.
 Sós, bovos, tsipi pámat.
 Sikernek bepelt.
 Sült galamb nem repül a tűz helyen kívül sen-
 kinek is híjánal. Ben. 1. 163. Sűrű

a. non periculis, staxioló velocior. keveset külsőnböz
 ama' magartul.
 b Ben: n 126. Aoha el-kendeli az ember, intézi, dolga mi-
 képen legyen: De Isten vezérli s egyedül vífeli, utja mi-
 kint s hogy menjen. Vette D. Salám onbul Smv. 19:21, 16:19.
 c. A könyv. tárokban al-fele.

híjánal
 kit fel.
 kiva,

rat.

bor.
 t.

ne

v. f. g.
 sokn

Süxü gánda ritka köntv. (i: suha)

Süve före mind it van.

Shaban a vásár.

Shadbul segget ne osinily.

Shakallos Aponytul őjjad magad.

Shakapton okyan, mintha a fajábül pükre
völön.

Shalant farkas: inadban az igazság.

Shalpa nem esdö (a)

Shalma-hári, még is kevely, mint a kastélyos
Shalman hízek borjú nem fejkándos. ^{ör.}

Shalman a Shamárnak nem falonnak.

Shalmisül meg-nö a lonak a feje.

Shamozat fülérül, bolendot vepedizül.

Shamár Cap kényprölte.

Shamár övitése tököpöt is hallonam máx.

Shantó ^{vepö} ~~öndörnek~~ járga a halála, Hádi ember-
nek pivos.

Sham felefalatját is nekad arim.

Shannatlan földet püzje birja.

Shapora munkában ritka jó.

Shapora trépa meddö okonyig (b)

Sharaba pall a vén embernek az epe. (i:c)

Sh-nak, káznak mintó kva.

Shárvya jár a gonosz hie.

Sharvat kapon. (d.)

Shant

- a. A könyv-tárolóban egy fa. Ben: egy halpa. n. 109 Egy halpa
nem esdö, bár legyen az fenyő, nem mondatik ligetnek. Taliga
nem fekez, el vonja egy öpör, keves terh hat okörnek.
- b. it a shapora jó faját, jó mag hozat rep. (nem úgy mint a
shapora munkában) ellenkerője a meddönek.
- c. Shapai el-hagyja ezt; a vén embernek.)
- d. A magyaránál azt kafi, hogy el-kevellyedea. a nemerrel
mást: a; sharvat nyott.

Kész emberiség falma tüz.
 Szájába vető falaja sinto.
 Szája hűlt egy legény.
 Szás pónak is egy a vége.
 Szavát fogad a kinek kengerét efa.
 Szedi az epret.
 Szedi-vadi a sátor fat.
 Szegény az ördög, mert nincs lelke.
 Szegény egész kinek pak egy lika van.
 Szegény kerítet az ördög is Neveni.
 Szegény mint a tetű.
 Szegénynek a fexenreje is szegény.
 Szegyet szegget (a)
 Szegyet ütöt a fejembe.
 Szegődöt bir opton komoz.
 Szegyen a futás de hapsos.
 Szekeres ki sem panna többet.
 Szélbe heppába toak üd tőp.
 Szélkel bellet ruhaja van.
 Szem-be-kötöt jätfik.
 Szemadnak, epadnak hapsrit vad.
 Szememes köndisnak üres a tuskija. (b)
 Szemesnek való a jätik, vaknak az alamisna. (c)
 Szem feles gardanak kegyetlen a neve.
 Szemmel tarjaj a lovát. (d)

Szem

a, Nem mindenkör hapsos, olykor inkább kárcos, szegyet szeg-
 get ki vesni Den n. 92. Kijönnet erre neki, hogy meg-
 tot, mi értelombon monjuk ezt a kizapulás omborrekki pak
 hogy vott ez a Deitnal is. lásd Erad must
 b. a fő társotban, szememes Deatnak hűn tuskija. Den n. 163.
 Nem. lepen gardog s Duro, oltzemes köndis: Dukkan Epik kalatsban.
 c. A fő társotban az utója mint meg.
 d. Den n. 102. Nem úgy, mint Oculus Domini fajinat, hanem abrealtal

mükre

astélyor
or.

it.

l.

ix.
ember.

(c)

Szár
kálfa
k. Salga
k.
mint a

meszel

77. Szemre fere névve.
 Szem e vagy palma?
 Szem egernek tökén a peme. (E)
 Szemre, mint a farmatring.
 Szép a leány ideig.
 Szép! atkozson szem völré, a' ki nem kapna rajta.
 Szép a' fűre, de gonog a' fűve.
 Szép borzini' nyilván követek telen alatt pappon.
 Szép, mint a' ki fődítson hűcska.
 Szép dühög a' kinek epe van, de jobb a' kinek nincs,
 nem vesződik vele.
 Szép, mint a' mit ma tojtak.
 Szép a' jó!
 Szép vagy, mint a' tuljó sor.
 Szépségek el-múlhatnak, csafák földre hullhatnak.
 Szépség, jamborság, ritkán járnak egy nyomon.
 Szévedken próbád a' Matskát.
 Szerecs a' paják.
 Szerecs mint a' kerske a' késo.
 Szerecsnek az egernek, ha kalompor köténnek a'
 matska nyakán.
 Szerecsből a' majom agyon főrója a' fűjén
 Szípek, mert benne a' fűjén terméjék a' parálták
 Szót nyílen zálogba verene szabadságát is.
 Szökön folga nem móm jór lévára.
 Szólgál az úó, szólgál, de nem váratkozik.
 Szomji ökörnek zavart víz is jó.
 Szöre mentiben jobb a' Matskával banni.
 Szöcske' falán el-vefem. (v. főrin falán).
 Szorvs a' kapora.
 Szorvs fájú expény kiföbben úrül. Szorv

a. Ben. n. 125 Szem egerő tökét, Es nem palma kévet név
 Ogel az Eredőben.

Soty elő futva le: teged is meg-borsolnak.
 Szük markú embernek. pénzragu a tenyere.
 Születik az ember.
 Szürbe fűden pénzestekéje kamukába meg ita.
 Szukos vagy mint a Dűvi bopockiny.

Takarítsd a pénzelyt.
 Takarítva gyűl a pénz: (a)
 Találatlan parva között a töleget.
 Taliga nem pekér.
 Talpa nyomába fektene.
 Talpig le-pótlonak.
 Tamás vagyok benne.
 Tanulj fino ököre lejj belüled.
 Telhetetlen, mint a Pap szék.
 Teli hazal könnyű a böjör Ditséni.
 Tengeren, ky vizen máskep kell hajókánni.
 Tengert aharz, e kalánnal ki mérni?
 Tecem az ember. (b)
 Tecem, mint a gomba.
 Te se bánst, en se bánstak: (c) Te is jó katona, en is
 jó katona.
 Te sem vagy jobb a Deákne vízváráis (c)
 Tetetül folyva talpig
 Tetézve adta munda a gápot vékát
 Tejbe vajba főnőrték.

Tej

-
- a. Bbápainál tartva tenyefük.
  - b. Ez valamennyire külömböz amaán, hogy küle-
tik az ember.
  - c. A Deákne vízra a pádrul le-efert, is minjárt
szűfje vált. — Molnár a Deáknet nevesi Uxor lite-
rati viri

174. Tejbe vertik a' matska ócár.
 Tikmon súltig sem tart.
 Típod-tapod, mint a' tojó galamb.
 Tollarlan máválnak nehéz repülni.
 Tolvaj seggü menyerké ötömest meg-lopasja
 magar.
 Tompa fejbe vízre pattan.
 Tópa mómja sántának. (B)
 Torkóvra verik az ólyan gör.
 40 Tormát tört az óróim alá.
 Tót adta, tót el-vené: tót eb-ádómányja.
 Tóváb lat az óccinál.
 Tóbbet bívra eleven kutya a' óvylón óccsány
 ná.
 Tóbb is repen koronczé alatt.
 Tóbb kell éz mint eni.
 Tóbb kéz, hamar kéz.
 Tóbb sem többet lat. (B)
 Tük a' feje sa-r a' veteje.
 Tük is épre vírágzik.
 50 Tökkel ütök a' fején.
 Tökjeren töfiek bír a' fejébe, még is úres lejj.
 Török átok a' vőru pompén.
 Törököt fogtam, de vőz. (C)
 Tűvís közöt terem a' vősa.
 Tréfa a' mi tréfa.
 Trompá tromfot poktak adni.
 Trója Bál mit kapál.

Julij.

- a. Tópa az, a' kinck a' liba-je hibás; ez hit arnyai mint
 Cacabus ollám vider.
 b. Blus vident oculi quom oculus. való hogy Casmus sem
 seopta az új-évil, regiebbekül tanulón; de még is ki felet
 róla, a' deak regibb e vőz a' magyar.
 c. Arnyai mint a' óó-tákosban ez: Suckával fenyegeri
 az telkenséget.

Tűz hőrei, mint a lagolya az Ivi Mariahoz
és mint a tyúk az a.b.c.-hez. (a)

Tudja két kézre ugratni a Csövört.

Túl löknek, innen pattant.

Tűn kezdik a lozist, öhrön végük.

Tűske az ember szemében!

Tűz az epe, mint a Bari Csizgány lovának.

Tűz égese. meg. (b)

Tűzre olajat. (c. Deitbül.)

Tűz víz nélkül nem lehet élni. Jó barát nélkül
keserves.

Tyúksza is nagyobbat tojik, mint a más lúnya.

Isak a box mondanja vele.

Isak a képet neveti.

Isak a hűlt helyét találom.

Isak a tsonja bőre.

Isak az ember párn több vele.

Isak az óráig lát.

Isak biztat mint a katoná a felgájt. (lovit)

Isak ember az ember, ha Gent is.

Isak egy bakot nyúj.

Isak fél váltkul félal get.

Isak mint a hajdu oldalán a kobak.

Isak jó az orvos ember a híznál. (tanárszón.)

Isak jó az öreg a híznál, ha egy tfepp epe nints is.

Isak parva mija.

Isallo köri pizenre ritka dolog. (c)

Isak a hőme közzé kapdatna

Isak alunni jár, beléd a lélek.

Isak

- a. B. Bapari a b c helyca vegeshez
- b. Apasnyos karomkodas.
- c. Ez a köz mondas tyak a Riv komaron vidteknek tulaj
dona; mikor a kevor Dunan varakozis nélkül melenek
melykül stovakepen mas hasonlokra is alkalmastajik.

apja
agat.

szlany
ab.

legg.

sz.

uro

s. som
felul

nyegeri

76. Isak az Isten örzőke.
 Isak pihen mint a Comogyi gyerek. de majd meg
 int rákordí
 Isapja a leveet nállarúl kijobbnek
 Isavába kerúltom én is Vargánéval.
 90 Isoborúl vederbe (ll)
 Isemes pèllet környű kőrmányt tartani
 Isép, kapa, nyavalya; ki nem hípi próbálja.
 Isépre kapára tórmén ember.
 Isorépo ráthoz ja kalán.
 95 Isetsc bohónak
 Isikör ellen a telen.
 Isollamba nem út a meny-ké
 Isollinra huggozon.
 Isont van a hasiban nem hajolhat.
 100 Isóri nyka, minte on májja. (Balotai pálosa)
 mintsen fáma.)
 Isóválja a fackás
 Isunya a ganéj de pipó oripó tórmén utána.

Vad, a ki fenkinél se barátság; de bolond a ki min-
 Vad fácul vad gyümölcsöt várj. Dennnek.
 Vad ment keresztül az uton, nem lesz keresztje.
 Vagy élce vagy halál.
 Vagy hatra vagy vakra.
 Vagy nyerek vagy veszték.
 Vagy rózik, vagy fakad. (vagy szij rózik, vagy lám
 szakad): Nak.

l. mondják ezt is: lóruł pámára hagon, az Abas után,
 lépi hátul.

- 10 Vak a' perellem. (a)
 Vak eb, a'ki a' pítán által nem lát. (b)
 Vak is talál egyper egy patkót, (c)
 Vakot vezet a' kócska.
 Vakról kérde az utat.
 Vak vezet világtalan. (d)
 Valahány ház annyi pokás.
 Valamely tyúk fokát kerátsol, keveset rojik.
 Valogás benne, mint a' madre a' vad körtebe.
 Valogat mint a' rosz fővő lentse a' vízbe.
 Valogatós leányrak poros a' pártája.
 Valót valótlanért eb ne hagyj.
 Változik a' világ, minket is változtat.
 Van e' lettév?
 Van is nints is.
 Van híre mint a' titix járásnak.
 Várt leány várt nyer.
 Varrju legyen a' koporsója.
 Vasárnap font fonál fokáig eb nem áll.
 Vas a' feje.
 Vas is meg-vásik idővel.
 Váson gyerekbül leya a' pészem ember.
 Neje hozzá nints

Vege

- a. Nem lát a' perellem, nints nála értelem, nem néz vő
 jat sem aggot.
 b. Bbapaiban: Igen vak a' ki a' nsta alatt nem lát.
 c. De yak vaktaban: Den: nbb. Mert yak pészembül, és
 nem pokok rendbül vak talált vőlt Patkóra.
 d. Mólnak a' világtalan helyen, mást: vak és kanofal.

78. Vén palánta kies káparza.
Végre is két téskára vergődött.
Vékony a haj-pál, még y van árnyeka.
Vénebb a bünnel. (Ez orfiag utnát.)
Vén eb ugarsáta méltó ki-tekinteni.
Vén leányrak nehéz a várahorás.
Vén lobul nehéz porvjakat yjárni.
Verejtékkel efen kenyerez.
Vér foly, nem vj az én exemben is
Veregődik mint a törbe efen.
Vérsz az anyja tolla
Vériben van máx neki.
Vermet ajon aláim, de szem-kőstt ások.
Vér nem válik vízze.
Vérce válik, mint a Barátban a lentse.
Vért vípi vererlent.
Vess az ebnek re ugasson.
Vepünk mákot.
Veszedelem válapja-meg, ki az ember a talpán?
Vepemű önkfeg a bap-pem.
Vepem fejpének nyele ferdül.
Ugyan goromba, kiv, hogy baráta nem len.
Ugyan meg-mosrák a fejér.
Ugyan meg-popta az Anyja.
Ugy él, mint a hal a vízben.
Ugy e? hogy aranyal jól nom lakik az ember.
Ugy kell neki, miért jár éjjet.
Ugy lát mint a sült hal.
Ugy macdram mint a meg-pedea tőke. Ugy

Ugy néz rám mintha lapját annyát meg öltöm
vinn.

Ugy hírdül hogy fűle farka meg legyen.

Ugyerlennék pártját fogni, angyali rotyog.

Vizra adják a költésont. (a)

Vizra esen a feje lagyjára.

Vizra fonditona a kapát

Vizra fordulit világ van ma.

Vizbe ötik a rikot.

Viz ellenibe nekiz iszmi.

Viz italtul náv terem aa öröbba.

Vizre viz vizgár.

Uő kelembül sem kelnek fel ezre. (:előre)

Uőtel volna seggeden, ha jó volgon volt

Uő-le návunk oness kemyeret.

Volt aa Apjának, de nints a híjának.

Volt de el-folyt.

Voltot semmit sem ad a földö. (b)

Volt két pénzrel a vásárra.

Vöns emberben ritka jó, de ha jó igen jó.

Urat kérese parantsolat.

Urat vepnek övre, s a jobbagy haját tepik ki.

Ura lig pödnak.

Urafag a volga tjal vha tartson.

Uranah tizenötöt ören, de el folyton pénzre adni.

Ures a komj haj a;

Ures exsienynek kevés a baranja;

Ures kosak is néha jó perenge.

Ures palmat tfejel.

Uing

a. Molnárnál költőn helybe költésont

b. Ben n.og. Nem ad földö ezre, ha mutatja el-multra, jelen
valót arulja.

80. üreg forog, mint a f. g a' gatyaba?
 Utánna vetetem a' gyeplet.
 Uthéd botat a' nyomat.
 Uti füvet kötöt a' labára. (i. v. tea a' laba alá)
 Utnak fönak nem ezni végit
 Utól követem.
 90. Utón igazság, háznál barátság.
 Utsza honnát, teka tátra Moskol.
 Utszra vágyózik az elme, nem nyugodik, futja vi-
 lág katarát. Den:
 Uj sepritel jobb seproni.
 Uj futa fezen függ. (a)
 Utik, mint a' fekete lovát.
 Utve. véve tefi a' mit tesz.
 Utve futva tefi. -
 Utssed botat a' nyomat.
 Zab gyerek többnyire peccensés.
 Zablan által iragon a' ki latoz paripin ül.
 Zabolán tartón li kevesebb borlik.
 Záp tikmony se büdössébb.
 Zavarosban paporabb halászi
 Zakra matskát nem árulok.
 Zivatar után lép időt várhatni.
 Zivót őlt.
 Zivó veteménye sem lakmározabb.
 Zivó jobbagy kints-tör. Zivó jobbagy zivós kom-
 há; Magyar jobbagy pórló tass

ci. Mól.

a. Den. n. igb. Uj futa függ fezen, az ó keves fönén,
 Zsak nem tefik a' pólozra. Zalabb. Nimmön ujság
 Keves, az ó pariz keves: vetik a' Zivó vásárra.

et Molnár es bárány bápai elő-ráírjaiban, vagy-
 nak még némely ~~jel~~ jeles mondasok, melye-
 ket öök Proximum nével jelettek meg, mint
 úgy, mint a felebb le-írónak közöljök.
 De a mennyire azok vagy ki mentek a po-
 lásból; vagy előbb is csak egy két vidéknek
 voltak páva-járásai; s noha némelyeket or-
 ság-pierte is el-lehet fogadni; én nem vet-
 tem félre be-fiedeknek; hanem csak úgy nézem,
 mint nyomor öfve-teleket, és mondasolok.
 És mivel ezen okon, az előre borsáton öz-
 ve irás rendéből ki-hagytam azokat; és
 most a fő-török betű rendi szerent elő-
 adom.

az A. tül

Alatt jár az elmeje.
 Nem almat hüvelyeket, hanem igazat mondok.
 Aranykával vinn.

Hátvinn kezeset az árulkodás.
 A ki nem rix nem uralkodik (a)
 kegyetlen adó-vető.

Nem illet agg ebet hinto-jetek.
 Agg el utal. (i)

Mintha agyon ütött volna
 ha alarga jü; ha nem; ám lajja.

Beza

- a. Deákbul van fordítva, és a Deák értelem hinto ki-me-
 ritve: ment uralkodhatik a ki nem rix is. A Deák péld.
 épen öva néz vele, a mit Xenophon mond Cynp: 45. It
 ki a perentis állapotban geromba kerék, az ha meg-
 bukik, egy-pörre kegybe epk. vagy világsabban Ciceró:
 A kegyetlen hatalmástról leg-hamovább ki kerül az alatsony
 hinto rab polga.
- b. hogy ez öpen annyi mint duran-tul, el leg-utól; bizonyosag a
 Molnár fordítása: Occupet extremum Scabies, mihi turpe redingri.

a vi.

komj.

nól.

den.
gag

Berreg alább hagyta mostan.

Alattomban maró eb

Itt regény ember, etele helyea alapítok.

Ne járjál angyordal.

Meg jó a Árvát Budáruil.

Anyás gyermek

Talban kony, ne nézz Asszonyra.

B.

Nem mind Daxát a ki Éad mosolygók.

Daxátiság nélkül mindent meg mondani.

Éa vöte a bibéje.

Regény bor.

Bor bergsag.

A bonniság nagyra vöpi. az emberk.

Bujdosós emberek élere. (: nagyon deáblónk.)

C. lap J.

D.

Lás Daxvat

Delben gyújtapp, gyertyák

Ó maga Dirseri magát

Dulnak, füstnek.

E.

Éves hazánknal perelme. (: deáblónk.)

Három vöhy egépeges; Éleyer nem enri, mun-

Kátil nem putni, é nem bujálkórn.

● Egy allo helyben.

Egy átrajában ki mondani. (a)

Egy más' kerese adri.

Együtt élnek halnak ök.

Ehemém mint a farakas.

U. G. J. J.

a. Ét ma, a három jó magyar Dialectus igy éti:
magyarán ki mondani: és eat Mólnár is jóru
hagyja, most amatt deáknál igy tefi ki: Latine legri.

El-felgöttem, mint a' meg-holt.

El-költ immár a' tuzsipsága. (a)

Ember emberrel jó.

Emlegetnek valahol.

Igen enyves kezű.

Érdőre fat vinni.

Érte lepek ha lehet.

Né azj érvon; csak azj pénzadon.

Éves dipnó mély gyökereit ranta.

Halgat, mint a' fa.

Farba rugta.

Farkasnak monyjál: Sater nexter, s ő azt monja, hogy Saxany lab. (b)

Feneketlen kard.

Nem volt még nekem ilyen foltrós beszám.

Frier jár mint a' Nagy Ur. (Salom. Prov. 30: v 29-31)

Ísak ísfurug mint a' feske.

Egy feske tavapit nem vsínál. (c)

A ki felvén meg-hal, annak tüved mivel hazan-
gorrah.

Jobb fejon efsk-el. (d.)

Min

a. Dunán túl így ejtenek, Éda van már neki minden tuz-
pisága. Ha ez benne nem volna a' Molnár sz. társá-

ban, alig hi unnék-el, hegy ez a' hagyomány már több 200
éptendőnél t. i. A' halpa szent gyermek egy két jó falat
kardiet így pollitona meg a' vén Ápponyt. Édes tuzpis
oreg anyam! A' Banya szent differetül vén szent felde:
Oh édes fiám! Voltam valaha, voltam! De Éda van ma re-
kem minden tuzsipsón.

b. Ez valóban Béda bepá, s' többet reg, mint Molnár sz. társá:
Canocum ingredi Does.

c. Nagyon deátosan van, sebb így mint feljebb N. ben:

Nem frat egy Ugot vagy fesket egy nyár.

d. Anny mint valunk, ha meg halok is.

Mindent fenekesül fel-forgatni
 A'ki fel-rep, jármani is kell annak.
 A' mit levon fogad, galog meg nem álja. (a)
 Fondorodni.

Focsihyosággal.

Friji hazugság. F.

Hijaba gádogos mint a' lud.

Nak galloja is alig maradt.

Gadda nélkül pámosz verni.

A'kinak gézengus, az Ura, kötönyfity a' pot-
 gája. (b)

Gonosz állat

Frizi lajos halála.

Égors mint a' háló. H.

Haborúság, perzsa.

Nincs háiban semmi Béser bánya.

Oly egefséges mint a' hal.

Meg a' halál ház is ki ütőa rajta.

Halálra verni a' fejét

Ugyan érzene halálát

Halkal jobb tjelekadni, hogy sem hiútelenség-
 Adig hámbre a' hárs far mig hámlik. (c) get.

Hamas! mig lelker eng, benne.

Harcgospnak kerő rásze, meg is vezik, exmi fenn
 Adnak. Hat

a. Jobb meg-forditva.

b. In egy mondanál. Gyim-gyom gárdának kötöny-
 fity polgája.

c. Ben 9.149. A' hársz a' hász hámsza, a' miközön lánya, Jeli
 vagon mergevel Merge, a' fa' hufa, a' böre közön való e'
 Des kedvesség.

Háttra más).

Hasaja embernek a' hol jól van dolga.

Nem jó a' ház gazda nélkül.

Észemé a' tapaszt, de fut a' munkáitól.

Háponatalan hese ember

Sem hese sem hawa s' immár pizansola.

Hűség, mint a' jég.

Hűves kurva.

Hűpem tatt. (:ajunt.)

Hűgy-el magad' ha pégyent alasz valkani.

Hűhienát is kegyerlenebb

Hov' lahják az ember, ha kedvére akar élni. (a)

Hotrakkal hadalozni.

Honnon jössz? hova' mégy?

A' régi jámborok fele.

Jap-jap. (: ruha rongy.)

Nem hinem volna, hogy illy játékos.

De halgass.

Járat tartani.

Jen talátra.

Ne jegen. (: ijepgess.)

Jé' zéskepen dűfien.

Jé' zec ne legyen.

Jeles ember.

Jmigy amigy mutatni.

Jndulót fujni.

A' mi néha nem jó, másna' sem jó az.

Jú' lakásna' jó hazás a' vége.

Ópve gyűltek a' jól sülték.

a. how az az onken.

Jó

:(a)

pot

mekg-
et.

tem
stát

yon-
a Jeli
valóé

Ji paranyis.

Nem tud iriggleni a tudós ember.

É'kinék Isten mit ad, ember el nem veheti

Istennak nevére hijába fel ne vedd

Istent ne bántsd vele. (a)

Tudja Isten, minék hogy kell lennie?

Isten embere.

Iral közben.

Iziben esen neki is.

K.

Kalánoszi.

Ne karagj.

Kamara = fakre való irás.

Nem adra ő most azon egy tál káposztás huf.

Meg. lejzen az ő kára

Kedvet keresni valakinek.

Kegyelmes tolvajnal hegyes nyárs az alfelibe

Kegyerlen mint a farokas

Bica az idén a keménynek a neve. (b)

A'ki mit keres meg. leli

Kétkedőkem deing hívd tároglom miné jár.

Késő jútvé.

Kéjón járv.

Kés kemény erő.

Kép penzél tartozni.

A'ki keveset el nem vejt, folat nem adhat annak. a.

ki adna rajta valahonnán.

Ki bűne

ki fel

a, nálunk: Isten bűnül ne talapomitsa.

b. Bica, mézes édes sütemény a Ráczoknál; azt tefi hát, hogy faúk a kemény.

b. b.

Ki fel, ki alá. (a)

Ugyan ki réz a fenniből a kán.

Nem fel a király udvar-bírójáról.

Király fia, ki Miklós befője.

Ki pókott a felfő váról.

Ha egy felül ki vernek más felül be mernek (b)
mond közt. (telle digitum.)

Nagy kőnc ezen ki a pajából.

Köpi helyen kereskedni

Követ vetni nálatul nagyobbakkal.

Kölyön helyébe költönt adnak.

Valamikor, mint az erős köpálhoz, tanyáshoz.

Nem peggatom igen köntösöt

Köröm morog banja.

Köz-köpi.

Keret fejére kultsolni.

Küpbőlül köpönteni. (a limine salutare)

Lágyan fogni.

Lakmarozni. (mohon orni, telhetetlen tan.)

Mind jó on latni, a hol betületesi van a jambes-nak.

Semlakom sem hallomam.

Lator a török.

A'ki lator, latorul vepi kaprát.

Legy magadnak Pattya.

Lehetseges.

Bezd

- a. ez a ki-ki, ki vált tul a Dunán nagyon közönséges. Meg tud-e? Kit tessék, kit nem... Jó e a vereség? Ki jó, ki nem. Halk a sütyi kulomborasi magát, a hol egyperi jó, egyperit meg aratom.
- b. Önként vrtam így: menek men nota néhol pokaclan, de igazságos. mert a gyökér men, melyből a leg-finosabb vizekkel y manjális. menek, mennik, mentem, menni.

keri

o huf

ldelibe

jaz

and.

ki fel

ast

Rad-el a lépet. (a)

degarod a lábodat, mint ha femmi drága nem volna.
En levat arulok, Te bele pürö.
A ház hejára (: hellára.) kézen lúdat többen tju-
datják, hogy sem az óra kézen tyukot.

M.

Maragardjába menni. mass, or is. (b)

Más drágába avatni magát.

Lám oly bölts, mint a matzkim.

Meg-állam a sirt

Meg-durapfja az óvrat.

Meg-éredmi hogy próbá vársz a fején

Meg-epk egyet a lúd a jegen.

Meg-éred, a mitül meg-kell halnod. (c)

Meg-igeretek teguet.

Meg-vedd magad.

Meg-lehet ha dron aharja

Meg-rágni a fület.

Mexò ilom.

Tsck nem meg farkad mérgeben.

Mestorfejés alnokfag.

Messe Duda Sánta embernek. (: ün ebneti)

Messe földre

Meses mondzag helyen kigy ór találni.

Mezitden mint az egir.

Mi

a. Monda fogó lépet kellett eiterie kölcsönre; mert az
mondja, hogy az annyi mint fuge dum lilet.

b. Mólnax ig Deahosija: Eamus Athenas. tchem volna
eamus Maragard. (: marcaga boldog Arabia város.)
kadd lea volna egy kij kaputlanmaga, a hangnak. mint a
Plinius' halmitkaga salercomjarak a Ital-mixha
val. Ha tudós barost akart mőndeni, az Arabok
is tudósok voltak, Algebrát is vetak, főtfinalyok.

c. Így ki vanve az erejéből. jobb úgy, mint feljebb Kalas.
Regen meg etük alt, a mitül meg. kell halnunk.

Mi-félékünk. (a)

Mi nem Istenem, hogy imádjam.

Egy mozsá se maradt benne. (b)

Mondatlan valomnihez kerdesi-

most adjukam meg az arat a többirek.

Nem tud hová lenni bujában.
Váza való nevetség.

Nőprék meg vele.

Nőpö legény nem kérmelli a költséget.

Nyáron kötvé.

Nyábra főre hányarmi.

A ki nyáron nem gyűjt, telben agg-ébil lankó.
Még tamit a nyaralya. Jók. (c)

Nyir póznával fejét póznázi. (d)

Nyitva az ajtó, akar fel, akar alá. (e)

Óda vagy on az.

Az óra járásból meg ismerhető a barost. Fel

a. Erdélyben olyan forma felesleg való, mi felénk helyes (mostas), mint a Götzeben lovaimak, okrainkek.

b. Molnárnak is egy-mozsá som ha-minch mozsája miuss is; mint némely helyeken egy trepp fe, a mi nem tsepp is. Götzeben pedig egy päl fe, minnen pála, a minnek pála mints is. Itt vagyinak e a félédek? Itt minden pála.

c. Ez az agg-eb, mar ragon öpre ragadt pá Erdélyben; mi ut némely helyeken a Vén Appony, a hol túlost vagy jártat erte nek rajta.

d. Ez a nőln való nem isza által Obapari, holok a nyir fa mindenün fejér híji s jelenthet öpnilest.

e. Ez épen annyj mint tul-a Duran fel is ut alá is ut. lóp feljebb az F. ben.

... meg nem lehet.

90. Jel-tonni az Orelin: Süvegét. (A)
onnylányt ijektess árnnyekhal.

Orrában poll. (B)

On az ebet a Bap négjen.

Ugy poll, mint a jöl örlön.

Jöri előn való őpülés.

B.

Báva múdra Sétalmi.

Belyheskedni

Nem pergeti az ijjat a ki mádarat alax ^{lóni} ^{függ}. (C)

El éret a sok péntek

Bent krementem alax mbül is.

Berepungostul oda van

Bíroz hasugja

Mint a pioka (= piocaj) múndenkör egya függ

Nem arra való berg posztóba varrják a fejét. (D)

Bisolgatni

Bohar melle pollon

Egy pörögon folj. R.

Ragantományból élok

Vajki varafa vagy asert te

Azon reget dúdolni.

Egy

a. Ki lehetett ez az Orelin? Talán éppen V. Orelin Bapa; men-

ere keréte először a Jó Bispöki hármad koronát. 1262.

b. annyi mit rálak az Orrából bepel, tutma; men-

molnár ig kepi ki Deahul Aristili more logritux.

Aristilus pedig volt egy fajtalán verfelő, a ki nek az

a kepi láb aja is volt, hogy ragyon az Orrából bepelt.

c. Ez annyi mint feljebb. Nem kapotár al fogjal a mádarat.

d. Ez a posztóba varrás több helyen is van a pió tarok.

ban; valamint más mondások is, mínden bernek lévő

pera, újra elő jönnek.

Hogyan meg ettük akt, a mit túl még. Ker latromni.

Egy rósa-beli vitézek.

Résen a füle.

Rúv kofa.

S.

A' ki sántával lakik, sántálm tanúl.

Samaryuan elni.

Sarkával fenyegerm az ellenséget

Semmi a' hoz képest.

Semmire kellő.

Senki hallatára.

Jú a' szó De még is bor az anyja.

Ugy Sötál, mint a' kunok ebe a' homokon.

Et mint Sipolj, úgy tanúolok.

Semmit sem kapral a' Sicás.

Sokat kér a' beteg, De az egészes nem tudja.

Sokat halj láni keveset polj.

Sorány helyen botsátonál, v. ereptenél-ki.

Szombá.

Szabó a' paták, De nem a' palaczk.

Szabad neki.

Szatsogó mint a' Sajkó.

Nem jó gáda nélkül pámost vetni. (a)

Számítalan mint a' szó.

Számáskodó polj.

Olyan tarka mint a' Sátra mony.

Nehéz mindennek a' pájat be dugni. (b)

A' ki feherre farkán ül, az éreljér halgasson.

Semmi ki tolni. (hitványssággal ki elgitemi)

Nem forj po, forj póna jo.

ROD

a. Er is kétféle van a' szó tanokban; in Szem alatt, feljebb gáda alatt.

b. Er be van írva a' Remdes Számít omban, azzal a' ki lönbözéssel hoz nem lehet.

Eni (C)

függ (d)

Egy
men
1562.
men
ix.
h az
bepélt.
darát.
avok.
ivó

91

91

92. Szól. et föld: túl lütek, I ide all az ajával (C)
mond-meg, ne sasogj, haid tujute mi is.
Sükernek mondas, mesét. (C)
Sükernek nem mondanak két mesét.

Törvényben tagad is jó.
A' tákos bolondnak való.

Igen tanul azért illy halavány.

A' két a' tíj meg-égct a' tákos is fújja.

Mint a' tákos ugyan fel futyogik.

Alkalmas tavalyban.

Tavosy némi más ember nyaralyját.

Termézet ellen.

Tetteris nélkül.

Trosk tarti ember.

Tolvajos hely.

Töb-le barát a' vakarót.

Torkig elég.

Trágár befűdök

lv a' trefa de nem mind éltig. (C)

Tsak köz köpülkör

Tölepende ember (v. nálunk galafinta.)

Egy tsapárral kerít ütmi

Egy tséppet sem.

Tsiga-biga az ő tsiga.

Tsin

a. Nem al, vagy all hanem aj a' gyökér, aja a' nyitnake
Oreni tsigáca.

b. Nálunk tsak sükernek befűdök, tsak feljete S. ben.

c. Mind-éltig; ez az, a' mit mi mindéltig-nek mon-
dunk, I tövdebben mindég, igazabban ts mindig,
(mint haraig, bestig, akkorig.) külsőben csak va-
lanit a' mindenkor, mely gyökerecen mindenkor
ron volt, az az mindenkor.

Isinnyan borovaly, men meg-akadly.
Isipis es vakos ember.

Tudatlan, mint a hamar. (a)
El lopnak a turbat de palam a kulcsa.
Toltota malac.

Tuvony i igassig.
Tuvonyben nem jo a hamarsig.
Nyajas a tuz.
Tulet nem jo tuzrel olceni.

U. V.

Vak veret kantsalt. (: nalunk vilagtalanok)
Nakarj falt.

Vak veresigget verni.
Valamint s valamogy, de kikoltoi asest.
Mint a vas.

Udvans.
Vekony ajandek.
vijza bejelni (b)
Volt s kolt. (c)

elki

- a. Eat ostobának, nem tudatlannak sikkak mondan, es jobb is igy. mert az ostoba meg lehet valamiben tudós; s ki hinni-el; hogy az ostobaság pamaza Dar miznal, melyet az ostobaság gátlója 40 eftenedig tora golt jobban ne tudja volna az utasas mestersegit mint az ezec aranyas paripa. Hat a Darany pamaza? melynek Donathar m Chau. paraph; es a Talmudi stak min, for a vilagosabb Aben Ezra is, ast monjak, hogy so ffeon. añak pijat a 10 újabb utgok koron teremtenek kefoobon. De akor hogy; o toak ugyan anyyalrul tanult allat volt.
- b. Nalunk vagy igy monjak tyak, ha a bepid kevesebbet el, vijza polt; vagy ha több es gorombabb: vijza paradgok.
- c. Eat tul-á-dunai igy monjak. Volt, de el jolt. lip V. alatt.

lnak
ben
on.
dig
l va.
ko-

senk ut...

Vékonyan: élni
veletlen veséelly.

Vig koriban valakit kürtelen meg-promocionni.

Urtig kérm valomir.

A'ki Urival porol Isten annak orvosa.

Urak nyitni valamire.

Urólja reményesig.

Neki eresztae a' zablait
Zsinir ember. *

* Ezekben látni való hogy igen kevés van Péld
da beprá; főt nem is mind, valamit meg-katá-
rozó, vagy illító, vagy tagadó, ki-mondó, eln-
tonna: hanem Nagybánc, sokon föllis formá-
ja Diotismus: a' milyen partj meg orken ki-
vül is igen sok van a' Megy arnál; különb-
ző más nemreketül: vagy hadonlatossig pre-
rent való evit tulajdonitvan valamelyi névvel.
a' főnével, vagy főnével-tünető Adiai ki hagyótk-
kal. Ellipsisvel élven; vagy olyan öpve tetelek
kel, ná ruhizásokkal, kajtogatásokkal, melyek
tjék neki, más Európai nyelvvel pedig nem
tulajdon: Mint im: egynehány példán

Adrijigba vöxi magát. Nem aggarok benne. Agg-
lant. Agya-füvtt. Agyon ütötek. Csa az, az agyat
ütöttek mert nem mindenün kepi ez art, hogy
hátra ütötek. Somogyban sok meg-gyöggül
a' kut agyon ütök.] Ajtókul ajtóra, házzul
háza. Adosoba van a' Nap. Alig hogy el-kead-
te. Alig vagyok. Akasztok udjui. Al-es jót-pü-
vös. Alalan. fgyva. Alal hatólok. Aludt vöxi
Aludt

Aludt tej; Anya-fülszertelen. Anyjale-
ányosul. (: illyenne igen sok káprát veszi a
Magyar a tül-nak.) Anyelvemen való.
El-aradt bin. Aruba-exceptom. Valamiből ar-
tam magat. Nem asározom rá; di apralt
tant. Atyafi hága van.

Bajra hívom. (: pedig kánytúl kérdezzük, mi baja
van? a kinek jóra fogvok sem volt a kerében.)
Bajra magyarázom. (: holok a bal-kez magá-
ban nem vult kéz.) Pele igazodom. Benn fül-
ni, v. Denne szakadni. Peli büszködni. megbo-
rosodtam; ha holt rojleg nem voltam.) Pot-
alá fogták. Pö-kerü. Búrbe kevertek. De ita
a süveget.

Dudva nőtt-be. Maga Dugibe veszett-el. Dútni in-
dult. Dülö-felben. Dörögölödrik hozzá. Dugába
Dült.

Egyetlen-egy. Egyes egyedül. (: ez az egyedül, bizony
sága annak, hogy ez az egy, nem volna tommé
szed hozzá fo-taq.) Ehel holt. (: de meg el.) El-
ari leany. El-arnitom. Elébb, uribb. Eleget kék
érett. El-et halat ködön. Elejét veszem. El-írsult
El-hültem bele. El-nézem tetét. El-rugtam a
nyavalyát. Ellene fejezi magát. ha El-fül. El-
ment az epe. El-nyelem a bonnút. sok Epet nyelik.
Embersegére fogadta. Emberkadni. Enyves kez.
Epembe jutott. (: a fekszal jött.) Esyre-jon. (: nom
az epe jön meg, hanem ő jön az eperre.) Erető ma
benne. Ebül járt.

Fackas mosohygis, Fattyu vepjo. Fegyver-fog-
 hato. Fele mas. Fel-turdelok. (v. futóvil neki.)
 Fel-hústa a húst Fel-hörpentea. Fozz a ve-
 rem; Fel-hagyoh vele. Fel-hemii. (fel-kez, fel-lá-
 mer a magyar a kevit vepi egy egész nek.)
 Fel-kez kalmar. Fel-secdula offn. Fel-fiel. (mo-
 ara van fel-omelre a föld tengelye. Fel-valkal,
 Furefang. Fura-feju. Fel-turódaom: v. neki tús-
 közom: (valami szohgnak). Feneke utó n...
 jo; Fel-labbadoz. Be-furta magát. meg-felke-
 lem magamat. Egy foggal feljebb. Fug-hegy
 Folyó ár. (a Denknit s. o. utanna többeknél
 falantó vagy futó ár.) Foly-zei a nyála. Fom-
 kul. Föbch jári vohq Fö-fajos bor. a Föbe-
 berg. Fö-fó xem. Födhöz vécü. Föü indulis
 (a gyökör in; ottul inog, ingadoz, indül; hát a
 indül nem egyedül azt kpi, hogy futni, vagy
 onenmi induli) Fejét sfovalja. A Fö hegyet
 meg-gyógyal. Fül-hegyet hallom. Fugas ve-
 rö finy. Felig medvig. Fackast fogón. (el-
 vakalt.) Felbe harapta a fiót. Fa embor. Fa-
 lu farka. Farka kugrik. Fel-fült vele. Fgér-
 len lábak. F - Fák.

Fantsot vécü. Sátor vécü. Gas-gyocok. Fomtom
 lepa rá. Fyalulatlan embor. (nem jobb volna
 e errel elni a pallocozatlan helyet?) Füs-gyöke
 ves. Fürtös hüzza a lábamat.

Habzó elme; a Habhoz is kapkod. meg Hagtam
 a nagy hegyet. (nem olyan értelemben, mint) Háj-
 ja a Bika a tekeret. A Váradi Hájó; Hájmal
 habad. Hámja veri magát (a Dúské) Haggam.

egy Harapost fe. Hason-fele (i. dasadton fele; a hasadok-nak gyökere nem lehet más, mint has onomatopója: monják ugyan így is: huson fele;) Heres-tüdes. Hüveg-vence. Hullója a Talornak, Hullivoz, Státas lö. (i. pedig annak is van háta, a mely fel nem vesz, vagy nem enged rá ülni;) Halálból pereszi. Halobn keriten. Hegyesen. Ingoyik. Hele fenete. Hovi horgos.

Ite s tova. Igye-fogyon, vagy ügye. Ivil lafom. Iston nyila. Innep, vagy ünnep-rontó. Istas. meg Ite magat; meg Ista az epit. Ión-megy. Iör-ment ember.

Kard-lapozni. Kellesinél több. Kenyeres Bajra meg indult a Kerek agyba. Kudarcsot val lok. Ket nyelvű. (i. az dekos, bilingvis, hasom van két nyelvű sipo is;) Kese-feje. Ki avram rajta. Ki Jüle a dambul. Kigyó követ fejnek. Kart-vallók. Ki firta a pomit. Kij újjal se bint. Ki tirt a helyembül. Ki verekedtem. Ki vene a söt belütem. Konty alá való bor. Körül nézi magát. Kekes pite. Kapsa. Kapsa kerülő. Ki-yapni való. Köz-köpi.

Lángal az Orosom. Lapon lapon-meg-kefél. Lataslon lappom. Le-fejtem a bott. Lelet-gap. Leletk vespek. Le mosom a pipkot, vagy szeggent. Le nyomom fe gény. Ludas ember. Löts labú. Le-herdom. Le-hüvö. Laba kelt. Ló halilabar. Lustos nyelvű.

Maga-meg-unt. Magam-kent, Maga-veci, Mag-
 va-pahatt. Mairorangi nyelvi. Mair jo minap.
 Napilagot evet. Matyás, ugrása. Meg-bizalom.
 Meg-éltom vele. Meg-gyalogodon. Meg-gyöker-
 verem szokás. Meg-makatsítja magát. Meg-lá-
 gult a fivére. Meg-nyilvání a' lovat. Meg-pepli.
 Sirene. Meg-zavarta az efemet. (ha mondják is
 több Európáiak; de az eredet Asiai; Ahol vala-
 ha a' Seltet, Szent Seltet; vagy ha ez, mint tulaj-
 don név, meg akkor ismeretlen volt, - annak a'
 jandékát, Wenzel példázatát a' Szent Iván.) Mi-
 kösöm hozzá. Maga-hint. Méreg taxifonyá.

Nádolmi; meg Nádolmi a' vas pergramos. Nap es-
 tig. (mert az Est. a' nap-efetől len.) Neki-pe-
 gerni; (mint p.o. az agyút.) Nyahamra köböt-
 te, vagy tufakoltra. Nyaka pegik. Nyeltes gyer-
 mek. (az az nyelv, vagy alkalmatlan lustos
 nyelvű; mert a' Magyar az olyan-mit, a' mi-
 különbön se jár, se nyúl, ha valahirek különcök
 tulajdonija, többnyire nyelv értelemben veszi:
 Fés ember, Nyakos polga, Erköltös lö, Termi-
 peres Anyony. Keras próbá leány.) Nyarat-patr.
 (egy heret páka's at.) Napot-beli nap estig. meg-
 nyergette az Usát. Az a' nyerges lova. Taxa-
 nyiva. egy Nyomba. Nyúl alma van. Nyulas
 ember. Nyűg a' nyakamon. Nem kényerem.
 Nagy mi-hapra.

ti. Mag-
minap.
bizalom.
gyöker
meg lá-
leg-
péptő.
ondjak is
hol vala-
tulaj-
nak a-
Mi-
nyá.

Nápes.
éki-
a köte-
s gyer-
ústrós
a mi.
önöjén
efái.
Fermi-
e-
meg-
Tárva-
Vyalas
rem.

Okkal módval. Orozva-költő. Orozva köl-
tő. Orozva úton-meg. Orómi valamit. meg
Öklőzte (ez vagy amsz munkát.) Orómánya.
Ös-fi. Öfve fogó. Öfve-habozóval. Öfve pen-
relem. Örfij-perte. Örfij-világ. (ez a kurva.)

Bápa-pem. Parafit-gabrisu. Bárt-ütés. É ha a
pártot talán dealkul veauk is. — noha a Bar-
thás nouret mást bizonyít. De az ütés, me-
gyar úronismu a képi. Bédá befed. Benzon-
ben van. Bofart-el-köpnöni. Magas bólonon-
ül. Eg vég Bofató. Pröba. köre kem. Puffka
lövésnyire. Pört-vefitea. Bunkösti kiralyfij.
Bocskot ven rajta. Pap-sarkanyu.

Rigodik rajta. Meg-kantot az Árv. Ranzba-
pedek. Rá-bedlem. Ra-efküpm. Rá-hagyom.
Rá-köpnöni a bort. Rá-megyek valamit
módal. Rá-pozulok. Rá-talalok. Rá-vagyok.
Rá-vevöm. Rád-tímápkodom. Rajta raj-
tok; Rajta lepek. Rajta ütök. Repes örö-
mében. Renzal-jart. Rá-paggat. Rá-palom.
Rökisni.

Sajat keres mény. Meg-álja a Sárt. Sár-iru hal.
adig Sarkaltam, hogy. Semmivé let. Sima
hajú. Sinóron húzzak. Sokad megammd.
Sáo patyár. Sorsot vetek. Sugár, vagy Súdár
termetü. Sulyok feju. Saja-taton. Szakallira.

Okkal

Ölá

Sajaba vigitam. Szarvas kiba. Cseme nyilat
 Csembe-pökön: Cseme-pökötibe. Csombe-hall.
 Csemen-pádeva. Csémure hányas. Csémure reform.
 Csémise betec. Csémembe-künt. Csém-fing
 veftó. Csém-üget vett. Csém-sig törő, Csé-
 rit-refom. Csikrasik a pome. Sár-paladva.
 Csáki mondó. Csó-bepéd közm. Csóko-napp.
 Csór-pál' háfogató. Csém-hegyre venci. Csó-
 sem epel-töböt. Csórents-e. Csó-papozó
 tá. Csó-fija bepéd.

Tábot-jarok. Tá-l-kabin zördülés. Tonatsot-
 tartnak. Társ-poharat adnak. Telik tölem.
 Tiptibó magadat. Tiptséget vadij. Tompa
 epü. Et-tjavarata a' dolgot. Tserbe hagyom.
 Tserbe maradt. Ki-tjerepedzen a' hája.
 Tsent-tet. Tsonot vett. Tsur-vj vagyok.
 v. Tsuron-vj. Tsondül a' stír. meg-Tsondül
 a' fülö-bele. - el-tulajdonitona. Törremyt
 allok. Tüzzüb panant. Tüzes hájas Tarda.

Vállat vonit. el-Vadit onik onnan. Hah Vakit-
 jik az embert. Vállá közzé raknak. Vált-fel
 Villent fel. Vad embor. Vadra való, rag Vad-
 ra tozmen. Vastagon felett. Vas villa seme-
 ket vet vóm. Vepribé hagyotik. Hak egy Ugrás.
 Nigyorgona alk a' szája. Vizza Maria. Vizza-
 morog. Unpóliot var. Vonitok örü. Vontatva
 holt egyet. Uratlan jöszaj. Uron ut-felen.

Ujjá-pületes. Öpre Utköztünk. Vékony re-
menység. Ken pipircyó. Vilag-fija.
Meg Lavacta a fejemet. meg-Lötkentem. Ufót
ölt.

Ki hagytam ezektől (igen kevés hájval) aso-
kat a keves, de többnyire egyé len szokott,
a melyekben, vagy a hangnak, vagy azon egy
ereji nevezés, és igen keveszetésével vagy
ellenkezőknek öpre. tételével sokan a Magyar
az értelmet nagyítani: és azért hagytam ki,
hogy azok in külön lajtoromban álljanak;
(meg-vagynak ezek a Magyar Entriar-
kában is) úgy-mint:

Ad-veg; Adon-ajja; As-vós. át-meg-át. citaba-
ta. Aj-baj. ág-bog. Alul-feljűt. Apul-anyul.
(t:ii reproc) agyba főbe.

Büvös-bajós. be-be (-rehinten) (a)

Czok-mók. Crele-czula.

Dörrel-durreal. Dixis-darab. Dib-dab. Dixi-daxa.
Dil-dul. Dinom-danom. Dul-fül.

Együl-egyig. Elöl-hátul. Előbb-utóbb. Egyszer-magpor.
Esik-kel. Emozombom. Ejjel-nappal. Ejjel-vepelyel;
(vagy ha terfik ellet-vefittet) Emoz amaa. Egy-mis.

an. Gyakorodjék ezt a több elöl-velelkel is, fel-fel-nisen,
el-el-ment, rá-rá-utón, le-le-efen. S a t.

nyilat
száll.
e vesom.
em-fing
öde
akadva.
nap.
foka
apozu
itot.
rölm.
mpa
agyon.
ja.
agyok.
mül
émt
farda.
Vakit
Vitt-fél
váv
eme
ugrás.
Vissa-
tatva
elen.
Ujjá

gy.
er
n
to
m
ed
ly
67.

Fübe-füba. Fütül-fütül. Fül-ala. folyron foly. Fogy-
ton fogy. Forxton forx. (a) Firül fixa.

Giz-gaz. gézen-güz. Gyim-gyom. gyüggyü. Gyüz-
gyomroz.

Háj haj! Hejje-hujja. Heca-havat. Héccül-hetre.
Hüz-von. Hörd-vös. Hára-nüze. Hípp-hoppa. (hi-
rével jár) Hebe-hüvgya. Hebe-hüba. Hányar-
homlok. Hecce-huccora.

Ijas-ias. Irül fixa. (: mest így is mondják ezt: fixül
fixa) Ide-s tora. Ia-ou. Imix-amon. Ieka-fickal.
Irül-pizul. Imigy-amigy.

Ki-ki, kis-be. Kin-bon. Kivül-belül. Kentse-fir-
ezelte. Kotyon-fitty. Kölke-vecebe.

Lapsan-lapsan. Lede. leg-es-leg. Lixum-lixum. lig-
log. Lüs-löns. Löt-fut. Läre-färe. defi-vájja.
Lövi-vájja.

Ma-hölny. Meg-meg. Mös-mös.

Naprül-napra. Nyakre-före. Nyám-nyám em-
bor. Nyel-fal. Nyig-nyög. Neka-néka.

Olykor-olykor. Olyan a milyen. Ovan-onan.
Öb-raj. Ördögöt-poklot.

Birepamj. Bireg-patrog. Bivvs-pozgiva. Bir-patrom.

Sava-borsa. Sebbed-lobbal. Sem-kin sem born. Si-ri.
Sü-forx. Sem-ide, sem-oda. Szant-framékkal.
Sdere-pöxa. (: Sélbre) Szebb-nél-szebb. Sédte-vene.

Ri

a. Sok van ilyen máo betűkből is. Birton-brik. Sixton fix.
nötön nö. Szef. én csak egyet kerőt iram be a rembe.

Ra-ra. Rajta-rajta. Ringy-rongy. Rosznak roszabb.

Tenyers. talpas, Teng-leng. Turka-tarva. Türe's
lángja. türel-vasal. Tiri-tara. Tör-mar.
Türi-ványa, Tül-tül. Tétova. Törzönborz, Tarka-
barka. Tűjel-mézzel. Tűz-víz. Tűtsköt, bogarat.
Tüvel-keggyel. Tusz-mag. Tseré-fala. Tsejfer
borsc. Tűr-tsavar. Tűp-tsuo. Töralla-mizál-
la. Tűffelék. Tör-pör. Tönka-bunka. Tűg-
bög. rag. Tök-bög. Tseré-pate, rag. Töata-pata.

Ut-fut. új-új. Ujdon-új. Uti-vetiv. Uti-dobja. Uv-
ve-futva. Várra-várom. Vexxel-bonal. Verbe-fog-
ta.

Zug-bug. Zűr-zavar.

Zár-kél. java-java. java-vnya. jübbrül-joltis (a)
jöttra-balra. Jün-megy.

a. Ez, és a több ilyen, a helyen van a Magyaránál
a mit a Tűri így tenne, ki, jönnek java, Leg
Sépek-pepe. Konnak-vnyla. Noha, ez is
mint gyökerezen Ariai nagyit is, sokas a
Magyarnál is. Uraknak Urá: Kiralyoknak ki-
rályja. Szenteli-pente. Sépek-pepe.

A. Boly

a' Dölts Salamon' Pölda-bepödes könyvéből,
a' nevetségesebb mondasok: magyar hangon.

- R.1. v.7. Az urnak felelme, feje a' bölgyességnek.
17. Hájába vetik a' halot a' mowar látásra.
19. A' fűvönynék újjai el-ragadják a' birtokosnak lakkát. (6)
20. A' Döltsesség kiinn kiilt; és az utzáron halassa parát.
22. A' Dolondok azt kívínják, a' mi nekik árt, a' balgatagok gyűlölik a' tudományt.
23. Az epelelenek óvatlansá meg-öli őket és a' bolondok jó fiocsonyja el-veheti őket.
R.2. v.6. Az ur ad bölgyességet; az ő pájából tudomány és eretelen pázmaszik.
11. A' tanárs megöriz, és az otthonig meg-tart.
16. Szabadulj a' külső Ádomytól; az ő bepödesvel hízeltkötő idegenről.
21. Az igazate lakkát a' föltet; és az együgyűnek meg-maradnak abban. R.3.

a. En a' vulgata perent így van íve. A' Baseli Deak fordításban, ama' napkeleti nyelveket nagyon értes. S. Bagninus és Dr. Vatablus magyarázatában máskep' van. Kasoli Gaspier, magyar fordításában pedig éppen máskep'. Ritka könyve is a' Ch. Deaknak, melyben annyit különbözésnek a' fordítók: ki vévén Job' könyvet; a' mely meg nekedebb. A' ki hát fordításománál itelm akar; többet néssen öpve; mert az ugyan a' Vulgata; de nem-mindenütt azt követem: és a' hol egyet is többeknek értem; en úgy tettem ki; a' mint leg magyarázódt.

R. D. v. G. A' magad spere ne tamafkonjal

- 7. Ne legy bolts nyak a magad iteleti perenti
  - 12. A' kit Isten facset, meg dorgalja aat, mint an arja a fijas kinch javat akarja.
  - 14. A' boltsnyezet is ohonagor meg nyexni jobb, mint az edyfel keresztadni: jobb az a ki ason, is ki nyzivva aranyral is.
  - 16. Stoppu elet van a' boltsnyezes jobbjan; baljan garvansig is tyjteneg.
  - 19. Az lre boltsnyezgel alkora a' foider; is egeket erofitene erilemmel.
  - 27. Ne fogd meg a' jo-tetomenyt a' fukedkovis til mikor modod van benne.
  - 28. Ne mond aat, hogy kulnap adz; ha minijort ad hatz.
  - 29. Ne foredj Bariton ellen gonozz; a' kinch biza Dalma van dozzan.
  - 30. Nehabovsz ok nekkul aazal a' ki nehd nem viten.
  - 31. Ne verelkezd; (:emuloris:) az igassig talonnal; se nekovend annah utait.
  - 32. Szuloki Isten a' szulokis es egyjegyuekkel tarsalkodik.
  - 33. Szegenyseggel vori Isten a' gonopot' dazat, az igazakat parig meg-alyja.
  - 34. Szuffi kapi Isten a' szulokat, a' fetueknek parig kedveniget ad.
  - 35. A' bolts tyjtenyget nyex: a' bolondnak parig fel-magafaltatida gyalizat.
- R. D. v. H. A' szmogh nem tudnal alurni, hanemha gonozz yelekeprek. ki meg az atom kemekbol, ha-nyal valakinek alaja nem isnal.
- ty. Az szentelench' usza sereres: az fem hujjak hol efnek el.

25. Remén az igazra nézzenek, és kem-hejján
elűzzék meg lépéseidet. (L. lábad alá nézz.)

R. 5. v. 2, 3, 4. Ne halgasz az Apponyoi' gjalándságok: Hepe-
gő lépés méz, a Kurva gjala (. moreccius) Tin-
dök lőbb az olajnál az ő nyaka, (. gumuc), de a
Vége keferü mint az úróm: ély mint a két élű törz.

9. Ne add bejűletedet wegounok, és epteműedet
a hegyelennek.

15. Igyál vizet a Te kútadnál; és forrásodnak
közepiből a folyásodnak.

21. Lánja az Ur mindennek útjait, és kinc-
kinek ösvényit semmel-tartja.

22. Tulajdon a boldogsági fogjáh meg az Istentek-
lent, és büne' kötelei kötözik meg.

R. 6. v. 6, 7, 8. Rest! meny a Hangyáhor és Tanul! Neki
mints verice vag, Ura; meg is meg-ferés
nyalban az ő elelmér.

11. El jön a fejemység, mint a Gyors utas; és a'
fürülködés, mint a fegyverses ferjfi.

12, 13. A' Lavagnak ábrók a pajja; hűnyorgat se-
meivel, a' lábával is prób: és újával tann.

14-16. Hét dolgot utál az Isten, a' Kevély sem,
hasny nyelvi, ártatlan vért ohajtó kesek; ál-
nok gondolatni elme. gonoszra gyors lábak,
hannio tann. és a' háborúság-pecsét, az olaj-
fial közök.

27-29. A' ki tüzet vep. kebelébe, meg és a' ruhaja;
a' ki parázban jár meg-égeti a' lábát: így a' ki
más Apponyival háb, nyatápalanna leff.

30-35. A' ki eszege mián lepp, nem nagyot vet-
kerik. (a) és a' törvény pecsét het anmyit ad etc.

a. A' lyewegus' törvényben, a' sparraniaknak meg volt
engedve, hogy elelmere valóit lephatnak; de szabad is
volt meg-veeni azt, a' két rajta kaptak.

te, vagy mindent is: De a his pariana a
 lelket veszi; gyalázatot gyűjt magának,
 és ségyene le nem tőzülök. A' fogynak fe-
 leség feltűnése, és dühösége engedelmesebb lenni;
 et nem fogad kára meg tőrték fejében
 semmi ajándékot.

R7. v. 11, 12. A' pariana Anony nyugdatatlan, onkon nem
 maradhat ki az utja segelescher lefektarék.

23. A' bija offi siset a' maga' ve' fűvel mély mint
 a' mának a' törre.

27. A' kurevashara pokol úja, mely a' halálra vezet
 R8. v. 11. Dobb a' bölgyeg a' draga követnek, és semmi
 kivánatot nem háborúthatm ehez.

13. Az Urnak felelme gyűlöli a' gonosz, a'
 nagyra vágyást, kevelyseget, hamis utat és
 kesős nyelvet.

R9. v. 6. Hagyjatok el a' gyormelséget, és járjatok
 az öhönig úján.

7. A' ki tanítja a' offiolót, magának kéz bos.
 fűsigit, és a' ki bírálja a' gonosz ember
 magán hárcaink a' gyalázatot.

8. Ne fűd meg a' fűsitolót, mert gyűlöli émes
 fűd meg a' Bölgyet, és ő fűsitolót fogja.

9. A' bija Bölgsnek alkalmas avaságot fejtett
 bölgyeladni; tanítsd az igazat, és ő a' fogadja.

12. Ha bölts vagy, bölts vagy magadnak; ha pe-
 dig offioló lesz; magad vallo' kárát.

17. A' leporok vizek árfek; és a' telen kapon etel
 gyönyörűség.

Ato.

210. v. 1. A' böles fii övme az Atyjának; a bo-
lond pedig pomoxiságára van az ő Atyjának (A.)

2. Nem kapnálnak a' hamisan gyűjvő kin-
tfele; de az igazig, meg-ment a' halálból.

3. Nem hagyja Isten éhertni az igazat; de a' go-
nosznak hamis gyűjteményét el-vepvi.

4. Az ófarc-dugor kerék meg-pégyomend, a'
gyors munkás pedig meg-garvagszik.

5. Nyíron takar az óhos fins a' ki pedig el-
lúzza a' munka-úvót, meg-pégyenül.

7. Az igaznak emlikere az áhón; a' gonoszak
neve pedig magával együtt el-zorhad.

12. A' gyűlölség versengést szül, minden vétket
el-jővő a' porcot.

14. A' böles nem kérékedi tudom imjával, a'
bolondnak pája pedig közel van a' zavaro-
dásokhoz.

a, Itt kezdődnek a' katonásebben való Bédabefi-
sek: a' Vulgata emül-ferva nevezi Bacabole
Salamónis: Való, hogy olyan, a' mit a' Magyar
Béda-befi nek nevezi; mint is az edig valóban
több, mint X. 5 v. 15. é 19. v. 17. De ity en a' követ-
kerékben sem igen van több, mint X. 214. 1, 4, é 11:
é 18: 10. X. 25. v. 16. é 26: 27. é 27: 7. Hanem Bédák,
é példákra való alhalmasztatások vagy nak, mint
egy 10. A' többi pak olyan nyomos monások Ensen-
tiak, ~~sz~~ gyógyás. a' millyoneket irtak az ugy neve-
zen Enonichus Boérak. Igas neve a' hat a' könyv-
nek Bacabole? — Az eredeti Izuri neve hasonlatos-
sághat, é öpre-hasonlításokat iqj; és ez, leg-jobb an-
egyed, a' Magyar Bédabefi nével. A' 70 fordítók Id-
öspirdi nevével, mely Anny, mint a' örög ból van
Deak adagio vagy Adagium po.

- 19. A' foh befidben hijanossig van; a' ki pójat meg-tartóztaja az d'os. (i' foh befidnek foh az alja.)
- 22. Az isten ávása meg-gardagit, és nem jár bantodajali.
- 20. Dátek a' bolondnak gonoszul telekadm, az d'os-nak pedig böltsen.
- 24. A' mivül fel a' Bolond, az efik rajta, az i' gaz pedig meg-myeri f'entül a' mit kíván.
- 26. Mint az ecet a' fograk, és a' jüst a' pomnek, olyan a' k'est annak, a' ki keá valamine bizon.
- 28. Az igaznak váása öröm: a' bolondnak pedig váása el-vep.

21. v. 1. Az alnók jontok utalatosok Istennel, az igaz meetek pedig kedve é' elöte.
- 2. A' kevélyseget gyalogat követi; a' hol aláz-toppig van, on a' böltséjé.
  - 4. Nem hársul a' gardagság a' boppin-álás rajján; az igazig pedig meg-ment a' halálent.
  - 5. Az együgyűek igaziga veredli az ő utját. a' gonosz el-efik az ő gonoszjagában.
  - 9. Elájával a' pin-mutató meg-rongja barátságát, az igaz meg-sabandul a' fudomány által.
  - 10. Az igaznak elö. Meneteleken, és a' gonos-folnak veszteken, örül a' vácos.
  - 12. Bolond, a' ki meg-utálja barátságát; az igaz pe-dig halgat.
  - 13. A' Halárod fel-federi a' titkot; a' hiv pedig tö-többsen tanja, a' mit barája keá biz.
  - 17. Jól tep a' maga' lelkevel a' kőnyörülő; a' kegeetlen pedig el-vepi Anya-pát is.

a bo.
 yjnak
 (a.)
 kin-
 tril.
 a go-
 ri.
 k, a'
 .
 elá-
 raak
 ad.
 vetket
 el, a'
 ro-
 sy
 bepe-
 bola
 aggar
 klan
 követ.
 4, a' N:
 sedak
 mint-
 nten-
 neve
 onyv-
 ráros-
 ban
 ik. Id-
 bul vax

184
 her
 en
 164

22. Mint a dipnó orralan az arany poron
 olja a fésűs az Ostoba Aranyon.
24. Sok anatórok gasdagvornak, is sok vagdu
 rok meg-pegényednek.
29. A ki meg-kiborítja a maga házát, félre
 kel örvéscze, és a bolond szolgálni fog a Dóls.
 nek.
- R.12: v. 4. A szépen Arany Koronja a pizenek,
 Sona pány, (vulj. puzcedo in offibno.) a ki pegyon.
 be hagyja forjet.
9. Jobb a pegony ha meg-oláspik magával, mint
 a dikeleto, ha kemyore sinto.
11. A fél-mivelő jól lakik kemyórel, a hímél
 kedő pedig bolondia lepp.
24. A szerszem ember uralkodik, a maga el.
 hagyó pedig adót fizet.
26. Az igaz ember fel-se-vepsi karcát barátság-
 ev, a gonoszoknak útja pedig meg-nyalja őket.
- R.12: 2. A ki meg-örri az óhaját, meg-tarja magát
 a vakmerő befűd romlásra fogal.
6. Az igazig meg-örri az úttarlat, a gonosz
 sag pedig alája is a gonosznak.
7. Bolond semmije sinto a ki gasdagnak lát-
 sít; is sok gasdag, pegénynek.
10. A kevélyek mindig süvötnek; a kik mindent
 eppel képnak, asoknak van a bölcseny.
11. A paposan gyűlt hamar fogy; a halál keze
 sen páry lassaként gyacsapnik.
12. A halogaton reményis gyötöri a lelket,
 a be-telt kívánság páry élet-fája.
16. Az epus meg-gondolva képi a mit ves
 a bolond páry el-irulja bolondságát. 20.

20. A' ki bölcséssel tart, bölcs lejj; a' bölcsödésnek
baraja pedig kapáló lejj. Arckhoz.

21. A' gonoszokat utól-évi a' gonosz; az igazak-
nak pedig jót hoznak vissza.

24. A' ki kemelli a' vesztöt, gyűlöli az ö' fíját,
a' ki pedig pereri, újje-korán tanítja. (a)

R. 14. v. 1. Az óhos Apomy építi a' házat, a' bolond
paly a' képet is el vonja önnön kezével.

4. A' hol nincsenek ökrök, üres a' jápol; a' ga-
lona bőjege pedig az ökörtül legyen.

6. A' gyufoló keresi a' bölcsenget, s' nem találja
meg; a' tudomány pedig könnyű az ékesnek.

11. A' gonoszok' háza et. vep; az igazaknak jár-
tojok pedig virágzik.

20. Még a' baráti is utálja a' pegényt. a'
Gárdagnak pedig soto a' baráta.

28. A' nép' fokasiga emeli a' király; melnisi-
gát keresüteje pedig gyalázat.

31. A' ki gyalázza a' pegényt, annak alkoro-
ját kyi' abbiti; hírtelen pedig, a' ki könnyözül rajta.

34. Az igazság emeli a' kemzeregeket, ellenben
a' bűn et. pegényíti a' képet.

R. 15: 1. Az engedelmis felelet meg-töti a' hazagot;
a' kemény beparó ölyfűséget gerjefat.

11. A' koporsó is vepadlom az Ú' etök ragy-
nak; mennyivel inkább az emberneknek sírvaik.

18. A' hazagos ember gerjefat a' háborgást, a' honni-
törő pedig engedeli. A.

a. Ebből, és r. 10. v. 1. írálta Bemiczky etc. n. 191. Dorgáló és
vesztő, Ifak ne legyen kéjfi, sőt nevel a' gyermekből. Ne bolygá
hájar a' mest' bűt hoz' únyjara vep. pohlak orvöltfeint.
b. Dimer. Venc Den: n. 156. Midőn púdalmiszor a' pegényt, zen-
galov, Karomlen Isrenedet. Ha pedig ruhá' zed, fűnkfegy
raplatov, hírtelen Torombódet.

A. 16. t. Az ember képi-ti- el az elmer, de Isten igaz-
gatja a nyelvét.

5. Utál Isten mindon fel fuvalkodót, és ez min-
den exölködésere l sem marad büntelen.

8. Dobb a keves, igazságosan, mint a nagy jóv-
delmeh hatalomsággal.

9. Az ember: siva remeli- el a maga útját, de
Isten igazsága lépéscit. (c) való öfure az Isten vörsel)

18. A kevélyeket romlis követi, a fel fuvalko-
dásó élet. (a)

19. Dobb alázatoskodni a felidökkel, mint for-
ton machán öftözni a kevélyekkel.

28. A gonosz ember tsör-pört indit, és a rossz
nyelvü el üegemti egymáttal a fejedelmeket.

32. Dobb a túró ember az erősnek, és a ki bír
magával, a vak meg-vorónel.

A. 17. v. 1. Dobb egy hársz falat kenyér békés özön-
nel, mint a le-ölvözön bax mohhat ralon
hársz pör-patvarek. (b)

2. Az öhos pulga uralkodik üövel a bolom fia-
kon, és öftözik az örvöfjében.

3. Mint az ezüstös meg-válafija a tűz, és az
aranyat a katlán; úgy Isten meg-mobálja
a falveket.

5

a. Ez így van a Vulgarában: *Constitutionem prece-
dit superbiam, et ante ruinam exaltatur Spiritus,
Ihdosan, nintegy meg-fördöva. En ugy tearem
mint az erdelöm kivánja; nota aut Asiában el
citérech volna öfint, hogy eat arany morndam:
Constitutio sequitur Superbiam; et exaltationem Spi-
ritus, Ruina.*

b. Deni N. 229. Dobb egy hársz falat, bár ne egy el ke-
lat, gah tehen öfend-neg-ben. Mint a teli pörze, ka-
kon hárs, pint, s utje a hol van Versengésben.

5. A' ki meg-vezi a' fejezést, annak teremtője,
vel veszeng; és a' ki örül a' más eforén, nem
marad büntetetlen.
6. A' vinehnek kezeje az Unokai; és a' fi-
ának dicsőssége az Anyai.
7. Nem illik bolondnak a' meg-gondola be-
fés, sem Fejedelmek, a' haragsig.
10. Többet tép a' drágább az okoson, mint
fia verés a' bolondon.
12. Inkább kölyke-vefés. Medvével találko-
ni, mint maga-his bolondal.
13. A' ki jöven gonnyal fűt; nem ravorít el
a' gonny, annak házatul.
15. A' ki meg-igazítja a' gonnyat, és kárhossza
az igazat, utalatos Isten előtt, mind a' kezei.
16. Mit kapnál a' bolondnak a' garagsig, ha
nem vehet rajta bölcseséget.
17. Minden nőben fessz az igaz beszéd, és a' nyu-
morúságban terpi meg az Anyafi.
22. A' vőlem elme viragostaja az élet-kort,
a' pomoru lélek ki parafja a' tsontokat.
27. Tartóztaja befűjti a' tündis és okos em-
ber; és bossús a' tanult embernek lelke.
28. A' bolondot is, ha halgat, bölcsnek vélik;
és értelmesnek, a' ki Tartóztaja nyelvet.
218. v. 10. Erős tozong az Unokai neve; ahhoz jo-
lyamodik az igaz, és fel-magafalodik.
18. Az ellen. mondajohnak vegci vet a' sors; és
bűvös az, a' hatalmasok között is.

23. A' hatalm' és élet a' nyelv' hatalmában van;
 ki mint él vele, úgy veszi házáit.
24. Az igaz barát törsössé az atyáknál
 R 19. v 2. Tudomány nélkül ninyen semmi jó; a' ki
 mindig szét, meg-bortuk a' labát.
4. A' gazdag sok barátokat talál; a' szegény a'
 voltakat is el-vefeti.
6. Sokan nyitelik a' hatalmást, és sok barátja
 van annak, a' ki adhat.
10. Nem illik bolondnak a' gyöngyököt és sem
 a' polgárnak, uralkodni az Urán.
12. Kezérűség az atyának a' bolond fiú; és
 mint a' fepegő ház a' fémbe's Arany.
14. A' ház és gazdagság az atyáktól van,
 de csak Istentől az ohos feleség. (a)
17. Istennel ad költsön, a' ki a' szegénynek a'
 Juhozik, s meg lepp fizetve néni.
21. Sokat gondol az ember; de csak az Isten
 akaratja ill. meg.
- R 20. v 7. Beszüléres bolon övirkedni a' verjen-
 géstül; a' bolond pedig önként bele elegye-
4. A' ki repül hűségben pántarai, kol-
 dül aratiskor, de nem adnak neki.
10. Kesős font, kesős mérték, mindenkit
 gyűlöletes az Ur előt.

a, Innen vanc Bemercy ext. n. 207. Övörög, ma-
 jorság, ház, minden gazdagság, Maxairak az
 atyáktól; Az ohos feleség, és jambor fegyűség
 adatik csak az Uról.

19. A' titok nem tartóval, régalmassával, hite-
gerő befűdével, ne barátkozz.

20. A' mely örökség elinten hirtelen gyűl,
annak végin nem lejj Isten' idősé.

21. Az Ijyah örűlnék az ő erejében, a' Vének
neh pädig Méltóságok az őhöz.

R. 21. v. 1. Mint a' vizet' oplási, úgy a' király' jávó,
Isten kezében van; oda hajlja azokat, a' hová
akarja.

22. Jobb egy poros zugolyban űlni, mint a'
Duxeros Arzonnyal kőös háiban lakni.

23. A' ki hallatlanná teszi a' fegénynek kiab-
tásait ötet sem hallják meg magy, ha kiaból.

24. A' ki perexeri a' vendégeskedést, meg-pegé-
nyedik: a' bor és kőrca etkek nem enged-
nek meg gádagodni.

25. Nints bölcseny, nints ohonyag, nints ta-
nais Isten ellen.

26. A' lovat kőpitik az űtközet' napjára, de
hah Isten az, a' ki meg-zart.

R. 22. v. 1. Jobb a' jó hix-rev, a' gádag signál, a-
xamynál, ezüstnél bölcsőbb a' kedveség.

27. A' maga eper járó Ijji, renfigében sem
hagyja el az ő utait.

28. A' gádag parantsol a' fegénynek, es az
avós halgája az avónak.

29. Ne tegy erűpakot a' fegényon, is el-re
gádon a' pükőkődöt.

[Marginal notes in a cursive script on the left edge of the page.]

[Marginal notes in a cursive script on the right edge of the page.]

24. Ne barátkozz a haragossal, és ne társal-
kérj a dühösködővel.

25. Ne házd által a régi határnak, melyet elvél
bíráltak. (9)

29. Aki Jerómy munkás ember volt, a kirá-
lyon élék áll, s nem marad az alávalók
közök.

R22.v4. Ne illod a küdedek határait és az ár-
vák merejét el-ne foglald.

20. Ne társalkodj a dobégyelőkkel, és vendéges-
kedőkkel. (1:29) men esék meg-fégyednek,
és el-rongyosodik a hivalkodó.

27. Míll vezem a hírtátlar Anonym, és foros
kut az idgen.

R24.v1. Ne veselkedj a vira emberrel, se ne ki-
vánd társaságot.

6. Jó vendégek mellet folyrak hápnosan
a hédak, és a jó tanács meg-tart.

7. Magas a bolómnah a bölgségy, közönfegy
helyen nem nyíja-meg páját.

10. Ha kétfébe esel a nyomorúságbat, a te-
eröd meg gyengül.

16. Ha kétfébe el-esik az igaz, fel-két, a gon-
fok pádig öfave rogyrak.

17, 18. Ne örüj, ellenfegy a' eseren, és el ne
bírd magadat annah veszedelmen; ne hoz
isten látvan esat, el-fordítsa róla haragját.

a. Bemerkj így fordij a: n. 78. Régi fel-hányt határnak;
mellyet az első járt, Ne engjed bontani.

- 23. Nem jó a sármély válogatás.
- 28. Ne legy bizonyosig háborútanul felebarátod
 Men, é ne kesseget senki sármával.
- 34. A rest ember utól éri a sárményiség, mint
 a sármény futó: é a sárményiség, mint a fegyveres.
- 35. v. d. Az ég magányos, a föld mélyesség, és
 a királyoknak sármé, ki-tanulhatatlan.
- 9. ügyed végéred Barátoddal, és a tikkot
 másnak ki ne jelented.
- 11. Arany alma érte rostélyon, az alhat
 matos időben mondan beped.
- 14. Éfő nélkül való kód és sárm a díjkeverő
 ember, a ki be nem tellyesíti igéredet.
- 16. Ha méret talalt, képesint édd; ne hogy
 ha jóhat efael, ki okádó.
- 17. Taktórtad magadat barátod hársítul,
 ne hogy beled unván meg-gyülöljön.
- 19. Mint a rothadót fog, és el-fásult láb,
 olyan a gonosz ember, sármétség idgen.
- 21, 22. Ha éherik a te ellenséged, tartó jó,
 és ha sárményhozik, aly neki videt; eleven
 sármé rék az ő fejére, é az sármé neki
 meg híet.
- 27. Mint az éspati sármé sármédel veri a felkő
 ket, ug a komor ábrázat a vágalmasó
 nyelvet.
- 25. Mint a hideg víz a sárményasnak, olyan a
 mérsékül jó jó híe.
- 28. Mint a rákatlan és kerített len vax olyan.
 a sármélatlan bepedű ember.

sal
 den
 vára-
 ik
 ar-
 méges.
 daks,
 foros
 ki-
 san
 sármé,
 a te
 gonv-
 ne
 nedog
 ragat.
 22
 katant,
 iv.

1354
 27
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50

1. Mint nyarban nem illik a hó, és az
 eső aratáskor; úgy nem illik a bolondos
 a' dítőség.
2. Mint a' vándor madár el repül, úgy
 az ok nélkül való áton nem száll emberre.
 3. Bőve való a' lónak, fét a' parracnak,
 bot pedig a' bolondnak határa.
4. Ne felelj a' Bolondnak az ő bolondsága
 szerint, ne hogy hasonlós leg ő hozzá.
5. Felelj meg a' bolondnak az ő bolond-
 sága szerint, hogy böltsnek ne rejje
 magát.
10. Mint az eb, mitől vízre tér az okádásra;
 olyan a' bolond mitől meg-újítja bolond-
 ságát.
16. Bölgyebbnek nézi magát a' rest, mint
 a' het bölgyek, kik olvs példázatban intet-
 nek.
17. Mint a' ki az ebec fülön ragúja, ol-
 yan a' ki magát más poréba avatja.
20. Mint a' tűz el-alagih ha el-fogy a' fa;
 úgy, ha nincs bűjtogató, meg-sűnít
 a' főpattar.
24. Jetteti magát a' ravasz ellenségre; De pi-
 rében álnokságot forszol.
27. A' ki másnak vermet ad, maga esik be-
 le; és a' ki fel-görgeti a' követ, magára
 omza rohan az.

R. 27. v. i. Ne Dűfchajjel a' hól napi nappal; nem
tudod mit hól; a' fel. kelő Nap.

3. Nehéz a' kö, terhes a' főveny; de a' bolond
nah haragja nehezebbé minemintnél.

6. Jobb a' peretű baráttul vea seb, mint
a' gyűlölörek tsalard tsöhja.

7. A' jól lahor embor a' léped méret is tapod
ja, de az chesrek a' kezesü is a' ves.

10. Jobb a' körel pompá, a' távol. levő arya
fnál.

17. Mint a' vas élefiti a' vasat, úgy az em
bert a' baráttal való nyajaskodás.

22. Ha mozfárban töröd is a' bolondot, nem
távozik-el az ő bolondsága.

R. 28. v. 1. Fut a' gonosz, ha senki sem kergeti is,
a' jámbor párig reventkereslen, mint a' jó
maga bixó oroplány.

6. Jobb együgyű pégenyek lenni, mint ga
lard gázdagnak.

8. A' ki kintset gyűjt urforival, a' pégenyen
könyörülönök keres.

11. Dűtsak nézi magát a' gázdag, de az o
ker pégeny meg-irsgilja ötöt.

17. A' ki büntet ukolja, nem ny ex keggelnek;
a' ki meg-vallja is el-hagyja, irgalmasa
got talál.

15. Ölditő oroplány, eo ches marva, a' pégeny
néper uralkodó kegyetlen féjvedlem. 26.

es az
ombor
úgy
emberté.
nak,
sága
a.
lend-
je
dijra;
lond-
mint
ince
ek.
ok
ia.
a' fa;
nik
De pi-
ik be-
gyára
R.

15. Jg.
zpher
do.
vign
vign
vign
l.
100
a)
d)
Or
m
mu
el. 80
or
n. 107.
1-
6

100. 26. Bolond a maga hit ember, a ki börtön
lép meg márm.

27. A ki ad a pegénynek, meg nem szűkül, a
ki meg-vevő a könyörögőt, meg-pegényedik.

28. Mikor fel emelkednek a gonoszok, el-rejt
az ember magát; de mikor azok el-vevnek
szokásnak az igazak.

R. 29. v. 4. Az igazságos király meg-erősíti a tar-
tományt; az ajándékon kapó el-zonja.

9. A börtön, ha bolonnal vetekezik, haragudjon,
vagy nevesen semmi haszna.

12. A mely uralkodó önmest hallja a ha-
zugságot, annak minden bolygái (Minister)
latroki.

13. A pegény is gazdag öfve-talalkoznak, és
nem emelked az Ur a világsírója.

14. A mely király igazságban ítéli a pe-
gényt; annak péki öfökre meg-márm.

23. A kevély meg-alázódik, és az alázatos
dicsőséget nyoz.

25. A ki embertül fél, hamar öfve rogyik,
a ki az Urban bizik, fel-emelkedik.

27. Szülőül az igazak a gonosz embert, mint
éppont a gonoszok az igaz uton jirohat.

R. 30. v. 10. Ne rándó a szolgálót az ő Uránál, hogy
meg-ne-átkezzon fejedet. (a) 15,

a. Ezeket a 30-ik fejeletben lévő jeles mondasokat;
Agur akkori böltő embereiről Salamon. Ino-
majához vagyunk ragaptra az évdem. hason-
la

15. 16. Négy telhetetlen van a világon: a kopor-
fő, és a méhek sája; (: os vulva); a föld nem
telik meg vízzel, és a víz nem mohója, hegy
elég.

18. 19. Négy el-rejtett dolgot van; A' Sasnak üre-
sége az égen; a kígyóé a köpiklár; a dajka-
nyoma a tengeren; és a fészki utjai fi-
atalságában. (A)

21, 22, 23. Négy van a mi alatt meg indult a
föld; A' föld, mikor kezdődik; a bolond,
ha jól lakik; a Jézus Anny mikor fej-
hez megy; és a Gólgátó ha örökösse lejjé Ab-
ramyának.

24. - 28. Négy apró állati vagy nah a földnek,
mellyek böltsőbbek a böltséknél. A' hangyát
örvölen népek, de nyárban meg-keresik é-
lelmeket: A' hegyi egerek gyenge nép, de
kö

latonagáim. A' 30-4 részben levőket pedig
elalamonnah az Anyja ádta tanúságu: ki
ötöt gyermek korában Samuel nek (: erős
isten embereinek) hívta: olyan formán, mint
a Magyar is, róka idegenek után, a Nepu-
mucenust Mukinab, Józsefet Bepinek, Dor-
balát Dabinah s t. c. f.

6. Demoskij n. 217 Kővön kígyó nyoma, s ke-
pülő Sas uja el-rejtett látásban: De az
újja utja s el-tökéltő kávéka, fizes os-
vény magában: ő lát a negyediket el-
hagyta.

szóval, de az nem volt a fennmaradt kőnek. ha nem Jézus ut...

Köpiklär valmah kázat. A' saskárah nints
Királyot, meg is remdet tartnak mentek-
ben: A' Pók kezein tamaphedik és kirá-
lyi palotájában lakik.

29-31. Négy van ekes, és deli jivású: Az erős
Oruplány, melly féltrében senki dött el-
nem fut; A' Harczra kápitex ló (vulga-
raban Gallus) A' ketske bak; és a király,
Kinél senki ellene nem mer állani.

32-34. Ne adj bort Lemuel: a királynak,
nints ott titok a' hol a' répségig uralkodik.

35. Adj bort (Silexam) a' Homocsinak; bort
a' keferáden fajvúnak.

36. A' Szeximj Apromy drágább a' Carbun-
culusnak.

37. Olyan az, mint a' kereskedő dajó,
melly messzéről beperzi kenyéret.

38. Az ő kéréis veri a' rokkára, és híji-
val orsot perget.

39. Meg-nyal a' káves tekintet; híjjában
való a' pépség: Az Iren-féli Apromy nyex
ditferetet.

Job könyveből egynehány Betdab-
Szed, és jeles nyomós mőndio.

Aspis epéjvát választik a' gonosz ember etke aró
gyomrában. E. 20: v. 14, 16.

A' hol a' virg, Éda gyúdnak a' sasok v. 29: 30, v. 30.

A' kaka nem nevedik nedves sár nélkül, som a'
sás nem nő víz nélkül. E. 8: v. 11, 12. A

A' vad-hamar nem ödít a jó-füvön, sem az ököz
nem bög az abrakja mellett. 26. v. 5.

A' víz el-keptatja a követ. 2 14. v. 19, 20.

Az nyek az élet is nem állantó. 2 14. 2.

Az élet napjai gyorsabbak a pályá futónál 29.
v. 25, 26.

Mint a paraszaj is nyik hamar el ifja a hó-
vot, így a koporso a gonosz embert. 2 24. v. 19

Olyan az Istenelen ember, mint a polgár a
fiel döt. 2 21. v. 18.

Tegnapink vagyunk e' életünk napjai mint
az arnyek. 2 8: 9.

Iradatanságbán fületik az ember, mint a vad-
hamar hja. 2 11. v. 12.

Az ártatlan ostorozik a gonosznak erüsjeit, és az
igaz ruháskodik az Istenelennel öfvegyjörön
ruhájából. 2 27. v. 16, 17

Arcanyon erüsön nem árnak böltsen éget. 2 28. 15-17

Az Angyalok (vulgata, coeli) sem tiszták az Isten-
peme döt, e' az ö' d'ontjeire sem bízon fokékeso
áhatanyigot 2 15: 15, 16. (conf. 2 0: v. 18, 19.)

Az Urnak felelme a böltsen e'. 2 28. v. 28.

A' bölts nem bepél hijába való fudominy. 15: 2.

A' fül próbálja meg a befedet és az iny kbstofja-
meg az ételt 2. 04. v. 5. 2 12. v. 11.

A' polgát is az az Isten taxomtette, a' ki az Urat
2 21. v. 15.

A' zápornak parantzolja Isten, hogy legyen is
lepa. 2. 07: 6.

Dört ad az ember a börext, de mindenét a'ja
az életéert. 2 2. v. 4.

Méretlen jönem ki Anyám' mehéből, méretlen
térek vize is 2 1. 02.

Nyom oru sagra fületik az ember. 2 5: 7.

Hogy

... az ... de ott nem levat ...

Stogy az az egy-két levél weesen ne maradjon;
 we sepon némelly jeles mondás is némelly lé-
 gyeletnek; a kiknek különben (egy-két) ki-
 vón, sem a Parabolák sem a Trómak, nem
 kényesek.

Emmi nélkül nem sütködni Isteni Jolog, és mon-
 nek kevesebb nélkül, annál közelebb az Isteni ter-
 mefethez.

Sokrates.

Ha ki az égbe fel mebbe; és on a világnak termé-
 ketit, a' fülagok' sepegit sommel látni; semmi
 öröme sem lenne tapasztalás éban; melly feleg
 egyebb azánt nagyon gyönyörködretne ötöt,
 ha volna kinnek élő befelellenie. Arkhytos.

Valamint a' tudomány, ha igazságtalan, va-
 raszig inkább mint bölcseség; úgy a' vesede-
 lemre magát el-panit selek is, ha neki a' ma-
 ga vagyódasi, nem peleg a' közjö az öpröne;
 vakmerő inkább, mint erős. Plato.

Nem csupán magunknak születünk; lételünk-
 kel tartozunk kapcsolatni a' Hazaunk is
 Barátunknak is. Plato.

A' Gazdagoknál nagyobb áldozatot várnak
 az Istenek. Xenophon: Cyr: 8.

A' Garda'szeme hiszálja a' lovat. C' a' gondvi-
 selek' értelmében innen vette mind a' deák,
 mind a' Magyarok. Xenophon de Edm: Rom.

Ha bölts vagy; rosszul feleked, hogy halgatsz;
 ha nem vagy; epen úgy leszel az, ha halgatsz.
Theophrastus.

A' Bölts embernek ritkán van jó szerencseje.
Epikurus. A'

A' fájdalom is kívánatos, ha vagy unajjuk
a gyönyörűséget, vagy kisebb fájdalom váltó-
ja-fel a nagyobbat. Epikurus.

Soha sem kevesebbé heverő a Bölcs mint mi-
kör hever, és nem kevesebbé van maga,
mint amikor maga van. Cato.

Sokrül kell annak felnie a kitűl sokan fel-
nek. Seneca de Ira.

A' tűzben válik el az arany, és erős fön-
fi a nyomereviságban. Seneca de Prov.

A' mi meg-történt csak egyen; mindenem
meg törtéhenke, eskenke.
Publius Mimographi Seneciarat.

(: és mivel ő Veresben mondta, in is egy Tro.
chaicusban van fordítva.)

A' Dikát a Veres pin ingocli; ki két az ár-
nyek a Vergő árnyok ellen; a medve
és oroszlányt boponya a lebegő abroz.
Seneca de Ira d. 5

A' ki vadat keresget, farvas bört kerit a
nyakiba; tollas dolmányba öltözik a Ma-
darp; kerülök a bikát a veres, és az
Elefantot a fejér ruhások.
Plutarkh: de Jon: Alex:

A' ki oly nagy dolgokat rep, a millyeneket em-
ber nem sokon tehermi az lepp halamiból
halhatatlanni. Plutarkh: de irta Alex: Meg

... pu. hals az Malsokhal; de ott nem levat a jommarat hündel: ha nem, serak a b...

126.

Meg-kell tartani a lelket a test fölöttében,
és annak akaraja nélkül, a ki azt belénk
adta, nem kell az élethez ki költözni, ne-
dogg a reánk mentül ki szabad emberi
munkát ki-kerülni lássayunk.

Alcero m Somn: Scip.

A' Hízlekedők, a királyoknál, és királyok ot-
gálnak mindenhez: veszedelmek, viharok,
és jóha meg-nem járunk lenni.

Arrian: de Exped. Alex. d. 4.

Nemely gyanus hagyományokhoz, val ha
valamely Istemi tekintet járul, nem lesznek
hihetetlenek. Arrian exped. d. 5.

A' világ-hódolatának is elig halála után ak-
korra foh, a melyen el-tomenik

Az Indus Bölcsök. Arrian Exped. 7.

A' farkas vadajza a rököt, és meg-efis a
Róka a Sün-dipnöt; a Sün-dipnő a viperá-
kigyót; a viperá a vexebe; a vexe a Sas-
kát; a Sas a Darázs, farkat; a Darázs
a méhet; a méh a legyet; a legy a fenyőgót.
E' a kepes állatvilágának is, vagy Mesem-
psychosinak, de az erő hatalomnak is pél-
dája J. Alghakiv Arab. S. Term: Hist.

Nándorabb a Mesei egérről. Damix Arab. Term:
Hyt: E' Ennek máz van Asiá szamája, ha-
nem a Magyar est, hol az Orban lelkező, hol
a' dő ördögözül monija.)

Terék

Török után ketekék. Arabs péld. bspün At
cam ara magyarásra; hog bücsj utánfüt-
seg: Annyi forma, mint ab equis ad aji-
nos. (Erasmi coll. Senile, is Dug.) A Ma-
gyarnál az érelemnek nem nagy változá-
sával ez az a mi fejebb volt. Ahol lo nint,
Zamara is jó.

Sok von Török hordozzik az Ijjaknak böreit.
a 2fűti Talmudban.

a Boctakból

többször Trichacibusokban fordulva.

De ne motusköd Öseidnek Szar masáidat s tetteit.
(Mysi Katerabzuwen Naregaw. yarob.)

Homeio Odyss. W. v. 507.

A' ki mit költson kassa, azt ketporesen adjn
meg. Hesiod.

Föld alatt mi van? Setetség. - Hát hegy újra
fel-jövünk?

Síp hasznosig! - ugye Pluto? - költömenys-
kát el-vepünk. Kallimach: Epig 14.

Enyhítő szer, s bizonyára.

Minden före s nyaralyára

Ovov is a bölgyesig. Kallimach: Ep 49.

Leg inkább a bizonytalan

Kimereteli Drogokban

Törpök meg a jó barát.

Ennius

(annuus lectus in re incerta cernitur.)

A' kívül felünk, gyűlölgük, s annak a kit gyűlöltünk
repsit okajjuk

(nem metuunt odocunt, quom quisq odit perit
ine expect.) Ennius.

elm

... per unum est... ab equis ad aji-... a Magyar...
Kessék.

Sommi kintset a halalos Akheronra nem videro,
 Merelen jövel be; úgy ki- gyul merelen meheto.
 (: hanc ulla purnabris opes Acherontis ad umbras
 Numus ad infernas stultis vehere rator.)

Propertius

Kintsetet haponca úgy költö, mint ki meg-figy-
 kalni meg.
 I mint ki meg sokáig elheto, a valót ne is praedi.
 (: Divitiis utare tuis tamquam moerentibus
 Tamquam vicentibus parato divitiis.)

Martialis

Bolty, a kit más vepelye meg-tarit bántatlanul,
 Es percentjetlen ki onnon kira exzejn tanul.
 (: Felis quam faciunt aliena pericula Cantum,
 Infelix autem quam sua damna docent.)

Ovid.

Hogy ha tántogog percentjet, hülnek a basatid is.
 (: Stat nulla diu mortalibus usquam, fortuna tri-
 tabante fura.)

Silius.

Meg-betsüljed a percentset, a ki fejed, al-helen
 Eademasonat, es pegonyt, meg-gazdagita hietelen.
 (: Fortunam reverenter habe, quicumque repente
 Divos, ab exili progrediere leti.)

Anonius.

Melty kitjinnyel elhecinth-el, bio fokaknak sü-
 kibo.
 Légyon a toronjpet; es o melty kevessel esi be.
 (: Disce quam parvo liceat producere vitam,
 Et quantum natura petat.)

Lucanus

Dix

Bár kéreg gyomló; meg onyhúl néha fős kenyér-
rel is.

A' ki jót ehés, meg-évi a közönségenél is.

(: Latrantom Stomachum bene lenit cum sale panis.
Ijunius Stomachus raro vulgaris tenuit.)

Horatius

Műljon a nappal; De véle fel-ne keljen a' harag

(: Ita cadat cum sole, at non cum solo refurgit.)

Owenns.

Marha munkával le-győzhet bár akormit is
ha kit

A' kemény dolozba egyre sarkali járkefig borít.

(: - - Labor omnia vincit

Improbis, et duris urgens in rebus egestas)

Virgil:

Olto idő-korodba' mig meg gyenge, jó csakölyök.

(: Cum tenera est ceras, generosus imbre morosus)

Tibullus.

Igy nagy alkormány Teremtő nélkül öfve nőhet-e?

Poc pemekből? es vaktában illy vilag teremhet-e?

(: Quis credat, tantis operum sine Numine molas,
Et nimiris? cocogre creatum foedere mundum)

Mamilius Asdon

Melhy nehéz fel-kapni annah, a' kinek Virtusfinak

A' ^{genyseg} ~~pedagog~~ ála deibe!

(: Haud facile emergunt quorum virtutibus
obstat

Res angusta domi)

Juvenalis

Aljas emboenél gorombább nints, mikor Magasta hig.

(: Asperius nitit est humilis, quam surgit in altum)

Clavi:

pl. nates et Malusthal; de ore nem levat q. stomatus mundus: hanc. Servat ut
Kerthel.

Isak hiükodol 's halator meze viled, oktalan!
 Sõ betid vagad va, s tefta' bellejibe rejtve van.
 C. Nugamur, moxomgve pocal, pocal eye pu-

At medius later hec abditā visceribus.)
Mörus

M. ACADEMIA
 KÖNYVTÁRA

Apadt ülletü ki legény.

Et Bar para sem mind ebent dras

Et parapt tsak parapt.

Apástan gjerel - (a)

• Apvsnit sepriskil. b.

• Apré barom a kerste

Maú a viz meg elapan.

Arany lezehet igéz.

Arany tudat gyalg a jutó ellenfeget.

Arany rej rampán jó porok mindem.

Arany horvagal halap.

Arany loj cogan kiél.

Aranyekert kaproz, vagy árnyekor le s. Aranyek, solgova sötült.

• A foh baba löst a gjeremel y el veje.

A foh kahis löst sotalan maran az étel.

A fohany

• A flegennel pön van, a foh feni ny all.

A fozeny az

• A feme sem jöl áll. A ferenne pöbábra jó.

A fön nem

• A fohás, termisepe vakh.

Aranyjün y a fel a bor

• A fohat a nyuh y ki vakarja.

A fohat meg ney a fohat

• A fenyf peler levegetet tuttat fordul, se többer el bir, is nem y hullat.

et torpe raga torpe marok a helyen y

• Arnya fia hinekkinel a maga' orpenye.

• Arnya kusaban ten volé jobb evén.

Arany baly gopnóvóly

• Arnya tej leg edesle.

• Arnya herra a baje, vörü az efse.

• A Arabra huzzah az el fjer is maga vörpe hurra.

a, ez magában nem volna egyéb mint magános ^{Ar}időirés. De gyátra otly hangon s otly ren haggal momórit, minn awagie ^{Ar}raegria. példának okáit. Ha kit kadi vorek górit edget neli, y egy miaph ara rea hagg, s oliv aharvóm adni aró keleli: ^{Ar}apástan, gjerel, y kiz Apai Allyvird. Arnyen az gawt. üllem is valahin alkalmasabba. s. et van ityén Mulnari. b. et máz nehes ebb ^{Ar}raegria ara keum. — s. et van ityén Mulnari. b. et máz nehes ebb ^{Ar}raegria ara keum. — s. et van ityén Mulnari. b. et máz nehes ebb ^{Ar}raegria ara keum. — s. et van ityén Mulnari. b. et máz nehes ebb ^{Ar}raegria ara keum. — s. et van ityén Mulnari.

Ar eb i banja, ha az orat verit.
Ar eb i ferdaval paraussol.
Ar eb i huse venne a fogata ha pense vobra.

Ar eb sem enre meg.
Ar eb sem borjase.
Ar eb sem fozogya.
Ar eb sem kote labbai fe ferdasor tele.

Ar eb ha borlik nagyor borlik.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.

Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.

Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.

Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.

Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.

Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.

Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.

Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.

Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.

Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.

Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.

Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.
Ar eb ha borlik nem velye nagy tel borjam misti vany vany.

6.
Bagoj y aar gonvolja, kogy saljom a fija.

Bagoj id Doro barlangjaban.

Bagojmal nem varaga a nyar teny.
Bal kerselet varjah a venyeger.

Bal soroku kiy menyerohe biz or.

Bamul mint a borju ad ij kapura.

Banja a beka a deret.

Banya iselya skopy tyra nenekem tekef.

Borany bebe otoren farkas barlangban rabol.

Boranyok a padas nemcse utra mag a data mint a kutyancsi.

Boranyok mint a job' oryogel. Boranyok a deret y mag kutyancsi.

De harangozok de maga kinn marant. * helye.

De inna a Kijstus' Konnyer id.

Deletunt de nem feljant.

De konyk a konykjad.

De konyk mint biliny de konykjad.

Denne fost a kofi.

De nota mar a feje lajja.

De fur a nap az arnyal kelte de az arnyal nem vepr el feujje.

Deleg ombor boji.

Delel konyk a baras de alanyonias koc.

Delegnek a konyk el y izerlen. (a)

De tekintra mint bolom Jvan Debrazenbe.

Deji birah ja a nyele.

De tundo mag a konyk a konyker epad.

Deji lerembe gazel.

Deji lerembe legem montra.

De ragtorh az nyjat.

De nyron minrez nyelerlen furlo.

Deha alaa id borju keres. (b)

Dezomyija szegaja kany eshu voss el.

a, a' kor nep est nem gen poltra castiam, hanem gal.

ki monja rompejan ofon, kogy a borju par y izerlen.

b. a Barival, kor alaa.

* Ben. n. 14. egzija a haranyra nem a harangozora menze, koflag. harang y gal, konyk de maga nem makek Templomb a konyker.

n 24
De alaa borju
kolly konyker
the nun yeny de mond
bezzlergben
stendulor hozas
stoma fole rapod
de cunk nem alany van
lancma ja konykja maht
mej

Böten burtos fűrtben edg
Bogár utan ganeba akon az ember *

Bolvay a' hi más kávan tanul. } Mások befűdelmen
Borlajan s deppen
Bolvay fűrtben tanulni
Benicski n. 90.
Bolvay Aporny katorija.
Bolvay fűrtben mindon bűrtel vege
Bolvay fűrtben fűrtben y fűrt. (A) Bolvay gombas even.
Bolvay a' hi onosdr o'vho seve fűrti.
Bolvay bűrtben hi jazasa.

Bolvay a' fűrtben.
Bolvay a' fűrtben y fűrtben hi sebul nem tud. (nyesmer ufgy)
Bolvay sem fűrtben.
Bolvay vaggi kűrt mias.
Bolvay a' fűrtben kersó mellen.

Bolvay ve fűrtben y fűrtben.
Bolvay vagn neli kenselen veles
Bolvay tört az otomba.

Bolvay sem ivon mias y rejeg.

Bolvay a' hajam bele!
Bolvay fűrtben fűrtben y fűrtben y fűrtben mias otos burt
Bolvay fűrtben.
Bolvay fűrtben y fűrtben fűrtben a' burt.
Bolvay burt az ocraja.

Bolvay neli we fűrtben.

Bolvay nyaron a' vaha.
Bolvay gomb fűrtben elote mias vemp.
Bolvay a' hi eleg nazy a' fűrtben.
Bolvay fűrtben fűrtben kersóvaca burt.
Bolvay a' hi miltosag. (B)

Bolvay fűrtben fűrtben vagn hajpalon allon.

Bolvay nyomerasag.
Bolvay is a' maga levat dijexi
Bolvay levat fűrtben
Bolvay uqara ment.
Bolvay hasom nap egy mias foldet.
Bolvay hi poharrat avtal neli.

* B. n. 128. hi burtben utan jax hatvan kűrt kax, fűrtben s gűrtben a' sebulan. De
a, Miltosag, Bapni azon konna fűrtben, ha el ve fűrtben
nem kax.
b, Miltosag, fűrtben y nazy gomb y fűrtben no kűrtben a' kűrtben
fűrtben y fűrtben y fűrtben elere hatvan fűrtben y fűrtben. D.
munka sebulan fűrtben vagn vaha. fűrtben miltosag

bol.
fűrtben.
nyesmer ufgy
mias otos burt
mias vemp.

hajt
mias vemp.
fűrtben
mias vemp.
fűrtben
mias vemp.

hajt
mias vemp.

- Paraszt ne piszkálj!
Jamnia kinnisodok, birt
 Paraszt ne rajtasd, sanolja.
Del uram vasa neki mindkettő.
 Dinnye bős-sóval jó.
- Disznórah nem való a gyömbér.
Disznó meg, magya, magus
 Dio hejban jár,
 Dobra útona tenér
 Döngölözök kussam birt.
Döngölözök az új nyí valaig, igazal birt.
 Duvóva pelti a forgáson.
- Dugába vüls birt, az
Düls fülhöz ne dománkhoz
 Dunára vjzet.
 Dültt gabona nem táinál fűkfeger

• E a varga birt nélkül.
 E a pocor kurya nélkül, ha vele van leavé.
 Ebet kapra az uszi. Eben gubas szorélt *
Et parast az új kish. Ebet, uram, meg sokra, begulni.
 Ebet porvut. Ebet tupa kurya sija.
 E, kápan gya a fészék mellett ember, lag - yak mage
 • E hele Egy kopnya kopnya talalni nem lag a.

- Enek eb a baraga,
 Enek eb a fya.
 Enek memjah, eb a farkarab,
 • Enek fem jó az eljő kölke
El adta nekik.
 Ene birtali a raját
 • Ene rindon vercuca ki
 Ebit tanult.
 • Ebit tanugaraj nem hallik Nemjorjigba:
 Eb ura falo.
 Eb uram kurya. • kumendre
 • Ebit gyulter pendirek ebirt kell elvefani. (d)

b. ellyes, ismeret P. n. 129. az ebek fozivul domis fulevul kovonjan meg
 a. Molnaris B. Bapari egy fészék dengerbe. hontayz vica
 c. ear meg vjzet Molnaris B. Bapari orsael: ni nem engordom
 d. Molnaris B. Bapari egy helye chendonek majus markának
izak: P. n. 150: Ebit gyulter pendirek d. Hamy, kercs mee. Pridobij ilt optani.
 * Ben: n. 92. Ne tartod nyeresfigd Hanem val vereznek Eben gubas ferdem.

Ebül ebe, Bapra Bapra * Eb rsonp be hoga
Ebüt opat embervil kunya tanvior vanj

Ety a kajnali álom.

Ety a nagy ujjazandó s ö mrosshajja harkjanak
Ety a pabr a keneagyevöl, egy anny zfallit ter y tanpog.
Ety bolgat gyag követ ver a Dvabn, hogy par okos se hirta hi.
Ety bennaban pntt. ^{egy buland oty követ neha kirta verker?}
Ety Compre e for nydte? ^(: ex nmut mondah, egy nydte :)

Ety toga var as y gurjon jere
Ety meg memvot, rebul luffi helyile.
Ety mit alati az y meg uhet.

Ety gylchuyen idutnok ok

Ety hadmorégn köpülött

Ety hajotan cvesünh.

Ety Duxot, penütöl.

Ety wo a masiharak ellenfeje.

Ety kya a masihak magy. ^{egy felmen beoropom a masihak}
Ety ^{egy kya a masihak magy. ^{egy felmen beoropom a masihak}}

Ety nyomorusig a masihak on eri.

Ety napidnem dinom helye outol ^{egy nem bänem.}

Ety monhos kexel, ext y meg tehen.

Ety penzes hanyonah pi ut bor az alsomagy.
Ety ^{egy napidnem dinom helye outol ^{egy nem bänem.}}

Ety is mint pás.

Ety ^{egy napidnem dinom helye outol ^{egy nem bänem.}}

Ety ^{egy napidnem dinom helye outol ^{egy nem bänem.}}

Ety mint a farkas

Ety ^{egy napidnem dinom helye outol ^{egy nem bänem.}}

Ety ^{egy napidnem dinom helye outol ^{egy nem bänem.}}

Ety ^{egy napidnem dinom helye outol ^{egy nem bänem.}}

Ety ^{egy napidnem dinom helye outol ^{egy nem bänem.}}

Ety ^{egy napidnem dinom helye outol ^{egy nem bänem.}}

a. Abbal a dabbul. ^{egy napidnem dinom helye outol ^{egy nem bänem.}}

* Mint ebbem mit rehet Felni. Koris ^{egy napidnem dinom helye outol ^{egy nem bänem.}}

Elly nyaralya a vönög. *
 Ellytem ragók a görnolatlan
 10. Elejtered a vasör. (c)
 El fut a méreg valahány per eponhe jut
 Ellytem a sor a fel
 El hinc magat moltra, behivel van.

Ellenem ne fene agyaratát.
 Ellenegemmel se kiégem
 El ne fularj vele.

El multy fönel nem kell köpö meg, (vagy) elő után
 El ~~valahány~~ a csigany korokel ^{kele}
 Ellytem nyun a vad imbles leve, ^{hinc ha meg vetele}
 Elő-elő pájso! ^{hinc ha meg vetele}
 Ellytem habul in ^{kepö meg fel vönöd}
 Ellytem magat a más marhajátul.
 Dragat a lóvan.

Eljö uneljö ez!
 A tönt a méreg yerep,
 A törté a marsha parvat,

El nagyotat bñ at. ^{Ellytem a bar, kiját}
 Ellytem a kezemmel.
 Ellytem az ebek karminzafaró.

Ellytem a pacral a májjátul
 Embertemet emberseggel lekönyeltek teheny ezert
 Ember katan ember
 Embert az emberrel, mint a nyul az ebek nem, lehet parvasag.
 Ember hull a nyul a leg fixnyasabb gyomru vö.
 Ember kell a gyatit. Embertet kep y aly van rajta.
 Embert kört en, meg y gzerel
 Embertnek nyun alyanjo mint a palat kemjor.
 Embertny ember vulna, hely mar!
 Embertseggemre mentem

Ember refi a fogvájt, eb a kü meg alja.
 En y lóvan kani hegyen tar varjut.

Enne meg a napaj raját. ^{Enne ki vado, ariá hamaritt.}
 Enne ragon a lelkin,

Enis mint a för ecor.
 Enisnek y ahan egyper ransa (b)

Esit kel mint a vak lö.
 Esó után nap fény.

a, Bbapriban vafko helyen ké van. ^{Es}
 b, ext Molnar izz monja: Mius ally oris, hinc ransa nem
 valne. Bbapri pedig ki kanyja: nem tuom miest?
 * Scutporis egous spatiozi sope d'apremö
 Vár Olympia, nunc Enis antectus givofar. Ennius.

Estre van a faluban.
 Este van néli fogományok öntése.
 Eke vesken vármegyeinek botlondaa Gyámja.
 Enclupha, alubizta bors
 Ezer borsom, meg kever. (a)
 Ejel mirtol, rehen ^{sekes}
 Ejel jar mint a bagoly. (b)
 Ezer napert eggye tepr.
 Ez, meg a ler kemu vilige
 Ez az oroda rodu.

fo uran
 kefo
 epe
 lefo
 vevonal.

Fabul vas karika.
 Fa ember! (c)
 Faho kossi kendoz him, mind a kevo vira keppan.
 Fajer is vonyah, de faho is vonyja.

Falba nem verem a feje met cite
 Falba kamjaha a borsot, (d)
 Falu farok
 Fan jar fan rejih. Falba vagrai a fejper.
 Fajarit loy deho j az a farkanal.
 Fajarit onah a farka y nehez
 Fajarit munkast illet a nyugvas.
 Farka rugtal ^{szarkas haroknal y} ^{neh y fokede meg y a kalmardobed}
 Farky kalyara vercar. ^{szarkas haroknal y} ^{neh y fokede meg y a kalmardobed}
 Farkast emlegemeh, a kert alatt kullig. ^{szarkas haroknal y} ^{neh y fokede meg y a kalmardobed}

mir
 x.
 id

Farkasnak nem kell belesz mintakm. (e)
 Farsang farkan yusz a farkan.
 Farnil saharok ember!

Fajalern fura meg. (f)

- Magyar ki merias; a magyar tibbnyire caered polox
 nagytam, mint a Deak karpiaasal; Sexenta sunt quoe.
 memorem
- ma tibbnyire ollyspinal memjah: ejel jani bagoly.
- Ez nem yura Nomen, hanem a Deak allito est van el
 kagya, aignens homo est, vagy Ijpey est; mint cat a magyar
 tibbnyire el kagya. ollyan alott a farkil farkok y.
- Ez a tibbhoi elo kezen jo tar ison yz memjah: Akar
 mint kany a borsot a falba, de nem ragad ta.
- Bapari. Enbol mond a berek tehen.
- Appeyns kaxombodaj a Magyarнал.

Ed
 Ed
 a nem
 at?

*B. n. 115. Kitalandó kagyalonak y hatalmasabonak. De azid martudas kolston.
 Nem farky mulakoz nem latand, y kagyalonak hatalmasabon, el ejten.

R

Faj fajra út

Faj rá a fogat, de nem kap benne.

Fekete földben töltömy a jó bura. (A balna ismételt menésége)

Fel sem ^{Feladta} ^{az} ^{úteret} ^{előre} ^{vadász} ^{por} ^{ut} ^{szűk} ^{hű} ^{phossz} ^{nagy} ^{és} ⁴ ^(a felnyit)

Fel fogadnál egy vas fexél aranyban.

Fel y út, alá is út.

Fel kötöttél a marshaza a harangos.

Fel lába a kepersóban van.

Fel kepora (i. v. hágon!) az ugoroka farsa.

Fel menne már néki az Anyja bizmaja.
Felnyit, a szemé. (Feltetve bizmaja) (Feltetve az)

Fenne ram a fogat ha felnek töle.

Fenjen tartod a nagy ólod.

Fenyő fa legény Bodza fa puszkával
Felvisz, a kézműve kőszimul

Fel onvta a garatna.

Fel sült vele

Felti a kemizot.

Felvabasta sebemet.

Fel ütötte a szolnya fag, az orátszék, neki a hárs
Féger ház, féger kenyér, Féger tóhal nem ves, nek valamé

Fgyetlen labok.
Fgyer libi omul, is felte az gromyelye.

Fgyaral meg hátkat, vengyel meg kell halni
Fgyar epit az igaz fias ember.

Filcepan munka hamar tönk

Fing szál!

Finyas fogat marsha mész. (a)

Finyer kiny az osom alá

Finyadalan a Finyaromai eb par a Finyerje
Fogara valót nem kap.

Fogas ebnek való a gyors rögös

Fogytán van a bersütere,

Fogyj keret velem

Fol
a, ennél van jobbat, de újarelenebb, kapvaló formu
ciselmi mórvas a köz néppel. Finnyas f- nek 6
pexa a helye, de alattom ki ism, mivel a crient
Doblianah, y nemelly parvait, vulva, os vulva, a magyar
Kondrajot, yah meknek, mek sajanah, kepek.

Föltal tart tovább a ruha.

Folt hátán fölt.

Föltön jutová lea.

Fogyantó a perense. (a)

Fogy mint az oláh a nyarban.

Főtül azad a víz. (b)

Fördök a jenkben.

Fülön fogja néha a nagy vándkört kinyebb ab is, ha bitos.

Fübe' feba' kemelt ifon orvonyor

Fügis mutat a köpönyeg alul.

Fülle mint a nagy dífno. L. Jurdaga a' kis biró.

Fünel fanak ar. s. L. Jurdaga a' kis biró.

Fürr, az ember meg eleven.

Füstbe ment minden pándéja.

Fünel fanak ar. s.

Füsta katera.

B. Székely hi. Jorsidél s' isseke javával Binas nélkül meg nyugodt. De nyomonult a' kis füvevény meg van kis. s' s'eresával nem elg' fel. *

B. Székely orvonyor nagy vándkört kinyebb meg hódolatán megfem bejenggel egye yendekéggel phoros vagy bitos (c).

Japára mint a bakancsos.

Jarany embes gyesmeke xiben f'is y nam az b'aja haliban

Jerebenye uiterlek

Jomoz omul' alay b'alyca

Jomó haz ke. le pakad lejp ma' B. Székely, nem jetele

Jorhos mint a' f'ansali f'öl'üler.

J'alyca mint az mint a' k'nyas. B'alyca mint hozjat s' pohatlan t'nyest. K'nyas mint az s'ogon. K'nyas mint az s'ogon. K'nyas mint az s'ogon.

Jozmek e'fel. bi ember meg ember leare.

Jyexya x'lygnal. is' trah alyont helleke k'nyas.

Jyomertul gyuto m.

Jyopre a' Jöröbbel.

Jyemet koromban fen. yarem meg a' Kanasztal.

Jyongy k'nyas ertül s' g'ymant k'nyas v'ertül. B.

Jyopert is jival, k'nyasest s'ep f'oval k'nyas; eleges kenai B. n. 102. B. Székely embes embeséggel leg' k'nyasobban. e' b'is k'nyasom.

a. A b'orazoban f'ergo.

b. Fötül, k'nyas k'nyas k'nyas. Molnar bar meg van; Banz B. nem tudom miest k'nyas ki?

c. e'nyis mint dechul Non v'inos et v'inos g'vam. g'voren

*. Vene. Székelyk'nyas. 12: v 4. ofve verve 2. 1. v. 19.

any...
abnygy)

a' b'as
e'nyelyis.

Folt
muc
6
nr
gyaz

Ha a ha nem volna kedvny y der volna

Ha a hulye y mesog, mas, reff az deves.

Ha a kempokemuruk le meggy is g' bür

Ha a husat meg eszi, levet is hoz bögye. It aborakly jobb lenve az az ellofaj sovanyokoz kottu mint a magadhoz.

Ha on egy meg kedob kunnymaga a veltgnal

Ha sten velunk kijorda ellenunk?

Ha kerulo el irt.

Ha tal kinyagi ugarnak hi belokel

Ha tal kara, tal samar valtok az Apurussag.

Ha lezz legyen mint a samu nauvaggja

Ha talbul faereri.

Ha tal ellen nines ovrossag. Ha talis nyelven nem fajtyon.

Ha talat mint a Nema karang;

Ha talat mint a bips a ladaba?

Ha talob a keritea az alnob.

Ha talogor vuntal a faemere.

Ha magad ki mondod kshod az kigy, kivanand kgy mag el halgays? Ha magd ki mondod kshod az kigy, kivanand kgy mag el halgays? Ha magd ki mondod kshod az kigy, kivanand kgy mag el halgays?

Ha man kamvashak vuntal a vege.

Ha mis keretel vunkan hall unokant a. (Dabul.) Ha mis keretel vunkan hall unokant a. (Dabul.)

Ha nem hirtelen by alob efoven. (Dabul.)

Ha nem hurvan tsoppen, kerpaly.

Ha mar only Ha mar only Ha mar only Ha mar only

Ha mar only Ha mar only Ha mar only Ha mar only

Ha mar only Ha mar only Ha mar only Ha mar only

Ha fa ar stene

Ha talmas hat farkad.

Ha tan hara kebeleben kenyoro.

Ha ten en mapok is.

Ha ten medvich egy vag korre.

Ha ta map mint a rak.

Ha tor veres a koczka.

Ha ta van meg a fehere levgy.

Ha ta vag vakra.

Ha ta vag vakra. Ha ta vag vakra. Ha ta vag vakra. Ha ta vag vakra

Ha ta vag vakra. Ha ta vag vakra. Ha ta vag vakra. Ha ta vag vakra

Ha ta vag vakra. Ha ta vag vakra. Ha ta vag vakra. Ha ta vag vakra

Ha ta vag vakra. Ha ta vag vakra. Ha ta vag vakra. Ha ta vag vakra

Ha tudni az ötlet az erejér, nem jutni fel az iga a nyakát
Ha tsali fanp m jant. (a)

Ha tudna ja díró, más haláljal, meg döglenel bijjabau.
Ha tudna az igaat ke nyer.

Ha valaki elahar meg a p...
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!
Háznyag, heu veres, kiraly valafias, Isren!

csomagtól
nyakához.

Ság.

lyem.

nyá.

hál.

nyá
csomagtól
nyakához.
E. n. 248.

Ha

Ma

ia

16 Jaro ut régi barát bitorasagvabb.
Jart urat jaxatlanest el ne hazij.
Jaj a rigany torit dolya la garday hndoy vepe
gic vele.
Jaj gondokoz haza fele bög
Jaj hivatal miurs ralkonozija. (2)
Jajdag a jupog.
Jajdag kolomtag.

Jajz luto ember vithan kedve
Jajz mondás nem ember foikais.

Jajzot armanyat var

Jajz kitan is et el.

Jajzre hivatal tanzolom, ve ne meny.

Jajzre vizak bir art

Jajzre remeny + ne epits.

Jajzre viz vizasa.

Jajzal okoz, to viz

Jajzal torva! miuyen perhol.

Jaj keresik a hat okrot. men a jupog anah hat okrot
kell lenni arnah dök uram ar koles
majhar talig. E. n. 103. De Hummaly.

Jaj berek, nad a ker.

Jaj katalnak a tenez. Illyen katalnak illen ill jolt helyre jolt
nem az gramy.

Jaj ma jupog a keper bal vanyni. Jaj ma jupog a keper bal vanyni.

Jaj na pahanbul ne tegy kenyjel futor.

Jajzen veta, ingyen ad.

Jajkabb vizig dieneh mint panjanah.

Jajkabb et ingyen jupog. da megyes nevem.

Jajkabb keper vagnel

Jajkabb ma mint holnapp

Jaj jupogor lonah sints karrsübb laba. (3)

Jaj az garsel ve megyes a taplo.

Jaj az jpen pot ar, kupafnah. is hajar ad.

Jaj fa fogtali morgar.

Jaj egy keves faas (vagy egy napi) keresjanel

Jaj egy jupog vaparjanel.

Jaj jobb botkorba keresni vizmaba keltrem

(B. n. 106. Borskorban keresni vizmaba keltrem. Elak bejelernde. jobb
Borskorban keresni vizmaba keltrem. Elak bejelernde. jobb
a, a jupogorban veznek, van.

b. Ezt az In perhol, mi ma Him perhol menyjalt,
e a hiba régi, mentak 1705 ben is, 1811 ben is, holta az
In polnah jelenre ben van az akhoni fio taxonban.

Igbb. fele urul vnyz kermi nynt nny helye, menni
 Igbb ma egy vorob, mint volnap egy tu zol
 Igbb gator. ^{gy bogyabul id gnyek.}
 Igbb tavoly peretmi egy mast.
 Igbb palamni mint semlenni. ^{gy bogyabul lepp a jo eger.}
 Gy felni, se nem jo meg yermi
 Gy gada az wo,
 Gy helye rene a ganyat
 Gy karban van dolga.
 Gy karom, de on alyol gon bazar low porench
 Gyk azoh a he'neh Hugah bereg embornek.
 Iggra nyelve yagasa van.
 Gy laban all
 Gy el jalt a pushtaja.
 Gy epl a ven fa, ex nyi haban ynygomni.
 Gy lort vltu halalmad
 Gy lahu ember a mezer y rapnja. (A)
 Gy lortai yagonak de kopyi hujja. ^{Doul ne hagg, vnyd ne kerogy.}
 Gy nevien van a penaja
 Gy tes helyebe jot ne van
 Gyig mint az oredog. (B)
 Gy magul se kaphatni. <sup>Stogy hagg kivd jol
 meg orone meg dol
 ewemo fen nem fizep.
 chet jol tea hely othen
 Junod fen hagg in ber
 Hanom, jorvonyta vezet. Bar 91.
 lahta.</sup>
 Gyen gika, van rajta. ^{Detam neki de nem tefi eadl.}
 Gyen botsa. (C)
 Gyen bunul ne tulajonitusa.
 Gyen ellen ninty epe.
 Gyen haje gneg, Kolwy se mem robbet.
 Gyen a dety yeg.
 Gyen hus oval.
 Gyen herad!
 Gyen y ki test a rizeg ember elott.
 Gyen y munkara fizep,
 Gyen neki!
 Gyen panap niven ne vegge
 Gyen se ketter kaphatni mindennek. ^{Dallognis?}
 Gyen se vehet onnan a hol m urd. (d)
 Gyen miya: hogg lepp mint lepp?
 Jaek

- a. Ez y a bolos Salamon, Belvabepedibul van vone. rgy 27v. 7.
- b. most ryal igy mornyal: Gyig oredog!
- c. E helye: Gyen borsija meg, - kariaz az illyen karitay
 magan y: Gyen ugyse. rgy segaljen helyen
- d. Ennel igen rgyi merwadnak well lexmie; hanem ta talan az
 Aquenoi Tamajal gy ucyu, miher max gyaniba jon az
 absoluta omnipotentia. e max ma nemelylek nem y ment
 igy merwadn; hanem: rgy Gyen vehet.

rinele
 an a feres
 mlyv.
 hgye jolt
 ell.

rgyel.
 b

nel

Gybb
 ul,
 va az
 ber.

Ípár mint a Templarius v. Druai Tivöl

^{In yvan} ^{Silve fere} ^{It van mind fereky tül}
Ígördik mint a verembe esz farkas. (a)
^{It van immar címen Druay Jay kerek bötegarjas.}

• Kákan is tromer keres. (b).

Kalánnal esz a penst a kinek fereh pomsa hord-
^{Kanusa rugdo tül Kanusa tül fajot} ^{Kan kurya tülhan turgya meg a fahat.}

Kapalj kusta? neked y epe

Kaphod mint Bernát a menyköhöz.

Kap rajta mint az eh tyüh a talnyon
^{Kapa kágya, kerculo.}

• Kapu falm van bussüt

• Kácan tamul az okos. (c) K kancu (c)

^{Kar be nem zand gyári a fagy.}
^{Kar be nem zand gyári a fagy.}
^{Kar be nem zand gyári a fagy.}
Kácan tamul az okos. (c) K kancu (c)
^{Kar be nem zand gyári a fagy.}
^{Kar be nem zand gyári a fagy.}
^{Kar be nem zand gyári a fagy.}
Kácan tamul az okos. (c) K kancu (c)

Káca nem esel.

Kéide van katinah a tányhoz.

^{Kemeng fát kofony aikel káll a dírani}
Kémeng fát kofony aikel káll a dírani

Kémeng nyaknah was jarom valo.

Kenyereben sem eszih elezet.

Kerek. a vilag mint a nyars

Kerepánál palma palag je rep.

^{Kerepánál palma palag je rep.}
^{Kerepánál palma palag je rep.}
^{Kerepánál palma palag je rep.}
Kerepánál palma palag je rep.

Ket fele santikál.

Ket fele fog a kaspaja.

Ket

a. B. Bariznál. irgördik helyen konor vas. amar

b. Felelmey aggodist rep. ez egy jobb.
ez Deabul let; nodum m. Sárpa. gvarit. 1705, 9, 1677
körö kellen kezdődnie, mert B. Barizban meg van. de Mol
narban nincs

c. A. f. társaban bolom van: in az okos, ironia.

Kér fel kemyer egy egész, felneh fele egy darab.
Kér fülöd, kér szemed legyen, de pán gah egy.
Kér ház ebe

• Kér hegyes (:vagy eles:) tör nem fér egy hüvelybe?

Kettő jobb egyet.
Kezén áll a város
Kettődik a peme.

• Kér félkoron pant alá epih az ember. (a)

(Kér tejsónati egy pohár bor a közepe.
Keres küll forhat.

Körög kar nem ve hapson
Kerke sem menne a városra de utih az elváln.
Keret per hatmak jó for main.

• Ki büst a törőből mint a kigyó.
Kiadak nyol mas - Baran szörpn.

• Ki dugrik a szemé kústalan lével.
Ki dúlt a hámbul.

Ki feküdt mint a Kabai kunya.
Ki fel ki alá.

• Ki fészket belüle mint a nagy víz sziganyok a pöröha perből.
Ki forogt magat mint a bor.

• Ki ganelyba keverte a haki megpüli y meg marad a szaga.
Kigyó tartajta kabeled ben. * Open kigyó fájást

• Ki hol vizik on mizik.
Ki ki maga farscha melle fit. (c) Udard ragaszon Min
Udud mardos kühöz for.
D n. 190-ig az ok nélkül fel
tündön reme
vone magya
varka.

• Ki ki maga likaba, a viz me
Ki ki maga teheneinek legyen a bikája.
Magán hely nem jó márnak sem jó. (i. székül)

• Ki mütet keresik arról birtokörök
Kinek hol a kinytse ott a hive. Ki mutatna foga fején.

Kinek hol faj van tapogaja.
Kinek Jfen aija. Bar y annak aija. Kinek

a. Ez a pó társokban is van: Kér fél koron a földön marad
a ki pra fele kap. - a földön pra is nem marad, ha fel-kel.
b. B. Barizrait, minden ember.

* Ulygeni mend Timygenesone Colliorak Aug. Caser: Gofriam
muet is. Angio. 1909. lap 2. nemcmit de im. 4. d.

(a)
a. hord
jáb.
vignya mag
fánhat

ma jhat
mag efa

0 g. fullja
az des
ak.

1077
Mol

• Kinek kinek a maga bibéje faj.
Kinek millyen sáregye van olyannal löpön.
lypus. sp. a. 1712. Inem helyü annal a nap.

D. n. 167. Kij parak pengelobu helyjónbix hiantselen ugan meg nem avallg-
Ki re a palasabul.
Kis fiam ij többet tud. annal
Ki hadret a fieme suónis (K. hadret a hi narabul
Ki peresi Bajjat ki meg a palasjat
Kijebb gonvóm ij nagyobb annal.
Kij nyomat mintatam illij Keremet kerü.
Ki tehet Dren ahara jaral?

• Ki rell az eferencje
ki tench a waltajit, ki tench a j. szücs Ki terfuk a waltajit a zfalbul.
Ki fiam való. Kitörte a j. annal pece.

• Kicsiny a bors de eris B. n. 157. Inohi kicsinyabors Meleysege
Kicsiny koldus nagy borat jar. Kij. Vajnal mi vel

Kicsiny gürü nagy derestül tan ul kamor Worm
Kicsiny gürüpe hamar felepe. (B. n. 99. Kicsiny gürüpe estül.

Ki tudja, mi van a be. rotitit Jahban. nagy Lengyel.
Kij tudja, melyik where fan felepe a nyul
Ki vetich az elöbül huvany. must a rejt, Amony
Ki verre az ag a fieme.

• Ki vetrich a Kengyelbul.
Ki jól öröl jól süit kedvelnapal epi kengyelor
Korapit borvonal Korapit a pengonyt g yufolm de nahez. meg zu
Korapit uingro tanaly. Dithan pedhegni gümölgyes

Kerpe bor nez ki a pennibul.
Kerpata könnyü rijnor kapni.

Kostold korma! lö. fi. r.
Korlik az ope az özemnek.

Kevánsul penet. (A) must penes kevansul, lazfrakos
Kölgönt atra vmpa de kamavstul Crizimtul nem vehem nyer. r. n. 170.

2. Mian Molnar mind Banz B. horra tepik: venni. ez ij
Magyarannal deakul Auscinie deff Cantio. Rehem
pedig art tepi, hogy Draga az a mi nem el aut; ci annal ij
mimicunapi kemere, a kumil venni aharem.

Kön

Könnyebb a hazug embert unni émi, mint a
Santá kutyát

Könnyebb a remégnék. mint a gárdánah.

Könnyebb fejémi mint vaxémi,
Könnyebb a kutyát unni mint a gárdánát.

Könnyebb hazudni mint kapálni

Könnyebb a kutyát unni mint a gárdánát. Kényes a meg látni. meg látni a kutyát.

Könnyű annak fíjet híralm a ki a nád tözöt
Könnyű a kutyát unni mint a gárdánát.

Könnyű a maga fíjet híralm a ki a nád tözöt

Körmon font fírho Körmon a kutyát unni mint a gárdánát.

Közelebb az ing a tükörnél

Köz közü! Köz közü a kutyát unni mint a gárdánát.

Közös lonak turva a hata. (a)

Kristófna imádkozza.
Krisztus' koporsóját sem örzöti ingyen, (b)

Kun kötés. (c) Kun kötés a kutyát unni mint a gárdánát.

Kunya sem paripa

Kunya pohér mindig egy bövelen járm.

Könnyebb a kutyát unni mint a gárdánát. Könnyebb a kutyát unni mint a gárdánát.

a. Molnár és B. Bajai Köz-lonak injah.

b. Ex ma solum Isten koporsójának, mernyák: en sem
ama nevezetes controversia miatt iom egy, mert lám
a'hol élő felekedetnél van a' fű, irtó Isten Krisztus
helyén: mint feljebb. Isten y ki test a' régegy ember
előt; (Communitatio idiomatum) hanem, mivel a' Gy-
gany Boera y arat vándor a' Kretánahat hogy eltemeték
az Isten. Képes a'ei yebósa, kar yag Jagor w' Ára. b'eto
Képes edekryvado bu d' s' faved' eddi gaz a'ei.

c. Molnár vulcanium vinculumnek fozdija; - ha azert hogy az első vas mi-
re, Chalysok Comana városát bitak kappadocia határain; - az nem Kun, hanem
koma. Comania feljebb vult. v. Comencia. l'ad Plin. Hist. Nat. Lib. II. - Sz. a' kum' vax.

Lábam alá vermet áson.

Lábam kapzaja se leherne.

Lágy gardenak hamar az óriás tejnár.

Lágy pártor előn gyarjas hullat a farkas. (a)

Lakóor veve a hápra.

Lam Anral is börtöl.

Lanabban az agasakkal.

Lassan jay tovább esty.

Lappi víz pártor mos. (Callimachi Epigr. 45. *)
*szanyminae pollok menyem cppen vlla
degyen efaev. Cleary agas hallok az vras agas
egyben lud ha követ legyobbau vras g legy murev vefku esty.*

Lelkes rajra, mint a kő bet lovának

Le nyjah am egyper a röttat.

Leot a' les ellen.

Leot tárgy a' halgat.

Le törtöm könyveket

Le törtöm a' sanna

Le vete vlla a' kerest vnet.

Lötthán mint a' puska per.

Le darsaps ellen pókháló.

Le halálába

Lötthel haban vermi a' bapor.

Liuda frénis ne vezregess. (b)

Madár tejer is adniel neki

Magdaras fogathatj vele

Magas alá vnyja a' Magas expernje mellen kis hasznod.

Magasra menni Magas fejere hangja földet a' bis áha. r

Magas az alvára Magas mágyar a' vnyja vrasat.

Magasról nagy olbar efaev. Dina nyata parajon bele.

Magas fnyja senki vnyja sem olbj búris.

Magyarnak Pers, kemernek Pers. (c)

Malomban kezdülj.

Malom típus vevél le a' nyalamvül.

Malom or. Ihu fele seges nindvras dan lide episeni Nas
Marthaban kezdőd az ileret. Nas a' veredek, hi' pibedek.

a. A' kőz rep, a' mely nem bírja, hogy legyen azt ki' meremam.
a' mit szabad föl' kühög teleltam, mlajon nevetel kőzi est.

b. B. Bapan nersa kőzi est is, ebbe kőzpat. Gyarjas kanykálóna. d.

c. Mulnár meg nem Pers is, hanem Czecz v. Pers.

* Szipor alavomban alaja is a' kőfalnak a' Hendeo paraki.

Mas a pöör y papua, a hamur mamunul mowa.
 Mas ex ösem y sak a lappjat seija.
 Mas a verob mas a jerske.

Mas dölga ba käx avatkozni.
 Mas kalamaval enni, rikka fajrak valo.
 Mas leplivel takarizih.

(a)

Mas malomba öröl.
 Mas ~~stas~~ reyche vuzta a ^{karas - harko} jaba ^{stavlojas}
 Mas otaba pipkal.

4.5 *

czy

Mas pennice ipih.
 Mas orri felisig fanyot hordosi lepp a maj viligon.
 Mast bared Dodone mikoz a box icat kerik.

Mas sijax a taverol.
 Mas bakere faskan vuzgoh.
 Mas ujaval kapana a ravah a gese remci
 Mas ^{magaly chnel} ^{rehyed} ^{parat} ^{hok}

Mas meg valit melgic bolody kelpit a gyul?
 Mas el valik hany afakkal telik?
 Maszka y fuma kalat ka usani tudna.
 Mas ayod enhek az arit.
 Mas ahav a kerake,
 Mas ahavva nutatni huzgan kell?
 Mas allon a vze,

Meg az tepeje sepu keferu.
 Meg borlba benem a laba.
 Meg emeti magat mint a gyony
 Meg emomli mint a purleany a kopovut
 Meg ^{vele a kerem} ^{sullyat} ^{meg ennem} ^{mpe} ^{meg} ^{Apromy} ^{tercer}

Meg cfea ne hem, ^{idrethregin} a ^{Sure}
 Meg ^{magat} ^{mint} ^{gamora}
 Meg ^{erem} ^{vele} ^a ^{faustokor}
 Meg ^{telet} ^a ^{nevirek} (i d'cat bil.)
 Meg ^{fonch} ^{meg} ^{tega} ^y ^{eg} ^{tal} ^{korpsan}
 Meg ^{red} ^{irona} ^{la} ^{kopomyeget} ^{Mag} ^{foxom} ^a ^{fuluter}

mad

x bele

Meg ita elore a merve bor arat
 Meg ^{gondu} ^{mit} ^{tepi} ^{Calom} ^{Brw} ¹³ ^v ¹⁶
 Meg ^{gond} ^{magat} ^{mint} ^{em} ^{emman} ^a ^{hura} ^{te}
 Meg ^{galt} ^a ^{porolu} ^{oda} ^a ^{komasag} ^{invulst}
 Meg ^{kopi} ^a ^{fermojat} ^{Mag} ^{pod} ^{ez} ^{amant} ^a ^{levit}
 Meg ^{telet} ^{keresvelni} ^{chozo} ^{leve} ^{legy} ^{en} ^a ^{zsevalnech}
 Meg ^{pevitom} ^{az} ^{oxavad} ^{Mag} ^{ny} ^{onta} ^a ^{gipovut} ^a ^{labat}

Mas
 loc
 nam.
 est
 hat
 elore.

Meg ragu a pot,
 Meg ragu a piijak
 Meg rija est valahin.
 Meg ^{ha} ^{el} ^{spit} ^{meg} ^{yalu} ^{te} ^{vuzg} ^{gar} ^{ambor} ^{et} ^{la} ^{mag} ^{pod} ^{ca} ^{mag} ^{tal} ^{bram}

Meg

Meg sem fejtad máz koppaftod. (a)
Meg járte a lever.

Meg valálta zjáh a foliját.
Meg ramastvaz a tiz helyt

Meg ramis az indó
Meg tamitlak kerzjübe fúzjölmi. (fuzjegeres)
Meg telt a novais.

Meg terfiah mellyih rejbul lejj rinv. ^{B. n. 189.}
Meg somtut a file bele. ^{A. F. Kiennek}
^{egen, meg kerke}
^{agen, lejj e hirtu}
^{belule?}

Meg titodih piaz faluban is
Meg tihodih neha a berela lo ij.

Meg jarm a ^{haz tu kor tar.}
Meg ^{kor tem} mas a jeger mehetp.
Meg ^{örv an} meg nehinid lo meg ungi a parat.
Meg ^{u tka kormen} Neunel zaha sabb annal jobban fuzh.
^{Neunel huj ebb annal fuzhob, meunel kuzhob, annal vossab}
^{Neunel megja sabb a par gunal kuzhob, annal ebor det.}
Neunel ^{in hesebb} annal jobban vararoduk

Megyem nem leanyom
Meyg tarjanya!

Meffisint jöretet szabad hasunin
Metzozz vele ha meg kapod? (b)

Miesz madragot hirtak a pajaba

Merislab mint a kanya, füvegetlen mint a bolond. ^{B. n.}

~~Miznet te jó a sötet~~
Mig en bezg szajhik has gijjegis, is meg fal.
Mi hi Dudaba? Fellel: Dehogy variaba?
Mi kar tehener borjastul, vund
Miker lejj ebül jambot öreg ember?

a, A' jó társasban: mellyesped
b, Metzozz? az az mit repes? mint meggyuh, mit regyuh?
c, B. n. 120. Met mizet levele de nem a felupe Akar jó ist pajabg.

Mün

Mind a' lesle jostaljon, mind a' kapopta meg maradjon

Mind a' vrtig barazon.

Mind eg egy bahat nyuz.
Mind eg egy meg sead malaerozik.

Mind eg ünnepe van a' restnek.

Minden ember a' maga fevevnyaj ne' kerraga.
Minden ember a' maga fevevnyaj ne' kerraga.
Minden ember a' maga fevevnyaj ne' kerraga.

Minden ember a' maga fevevnyaj ne' kerraga.
Minden ember a' maga fevevnyaj ne' kerraga.
Minden ember a' maga fevevnyaj ne' kerraga.

Minden a' amar, a' maga terhet hoidorra
Minden 2- ba' kalan.

Minden Beurrek meza felitajot a' kere.
Minden a' jo se' ly jobb or kon.

Minek a' kopafonak a' füvü.

Mint a' termaba efa fevig.

Mintka az öve völna egye a' dio fevig.
Mintka kesz uton völna a' füvümbi.

Mit keszint öten akaratjainak

Mit hiinek allyan bnfetunak, a' hi akhosa
Parab kemyeret meg efit mint en. ?

Mondanam is nem is.

Momvra föbul est az ember.

Mennyi igazat, be rinkt a' fejed.

B. Nagy bairt elnieket Valmorö füvüet a' boudulij fövdhol ver.

Nagy palhoz tamasthedmi fevevnyajten

Nagy faba vagra a' fejezet.

Nagy fasha van az ellyen doloznal

Nagy fit morgatt

Nagy tarul Nagyotbat efit a' gzerok.

- a. A' fa' tarohlon buntioja helyen fejed
- b. a' vate helyen vanaba.

p. n. 189.
Fehérnek
meg kerek
le kerek

h

bolond.

Mint

együnk?
időg.

Nagy
Minden bormu' vegin
B. Enon a' hi' kerpün
Minden bormu' fejed

Nagy nyavaly a hűség.

Nagyobb a füstki mint a personyjeje

Nagyobb a formábet a dokynal

Nagyobb az emberseg a kaposty husnal

Nagyobb a nevansze valag imre. (mirt az este)

Nagy ol ez egy orpanal

Nagyon fel nyilo a peme

Nagyon hall a ki levelet

Nagy hős hall a rest.

Nagy utatnak nem jo egy talbul

Nagy palu ez az on szemben.

Ne feli nem yen kopat om kuzobover

Ne her ar ag, vnat meg foem.

Nehe nemmel y jo teletni

Nehez egy seggel kes nyerges ilmi

Nehez mindnyak terkon y nehronatlegy megker eb egy honyn

Ne mag az monynak mig a keret vougap abal

Neher y level.

Ne herem y lep meg paha kemyem.

Ne hered a pep at.

Nem adnak az obne amnyis a monyis y voraja a fapap

Nem adnam egy puotn polturast.

Nem all meg a kegy otne a nyinson.

Nem all va a laban.

Nem ar akardic sem nom a turci kutyana el nyerejer talne veve

Nem aharagnal anyogcs a vege

Nem aher bialagjad, sertid, s abralogjad, chpöthi hadba lett brennu. Bemusky

Nemanal anyja sem esti pavaris *

Nem ari a mudiis itin uramnyjai kanum a ti meg fuyad

Nem bolonvtag es

Nem bujnet a bönbe

Nem sifno orara vali az arany percer (C)

Nem dvo bntah an orpaj vlgat.

Nem egy obnel Fari a there

Nem el vele mint Jösh az ut varjavajaval

Nemilly inoral, tüss a midomany - komlyvek mirt a teje

Nemq ember sült dalomny.

Nemq ember volra de el hedrak a taraha

nem eri a rietat. hta a fohjer.

Nemefu meg az eb a maji fjas

* D. n. 163. Meg nima gromed ei meg tova nyelonek mirt viderem pariban. Nem
a. a' boraralban: korbe ejtem.
b. Ez a mudiis reg nem lehet da erüst polturahat eit y
ha palyig veset, ug Halh 1700 el eptentoteli leg folyelt.
c. Ez y a B. Salomon prewalchparitil van veve. Ez 17. v. 22.
d) Bemusky maoleit ebeve cat. Nem ari a mudiis a' in uramny joi Shmag feryja kalijey
ölon is part zabrah de vlgat att lonat. östha eptil 2044 daban.

most perenje fusti
nagyobb követs lenni
mishentkor magyará
B. n. 199.

D. n. 142.
östha nagy kralai, ife
öspnyer marokhal Je ne
nyit el palbul. Ha chel fu
dai marokhal. Ha konyit nem zoro y
Sed konyit meg y thoy nado mastoz ta
Z Nagy urnak a polgaj y kevely.

Neherem y lep meg paha kemyem.
lepten.

Bon: 1773 Bal Apoc.
talne veve Romg: 16.

Nem fel a Nemer hogy el vegyel a ganyajat.
nem fel a Izgany veszel a szivatul.
Nem fenelug keffel.

Nem fer a fergata.
nem fer meg a maza bimbou
nem fog az aranyon a vrsza.

Nem gyermeknek vali a keo.
nem habonyat fogas a madaret.*
Nem helyag, hogy fel fujjal.
nem igen kiad percaidise az dur mondashoz.
Nem ya meg a maza ad nyekatul
nem kell azt a fat varahi a mely megakul y hullat.* *
Nem kell hiinni az ala neve marhanak.
nem kopon a korime este korungen kolgi

Nem lehet elote el vagni a marha farkat.
nem kendiar chg has, kumzet urok az or.
Nem lehet mendennel a pajar be dugni. (2)
nem lehet gundoc sarut egy kapras ucsun
Nem lehet vele gya log beszeloni.

Nem leleiben jari rohog.
Nem leyz mindenhox igy

Nem lo a kernam bele hogy meg ezej egy ezej lepinye.
nem maradt az arnyaba d nyelre
Nem onyja ephi a gya molto a fajamit

Nem mind arany a mi fenyhe.
nem mind bors a a mar a kalmar ebe hullat.
Nem munde pap sajja

Nem minden bolherban talalod.
Nem minden borbit leyz boronva

Nem minden nap Jahub nap.
nem minden bent az a lu a kemp lombi jar.
Nem nestem volnain a pemebul.

Nem oda Bula!

Nem pisat egy rigot (f. ferdien) egy nyas.
nem pot hi pot ephok meg egy ad pom solinor zvar.
nem pamarat vali a barsony nyereg. (2)
nem pamarat az ig gumbul
nem pamarat a helyet.

a. A fa tai ivonal: rehez.
nem polka cigany oro fad mely biu gya molto gya ad fot to rigot o cizze.

b. Nem illet pamarat a veres nyereg.
nem illen forma Plurimkinal is de formi Alcaany, hogy volnol volnany ha
otvazik a mowarajj.

je fusti
veter term
on moyaral
paj bauer
ichal, ife
ahat de ne
ta chel se
ly had lomb
nem zno y
ma gya la
is, vlyg, m
y kevelh
nem kopon a
nem kendiar
nem lehet
nem leleiben
nem leyz
nem lo
nem maradt
nem onyja
nem mind
nem munde
nem minden
nem minden
nem pisat
nem pamarat
nem polka
nem
nem illen

Bep e Duda közt a Duna, máx egyser el égea.
Best Duda közt val a Duna van, mig is
Itarvan hat mérföld Bephez.

Binusz rok ábrázati!
Bijem a zaforskodba *
Bivsz fuzma tanusba való, Sárga fuzma sáiba.

Boholban y dki egyser egy vásár. (a)
Bohol emejse meg. (b)

Borba cfa a kenyere (: vagy persenyje)
Böki a markat
Borba valatya:

Binkösti Rusa fem febb.
Bapra mulmen bomlosa tuon nem ful van. or fealy

Ra akart a társára.

Ra akart a fujos felise
Raix (vagy mbalt háj) emterseg, palma til

Rád jár a rúd.

Rád illik has remden a gub,

Rád került a sex.

Rugans mint a kollaino

Ruh. labon jár.

Ram tája a paját.

Ranusba perreth ökemir.

Ra tánya magis mint { a ket pencei hanyoc
a komjadi nemu Apromy.
a nagy korszó.

Ra ütöa az Apjára. vagy Apja fja.

Re

a. B. Barinban, innep van, nem vásár

b. Apromyos karomkedas

* mint a németek a totálja, ugy a magyarok a dshanya min-
denek közeis, e az alföldi bejgat nem keri az a pajpajitit
kanem minteg kövereli: Bijem a Wato kedba.

ind, ne higy
hon ellen
nyen
kenni.
5.

ab

ix.

la jomir
nety

(: talal.)
n. 94.

mpager
háje.

Bep

Santa Meparov nem oda ut a hova nez.

Sarjii nem gena
Savv burssa meg van padra.

Sebes kutya futaban

~~Seggel kelt fel mint a mahats goret.~~

• Se eleje se hivulja. (a)

Se eleje se vige.

• Se fule se farka.

Seggel kelt fel mint a mahats goret.

Se haza se tude meg y o parantsot.

Se huc em se tavason benne.

Se huc se vallasa.

Se huc se kamura

Se vte se vude.

Se huc se lelye.

Se huc sem huc huc.

Se huc sem oda.

Se huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc

Se huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc

Se huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc

Se huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc

Se huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc

Se huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc

Se huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc

Se huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc

Se huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc

Se huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc

Se huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc

a. A huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc
es huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc
mint huc ki na sem benne semmi sem lelye belate mint a huc huc

04.

Soraj el a hi hazajiet my hat.
Sohan laljant a utlagot, de leveg az ember beure.
Sokat ahas a parka, de nem birja a farka.

Sok a Segei veji

Sokat vigezyl. Benken, Deppen maibent rendch az ajton:

Sokat laton hallon ember

Sokat feker se bit

Sok hujaval van az ember ha penze nincs

Sok vas kevis igallag.

Sok hi saobot nyalt a segei (a)

Sok hi saobot nyalt a segei (a)

Sok hi saobot nyalt a segei (a)

Sok hi saobot nyalt a segei (a)

Sok hi saobot nyalt a segei (a)

Sok hi saobot nyalt a segei (a)

Sok hi saobot nyalt a segei (a)

Sok hi saobot nyalt a segei (a)

Sok hi saobot nyalt a segei (a)

Sukernet befelo. Sult galamb nem repul a tunkelyen
Kivul sentinelt is, pajaba. B. n. 160

Sive fore mind va van

Saban a vasar

Sabul seget na vinaty.

Sakallos Aprony tul ojjad magad?

Sakaporn ollyan mintka a pajabul pokre volna

Salfpa nem enyo. (b)

Salma hazi meg y kevelly mint a kaspelyos

Salmas at tulidate, volendit kep ed enyo

Samas Gas hercztelte

Sapmal ordmalt tobbet is katterdam mint

Sam fele palajaz y nehaz adom.

Sapora, munkaban Jrisa jo

Saroban kalt a ven embernek az epe. (c)

Sarnak sarnak nincs ura.

Sarvaz kapott (d)

Sarvaz kapott (d)

Sarvaz kapott (d)

Sarvaz kapott (d)

a. A konyorvokban: alfele.

b. A salfpa helyen egy far

c. Bapain el hazja: a ven embernek, gabi parka

va pallon az epe.

d, in a sapora jo fezoit jo mag herdt tezt, ellenkezoje a maddinek

e, allmagyornal el kevelly aca, a homemel maj a parvat nyek

B. n. 126. Noha el rendli
Az ember intai
Dolja mi kepen leggen
Deppen vesedi Segevul
Pajeli, uja mintent Sege meny
Ume satamenni Div. 14: 21
16: 17, 9.

Soma e v
Sappig
Sip mirra
Sivom
a.
b.
c. 8
ven
Don

• Szoftja bejved.

Stólmjærn zálogba vetcoe. Szabótagát
Stólmjærn zálogba vetcoe. Szabótagát
Stólmjærn zálogba vetcoe. Szabótagát
Stólmjærn zálogba vetcoe. Szabótagát

Szore mentiben jobb a mahagsal bakm.
Szore palam ad ve pica, v. honn palam.
Szors a kapcaa

Szors páji expény kéföbber úrül.
Szoty-elo dívra be, teged i, meg bersolnal
Szuh marku embernek pénz páji a tenyere.

Szuleitk az ember. vagy ittem az ember.
Szutbe palam penzeshejor kammbiter meg itra

Takaritso a penvelty

Takaritva gyul a penz. (a)

Talaltad, parva kört a tölgyit.

Taliga nem pakex

Talpa nyomaba fehtocoe,

Talpig leföllerual

Tamais vagoth beune.

Tanily kino! öhor leyz betüled.

Tercia az ember a...
Tercem mint a...
Tercem mint a...

Telhererlen mint a: Bap szil

Teli hagal förményü a bojnyo dívidm.

Tengest sharp a kalántul ki mesm.
Tengest sharp a kalántul ki mesm. (b)

Tengerül fegva talpig vikat

Teglec vayka förményü,

Tegbe veret a marka ökat.

a. Bapainál tarva tenyefek.

b. Molnár a Deáknér neveri Deáknül: uxoe literati vixi.

Johanna

Tobber

Tuttha

Tak mint a

- a. -
- b. an
- c. -
- d. -
- e. la
- m
- pe

88. ^{Isal a kerore hoje kappotná}
^{Isal aluram jas belid a lelel}
^{Isal an azor ono ad}
^{Isal piken mint a Somogyi gyors, de majd megnas ra}
 Isarja a lever Korab

Isaraba kerultem en is varganival.

Isberbül voverbe.

Isemes pillel könnyü kormányt tartani.

Isere kapara termea ember.

Iscrip talhoz ja kalan.

Iscoje bolonal.

Isollinx a huggozota.

Isori tyuka, ninson majja.

Isovalja a farkat.

Vad mens keretül az uton, nem lezz peronze
vagy ete vny halal.

Vagy hara, vagy vakra, vagy nyeret, vagy ufoze
vagy vony, vagy vihar, vagy diu, vagy kany, vagy kany

Vah eb az a li a putan alval nem lat. (a)

Vah y talal egyfer egy parlot. **

Vahot vetera a kerka.

Vah veret vlagtalant. (b)

valamelly tyuk jhat kerajol, keveset tojit
valon valortanait egybe rakji

Valogam lenne mint a medre a vad kortebe?
van mint mint a Tavas jaraj nak

Valogandó leanyak kerro a partija.
valtozik a vidék minhet y valtoztat van y meg y.

Vajn leggon a koporsaja.

Vas a feje

Vasva gzeretül lezz a pengem ember. Vige

a. B Hajai: Igen vah, a li a vofa alax nem lat.

b. Mol nar, a vilag talan helyes. Vahot y kanssalt.

* Benicshij: nem lat a problem; Miny nita eselem, nem nez har
 sem agyva

** De gal vaktibau art menja Demicshij: n. bb. Mest hat peronze eb ul
 y nem potora rendbit Vah talala velle parlotia.

Vege herza niuro.

Vege erij ket tashara verovira.

vekiiny ad hajjal meg i. van vny che.
Venebb a bunnel, (vag az orpag unal.)
ven eb ugatavasa melro ki tairtem.
Ven leamy nah nehez a varahozis. *ven lobul neha poyas kat tairalni.*
Venyetel epi kenyeret. *venyokha must a torbe efa*
Vori az amy a polla. *venyokha must a torbe efa*
venyokha must a torbe efa
Voziben van max nehi.

Vozmet a sov alam, de penholt a sov.

Vozt vpi vor etlent.

Vozt er non vally orre
Vozt az ebne ves ugaton.
Voznh makot. *vchenu ovitaj a Gap penia*
kepa fejenge nyell terult. fuggan meg musras a fejer.
Voz el ment a hal a vben.
Vozt am must a meg kedca raked.
Voz kell nehi miest jar ejjel.
Vozt irad hogy tule forka mell leggen.
Voz liggerolnehh parjat fogm, anagali sovog.
Vozt niram muszta gyor amyas meg tison vitom.
Vozza arjah a kolson. (a)

Vozza efa a feje lagyjara.

Vozza fonditoru a kapat

Vozza fondult vilag van ma.

Vozbe oltel a rahon.

Voz vabtal nau terem az oroban.

Vozte vrs, vryars.

Vozto helembut sem kelnea fel eite

Vozt volna seggeden ha jvt volt volga.
le. jidunk poyas kenyeret.

Vozt de el jolt.
voltan semmi a sem ad a zptu. b.

Vozt ket penzel a vasarra.

Vozt leg savjnal
urak vchenu efa.
Vozt heroje parannolat.
Vozdag a volga jaha toha tartson.
Vozto emberbe rickajjo, dcha jo, igenjo.

a. Molnatrat reg van Koljon helybe Koljont admi
b. Demische n. Gy. Nem ad zptu arva, ha must efa el multta,
Delevatit arilja: - ez hat mas cselekvore van vive

Urnak recentiore Isten, de el felejtett korra parre
ures experyentia levio a baradja. admi.

ures a kornyhaja.

ures kesai is neha jo perenyge.

ure, balmat rjepel.

Utanna veretem a gyeplut,

utped boral a nyomas

Ut, fivet kotok a labain.

urnak tsonak nem a mi veqir.

Utöl. kövener.

Urn gajag karkal baransaj.

Utja hejpat torca tarva mors hal.

Utih mint a peherco levas.

Utve-veve

Utve furva } refai a mit rez.

Uj fira pegen függ

*B. n. 196. Uj fira függ, függ, Adókeren
földes, fak nem is, kék polaca: 4 mg.
oltó magorians. Minen ufaj kedos. A 0
hidj, reves, Verka a 216 v. d. d. r. r. r.*

B. Uj fira

Uj fira az elme, nem nyugtal, ujja ut az karkal
jeres meg haja, föld gnyuras meg jaja, ujja reves
kinnem oly konyo fel va vele karkal kel, kielenje monidies

Zab gyerch többyise perensaj

Zabolán tartok lo kerefebbet borlik

Zap sikmony je büdöfebb.

Zarasosban papcrabb halafzri.

Zahban marshat nem aruloh.

Zfivör öle.

Zfivör jobban kinnis tar, de dobby' dno, kesnyha. Magyar jobban, portó tar.

Zfivö versoranye sem lax mag abb.

Zivasar urna jep idot varhatni.

verse

a Molnár és Bányászai szó-társjaikban
 némely mondasok, melyeket öök Prover-
bium nével jöveltek meg. de a mennyire
 azok is, vagy ki mentek a' szokásból, vagy
 elöb is tsak egy két inkább voltak saar-
 jársai, noha némelyek Ország-ferte is elfo-
 gúdnak: többnyire pedig nem példabefüvés
 hanem tsak nyomos öpre-tövelek, és honni
 mondasok. Mellyek mivel ezen okok miatt
 az elöre botváron öfve izásból ki hagyod-
 tak: itt most a' Szó-Társok' betü-remze
 szerént elő-ardnak:

A. betüörül.

Alatt jár az elméje.
 Nem álmát hűrelyerek, hanem igazat mondok.
 Atnyekával vini.

Hítvány kereset az árulkodás.
 Et' ki nem tűz, nem uralkodik. (a)
 Kegyetlen arúverő.

Nem illa agg eber hintő fókex.
Agg-eb ütöl. (b)

Minkha agyon ütötte vilna.
 Ha skanja, jó: ha nem, ám' laja.

Berreg alatt hagyta mustan.
Alattomban maró eb

A' hegony ember étde helyen aluszik.
 Ne járjál Angyord al

hőkever
 re: 5 mg
 dro: A 0
 társas
 igaz
 mállet

jólo kis

a. egypen Deábilvan fordina
 b. hogy egypen unnyi mint a mit tul a' dinan
 izz memarat: eb. leg. ütöl: társnyaga. a' Molnár for
 díraja beitra: Occupet extremum scabies mibi tupe
 relingvi est. # maró ki kúvöl arakozny pny rab kólyu.
 a' ha meg kúvöl, egypen
 a' 5 a' társnyag allapenb gerombon levélly. a' ha meg kúvöl, egypen
 a' kúvöl kúvöl ófia, vny, mint licentny utasoz ellan. a' kegyetlen társnyagból eg la #

hi me
 Meg
 hi nem kúvöl. De a' den. a' nem örd
 mer velyé. hiit mond Xenophon &

Meg jön Antal Budácut.

Anyás gyermek.

Talban kenes, ne nerr Apomyra.

B.

Nem mim Derát a ki rád mesolyodék.

Derát rág nélkül múndant meg mondani.

E' volt es ö bibeje.

Regény bor

Bor bereg ség

A bor ús ág nagya vípi es embert

Dúdos es emberek de. (: Deák bü!)

Mód nélkül váló bombó lós.

C. láp alatt J.

D.

Láp daxvat.

Del ben gyúrtas gyertyát.

ö maga dixer magat.

Dúl nah fog nah.

E.

Az ebek ku aranyja vólra is, kájat venne vajta.

Ecco há án knah herelme. (: Deák bü!)

Három rohog egyes: Eleg nem enmi, munká
tul nem furmi, es nem bjalkodni.

Egy aló helyben.

Egy ál tal jában ki mondani. (a)

Egy más kezec adni.

Egy ú el nek hal nah ök.

Eke nem mint a farkas.

Ejel jax mint a bagoly. (b)

Elfe

a. Est ma, a három Magyar fü Dialectus ig g ti: Magya
rán ki mondani: es era Mólnax is jóva hagy na, men
amaze Deák bü ig tepi ki: Latine logis.

b. Est ma, öfi nem acti, is meg afiai Elly fü ig ig mem
juk: Ejeli Bagoly: láp kellyebb E ben, a hol ke is is is.

a. D.
Ja
ki
de.
ig
a.
Ja
b. Er
Ja
c. Na
me
d. A
e. h

El-felejtetem mint a meg-holt.
El költ immár a túrpijjára. (a)

Ember emberrel jó.
Emlegetnek valahol
Igen onyves kerü.
Ervőre fat vinni.
Ere lepek, ha leker.

Ne adj epedben, csak adj pénzedben.
Ezres díjné mély gyökereit rászár.
F.

Halgat mint a fa.
Farka rugta

Farkasnak mondják: Cator noster, ő azt mond-
ja hogy Davany lab. (b)
Feneherlen kán.

Nem volt meg nehem ilyen feltos berhem.
Fryen jáz mint egy liz.

Isak fátseg mint a ferske.
Egy ferske tavaszt nem trinal. (c)

A' ki feltében meg hal, annak tudod, mivel havan-
jobb. fejem epék el. (d) gornak

mindent feneherstül fogva fel fogatni:
A' ki fel rep, jaspam is kell annak.

A' mit lovon fogad gyalog meg nem állja. (e) Fun

- a. Dunán túl is gtenek: oda van már néh. minden túrpij-
siga: ha ez benne nem volna a Molnár fe-tárjában, alig
hinnénk el, hogy az a lagomány már több keszár eften-
dómel: t: i: a falva Deat gyormek, egy ker jó palat kedveert
ny peltitona meg a den Apromt: Ezos túrpij Oca, Anyam.
& Danya ezt díjere mek velvén azt felette: On idg, kam. Wolraon
Galakn, volham: De Oda van már nehem minden túrpij, ragn.
- b. Ez valóban félva befied, s többet rep mint a mire Molnár font-
ja: Cenczum ingredi. ducej
- c. Hagon Deahoson van: hebb is mint felly, ebb N. betiben
nem irat egy rigor (: van ferske) egy nyat.
- d. itumpi mint nálnak: ita meg halok is.
- e. jobb hreg, kondura.

ajta.
unka-
El fe
nyga-
men
mem.
a.

Hyson teit. (ajunt.)

Hind-el magan' ha pezzent aharz vallam.

Hohet näl y hezzetenebt.

Hoklakjeh az, a' hi keidvixc aharz elmi? (otthon.)

Holtakhal kardakozni.

Honnan jösz? ková' miész?

A' xéji Jamborva féle.

Jap-jap. (: raku-rongy.)

Nem hiron vólra hegy illy járechos

Jve halgass.

Jgarat ~~manadom~~ rartani.

Jgen találra

Ne jegen (: ne ijefjess.)

Jgérig heppen Jgeini.

Jgerer ne leggen.

Jeles ember

Jnig-aming mutatni.

Jntulor fujni.

A' mi neked nem jó, másnak sem jó az.

Jó lahajrah jó haggás a vege

Jöve gyültre a jól sültre.

Jó karanyus.

Nem én izigjelm az aharz ntv's ember.

A' kinék Jpen mit ad ember el nem veheti.

Jpennek nevet hujába fel ne vedd.

Jpens ne bánssák vele. (a)

Jutj a Jpen minék hegy kell lenni.

Jpen embere.

Jrat köaben.

Jariben efen netni is.

a, halunk: Jpen kinül ne talajomiofa

Kala

Kalánoszi.

Ne kacsoj.

Kamara péter való idős

Nem adna ő most asen egy tal kápon is huf.

Meg lépén az ő kára.

Kedves hercegi valakinek

Kezelmey tolvajnak hegyes nyárs az alfelébe

Kezelen mint a farkas.

Bitu ez idén a Kenyésnek neve. (a)

Ki mit keres, meg teli.

Ki mint hercegi meg veszi kapnia

Körkedemény leány, mind tanuban mint jár.

Kéfé jutve.

Kéfen járog

Kép kenyér evő.

Kép pénzsel tartozni

el ki hercegi el nem vop, pliat nem adnak aunnak.

Ki adna rajta valahonnan.

Ki büne?

Ki-fel. ki alá.

Ugyan ki nés a pennbül a had.

Nem fel a király uddax birgábul.

Király .fija, Ky Mihály bespede.

Ki pöröck a felfü várbul

Ha egy felül ki vermek maj felül be menek.

Menny kobul. (: rolle igimmi)

Nagy kenec eser ki a szájbul

Kezár helen kenes edmi.

Követ vetni nálanal nagyobbakkal.

Kölyön helyébe kölyönt adnak.

a, Péter, miseg, egy, bntemey a Ráczoknal, asi vepi hat hogy fent a kenyér

vala

a. Ma
m
b. Ig

Valamikor mint az enis köfalhoz támaszkodni
nem szaggatm igen köntösövet
Köröm méreg banya

Köz-köpi.

Keser fejere kulcsolmi.

Küpbövíl küpönteni. (: a limine salutare.)

Sárgan fogmi

Salmárodmi (: moton enni, telhetetlenhami.)

Mind jó on lakmi a hol befűlet van a Jambornak.

sem lánam sem kállonan

Lator a Török.

Et'ki lator latsúl vepi kapnat

Legy magatrah banyja.

Léher-seges.

Éked-et a lépet. (a)

Logarod a labat mintre femmi olgid fem

En lovat árulok is Te belé siury.

Et'kiz hejjára higoa húdat többen tyndájah hogy
sem az oda higoa nyuhet.

M.

Maragoradjába menni mappor is. (b)

Mis olgyába aratmi magat

Lamoly böls, mint az en Marotam

Meg allami a jár

Meg szurapja az óat.

Meg enemli hogy pepriba vanyah a fejert

Meg ofk eghet a lud a jegen.

Meg órad a mind meg kell halned.

Meg

a. Natari fogólepet kellea enemie Molnárak; ment az
menyja hogy ez arany, mint: Tuzge dum licet.

b. Igy magyarissa váhal: Eamius Athenas.

huf.

élebe

nt jár.

h. annak.

mench.

vale

at a kerget

Meg-igertek tegate.

Meg vepő magad'.

Meg-lehet ha Isten akarja

Meg-rágni a fűlét.

Merő atom.

Tárnem meg-fahan mérzében

Mesterséges ábróltság.

Messe Dinka sáma embernek

Messe földre.

Méres maug ag helyen kigyót találni

Méritelen mint az égés.

Mi félekünk (mi-felénk helyen) nothas.

Mi nem Istenem hogy imádjam.

Egy morzsa sem maradt benne.

Mörd arlan valamikor kezdem.

Most adjuk ám. meg az árt a többinek.

N.

Nem tud hívni lenni bijában.

Orma való neverés

Nőfűk meg vele.

Nőfő legény nem reméli a kölcsögis

Nyákon köve.

Nyakra főre kanyarom

A ki nyáiban nem gyűjt kelben egy eből bankodik. (a)

Meg ramit a nyaralga

Nyire pórrával fejei pórrasmi. (b)

Nyirva az új, ahar fel akas alá. (c)

Orta

- a. Ezt int. ad unán ig. mondját: Itt nyáton nem talasz,
telen koplaly. mint st. alon felgyebb be van itva.
- b. Ezt Molnár but nem ita által B. Bapai; holva a nyírta
mondorina feje: I. mic. ne vltva ez y jó, mint ama D. B. B.
átalomeni: Vrtágik a mondola fa: mest ez y ókilef. rep.
- c. Arnyi, mint fel y ut, alá y ut. lapi felgyebb st. alon.

a. Ann
ahin
Boc
b. Ann

O.

Ora magon az.

Az Ora-jarásból meg-irélhető a Város.
Fel tart az Orbán Süvegés. Stalin V. Orbán. Capact, mit
ca. 1562-ly
Ora lányt ijestkez áimye kkhat smat 1562-ly

Orbán pot - - (a)

Ora az ebet a Cap vezjen.
Mag pot mint a pot örbén.
Ár élet való öfán léd.

B.

Bá va modra szálm.

Belyes kedmi.

Nem pongeti az ijat a li maderat akar lóm.
A öré a for pentek.

Benet teremtem aharm túl is

Berepnyos mit ora vagyon.

Biacz karuzja.

Mint a pioka mümentere vajta tyüge (i. piocza)
nem ama való hogy pofinba vagyal ki feyer.

Bifolyatm.

Bonix melle szölök

Egy poráson foly. R.

Ragadomány át élet.

Vajki ravap vagy azert te.

Akon veget szólvni.

Réfen a füle.

Egy vita beli vitsach.

Ért kofa. S.

A ki santával lahit santalmi tanul.

Clanyaruan elm

Sarlával kenyegem az ellenfeget. (b)

Senmi a hoz kepeft.

Senmire kelló

Senki

a. Anny mint Orbán befiel, tutma, met előtrix ig refu ki de
ahit. Kifitü more logitad. Arif tyllus paty volt egy szitalan vesfelo
Cocta, a hinek az a teft tubaja y volt, tegy ragyon az Orbán befiel.
b. Anny mint Orbán befiel, tutma, met előtrix ig refu ki de
ahit. Kifitü more logitad. Arif tyllus paty volt egy szitalan vesfelo

Senti hallatára.

Di a fer de meg y bore az anyja.

Ugy Serál mint a kunok ebe a homokon.

et mint Spolq ugy tanesalok.

Semmit sem kapnál a Seris.

Sohat ker a bereg, de az egyezes nem aija

Sohat halj lap, keveset püty.

Orvany helyen botintonal ki (:ereptenel ki.)

Quaomba.

Stabon a parak de nem a palast

Stabon neki.

Hatsagi mint a Stajki.

Nem jó garda nélkül Stamos vetni.

Stamalan mint a por.

Stamar hertő polga.

Olyan tarka mint a Starka nyomány.

Kehe minemnek Stajás be szumi.

A ki sehere farkán üty, az onelyet halgaffan

Stemes ki-tolmi. (:hivány-sággal ki elegitem.)

Nem jól hō jól pénz jó.

Stoh-d stoh, túl lütek, s ide áll az ajával. (a)

Stom-meg, ne stogy, haud trujuk mi is.

Stukernek mernője meser.

Stukernek nem mernőnek kis meser.

†

Hivományben tagadás jó.

et Táner boldondnak való

Igen taniel enest ily talavány.

A' his a tej meg egyet, a' tarkos y staja

Mint a tarkos ugyan fel függésük.

et talmas tavalyban.

Tavul neemi más ember nyavalyájis. Fer

men alny all hanem aj a' gőker, aja a' nyilnak onasagita

Terméket ellen.

Teretes nélkül.

Nagat nyarali, a' li más nyaral.

Árok tanis ember.

Felvajos hely.

Topo-le Barát a' vaharót.

Értig elég.

Nagat bepedek.

Jó a' Héfa de nem mind-éltig. (a)

Hat hőköpülködik,

Helefonte ember. (nalunk szalafintta.)

Egy szóval kezet itt mi

Egy heppet fem.

Hija biga az ö bolga.

Imman borot vagy, ment meg ahat.

Hijas is vahos ember.

Intatlan mint a'památ.

Alloprák a' hurbát de nalam a' külön.

Kilöa Malaz.

Förvény is igaz ag

Förvényben nem jó a' hamar ag

Nyjas is tűz.

Ándes nem jó tűzzel öltani.

U. V.

Vah veser kansalt. (nalunk aitagtalans.)

Vahaj falt.

Vah verefigget verni.

Valamint is valahogy de li költi raeit.

Más a' vas.

Mvárns.

Vélemény

- a. Mind éltig - az az a' mit mi mündéignek mondant,
is mündéiben mündég vagy mündig: Valamint a' münden
Kert, münden koebül szóval, is volt valaha minden kesen
az az minden wön.

Veleny ajándék.

Vékonyan élni.

Vélelten veszély.

Vig korában valakiz hitelen meg sem ostitani

Vijja bepillentni

Unny kézni valamin.

Volt is költ, (náltunk volt de el fölt) lápt a láptkomly.

ott ki Urival jorel Isten annak orvosa.

Utaz nyirmi valamin, Utólfo.

Utólfo reményeg.

Nehi crepremi a Zablak:

Zfinax ember. *

* Ereken, látni való, hogy igen kevés van példabe-
ped, sőt nem is mind valamin meg határozó
vagy állító mondas. Sertentia: hanem nagyb-
bara, sokon gollis formája, idionismus; a
milyen paty meg creken kívül is igen sok van
a Magyarok, a mivel magát a több nyelvok-
túl meg kúlombózzeti, vagy hasonlatosság főrone
való eris talajdominán valamely orvogy, nevenek,
vagy fionak, vagy sembetünö Ásian ki-hagyásal
elven, vagy othyan öfve tereleket. Vá-kuhasasokkal
hajrogasokkal, melyek jatk nehí; mas cuwpai
nemrekehnek pedig nem talajona. — mint példak
es egyrekehny:

Adoragla veri magát. Nem Aggawá benne. Agg
 tart. Agya furt. Agyon ütönek; (az az, agyar
 ütönek, mert nem azt sejtü az, hogy halálra ütönek,
 Somogyban sok nagy gyögyül a' hit Agyon ütönek.)
 Astörül ajtóra, haarul hársa. ^{Adorach után a' nap.} Etlig hogy et körd.
 k. Alig vaggok. Allapodon ügji. Al-ij fel-
 saeres. Altalan feryva. Attal hatoloh. Aludt-
 ver, ahult sej. ^{Amja pülla magreca.} Knyja seanyostul. (ilyenre
 igen sok kaprát veszi a' Magyar a' tulnak.)
 A' nyelvenmen vala. et Aladt bün. Anuba
 orpötemi. valanub Artami magát. nem Avi-
 tozem rá. jó Artalt tart. Atyaki saga van.
 Bajra hívom. (pötyü hánytul kenderüth a' kinek seggyor
 Em volt a' kezében, mi bajod?) Bajra magyari-
 rom, (pötyü a' bal kez, nem jobb kéz magában.)
 Bele igazulok. Benn sülni, v. Benné haktadni.
 Béli büszpödt. meg Dorosodtam. Bot alá fograh.
 Bö-kerü. jobb Dürbe keverék. De itta a' sürgöt.
 Duda nőre be. maga Dögibe halt meg. Dülmi indult.
 Dülö felben.
 Egerlen egy. Egyes-egyedül. (ez jelle annak hogy az
 egy nem valóba természetel hozzá pöttag) Ekel-höltt
 (v. meg el) Et-avó leány. Et-amirom. Et birta
 magát. a) Elébb-élebb. Eleget tepsék erre. Elejés-
 aszem. Elfasult. Et-hültrem bele. El nézem
 tetet, v. bünét. Et rugtam a' nyaratyát. Ellene
 kézei magát. Ha Et-sül. El ment az esze. El-
 nyelem a' boppit. Sok Eger Nyelet. Embekedni.
 Embes kezü. Embes kezü. Embes kezü. Embes kezü.
 Embes jutra. (a' Deaknak is jön eszébe. venit in mentem;
 De leg alább nem utaz, s' wö katarapal jut hársaj) Ezre-
 jöt. (nem az esze jön meg; hanem ő jön az eszébe)
 a, az meg van az első látszómban is; mivel két alkalmatat; lat
 képpen mondódik gy akiban: a van ezek köze több is ilyen rövid de
 egy értelmi alitás.

ami
a látszómban

idabe
 társas
 nagob
 as; a
 van
 nyelvel-
 ig társas
 nevével
 jártal
 dolhal
 mpan
 peldá

^{Feladás mosolygás.}
 Fattyú vésző. Fegyver-fogható. Fele-más. Felgyülemelt
 a' karagja. ^{te} Fűtővel neki. Fel húrta a' húrta.
 Fel-hörpenten. Forr a' vérem. Fel-hagyok vele.
 Fel-szemü. (: fel kéz, fel láb; mert a' magyar a' két-
 rőt veszi eggynek.) Fel-kéz kalmar. Felsex-
 dülte Jju. Fel-sél. (: ^{Felvétel} mert arra van fel emelve
 a' főv kengelye.) Furfang. Furst feju. Fel tü-
 ródom, vagy neki Türekötöm. (va lami doloznak.)
 Feneket ütő a' hajó. Fel lábbator, ^{te} furta ma-
 gát. meg-Fészkelem magamat. ^{ez} Foggal feljebb.
 Füg-hegyen. Folyó ár. (: a' Deákra is ^{utána}
 többelnel is palantó vagy futó ár.) Fonákul.
 Főben járó doloz. Főfajós bor. Főfő rend. Főv-
 kőz verra. Főv-indulás (: a' gyökör in. innen
 inog, ingador, indul, mint lejj majd alább is; az
 indul, nem eggyül azt repi hát, hogy menni vagy
 futni indul.) Főget fővölja. a' Fű hegyed meg-
 gyöggül. Fű-hegyed halom. Fogas verőfőny
 Fántos verea, Fátos verea. Gar-gyereke. Gondom
 lejj rá. Gyalulatlan ember. (: nem jobb volna e' ex-
 zel élm a' pallérozatlan helyen?) tús Gyökeres
 nemserdég. Fővös hűssa a' labornat.
 Habró elme. a' Habhor is kápkod. meg Hággram a'
 nagy hegyen. (: nem olyan magyaros, mint.) Hágja a'
 Dika a' Lekenet. Hájnat hasad. Hányati-komlok.
 Hányja vesi magát; (a' bűpke.) Haggyan. ^{ez} Haxápfűt fe.
 Hájfon fele. (: Hájfaton fele. a' ^{hasadok} nah gyövere nem
 lehet más mint has, onomatopgia: memjakh ugyan
 rög is: huson fele.) Heres-tüdes. Hüdgy-verte. Hullo-
 ja a' tábornak. Hátas-ló. (: pulg annak is van
 háta a' melly fel nem vep, vagy nem onget rei ülni.)
 Jec is verra. Jgye fogya, vagy ügye. Immel-ámmal. Jól lak-
 tam

tam. Iren nyila. Iner rontó, vagy Urnep. Itas.
 meg Itta magár. meg Itta az efiét. ^{Itta meg.} ^{Itta ember}
 Kard-lapozni. Kellentinél több. Keményes pajtás. meg
 inult a kerek agyba. Kudarcos valloa. Két
 nyelvű. (ez Deákos, bilingvis.) Kere feje. Ki aitam
 rajta. Ki dűt a hámbül. Kigyó követ fujnak.
 Kárt valloh. Ki firta a szemét. Kis ijjal febant.
 Ki kirt a helyembül. Ki verekedom. ^{Ki vere}
 a fiót belülem. ^{Könyv az való bor} Körül nézi magát. Kehes-pitós.
 Kezet nem adva. Kezvecc mulat.

Langgal az Orsám. Lappan lappan meg képtül. Látar-
 lan hazgom. Le-fejtem a bott. Lélek gaps. Lelker-
 vepék. Le mosom a pipkot. (vagy pégyent.) Le-
 nyomom Hegény. Lutas ember. Lóts labú.
 Le-hordom.

Maga meg-unt. ^{magam ként.} Maga-vezi. ^{magaslag} Magva-pakant. ^{Magva minap.} Mar-
 crangaló nyelv. ^{magaslag} ^{crang.} Marvas ugrása. Meg-bizalom.
 Meg-éjtem ^{meggyalog} véte. ^{on.} Meg-gyökeresca hokás. Meg-
 keményíti magát. Meg-lágyult a faive. Meg-
 nyitarmi a lovat. Meg-szeptöfikae. Meg-zavar-
 ta az efemet. (ha monják is több Európiaiak, de
 az eredet Ásiai; hol valaha, a lélek, sz. lélek, vagy
 ha ez mint talápon név meg akkor ismeretlen
 völe - ^{ennek személti,} ^{sz. nek nevesövek.)}

Nábolni: meg Nábolni a vas caköz. Nap estig. (:
 mert az Est, nap-eferbül lea.) Neki fagermi, -mint
 p.o. az igyit. Nyakamra kötörc, vagy tufkotta.
 Nyaha pegik. Nyelves gyerek. (azaz nyv vagy al-
 kalmarlan, lustos nyelvű; mert a magyar az olyant,
 a mi külömben feje fe nyv, ha valakinek kütönöje
 taláponitja, többnyire nyv cttelemben vési: fejes em-
 ber. Nyahas, ^{széles,} erkötös lö. Fennestere Appony,
 Keres fioba lány.) meg Nyergelre az Urat. ^{az a Nyor-}

ges lora. (egy vagy más inuig amuig meg tanult hazuig.)
 távra Nyíva. egy Nyomba. Nyúl alma van. Nyulas
 embes. Nyúig a nyakamon. Nem kenyereim.
 Okkal medvál. Orava költöt. Orava ütöt meg.
 Orolm valamit. meg Öklörte. (ez vagy amaz ^{nyúl}.)
 Ööm-Anya. Ö-fi. Öpre-fogyó. Öpre hibondtak.
 Öfare-szenrelem.
 Pápa pam. Barapt gabarisu. Bört-ütés. (ha a Börtör
 talán Scabul veänk is, de e ki mondat, az ütés Ma-
 gyar idioszmuji teji.) Bédaképed. ^{penyget van} Bohar el-
 köpönni. magas Bolzon ül. egy veg Boptó. Proba-
 köre tenem. Buska tövésnyic. Börtveprea. ^{Pinjosi kenyér, sárga}
 Ragóvil rajta. Meg rántva az áros. Rancala padlak.
 Rá berlem. Rá csküpöm. Rá hagyom. Rá köpö-
 nöm a bort. Rá megyek valami móddal. Rá porubok
 Rá ^{haringszékert török} találom. Rá vagyok. Rá verővöm. Ráid tamija
 kedom. Rajta hajrok. Rajta lepel. Rajta kapták.
 Rajta ütök. Rajta veptem. Repes örömben.
 Reppül jártam. Ráraggat. Rápedem.
 Sajár keresztény. meg alja a Sárt. Sár izü hal.
 ádíg Sarkaltam, hergy. Semmije lea. Sima pájn.
 Sinoron hurrák. Tokad maganumal. Köspatyár.
 Sorsor verék. Sugár természet. (v. Sudár.) Sutyokfjón
 Sája táton. ^{Sabillag} Sajaba rajtam. Szarvas liba.
 Seme nyilat. Semele-pökmi. Semele pálmni. Seme-
 men padett. Semre hányas. ^{Semre papern} Semerec veptem.
 Semembe-tünt. Semtény veptő. ^{Semre peger, kapcsos} Semség törő.
 Seszt repem. Sikrázik a seme. Sár szakadva.
 Séd ki-montó. Séd-beséd közt. Sédő nap. Séd-
 párt-hafogató. Sem hegyre vove.
 Tábort járok. Tál kalán zördülés. Tanávor taxnal
 Tars poharat annak. Telik tülem. Tiptitid magadat.
 Tipte

ilt. haz. (sz.)
 n. Nyulas
 mg.
 (nunkus.)
 v. rak.
 Gintor
 üres Ma.
 n van.
 m el-
 Proba.
 a. Kival. saj.
 a.
 kedlek.
 köpö-
 ké. korulok.
 a. d. tamija
 kapták.
 mében.
 hal.
 a. fajni.
 ipatya.
 d. tyokfog.
 tuda.
 mi. se
 v. e.
 , kap.
 g. törö.
 akadva.
 ps. Kör-
 r. tartom.
 magadat.
 hpe

Hf. seger vadat. Tompa ég. el Savarta a' völgy.
 Szerbe' ^{Szerbe' magyarok} hagyta. ki tferespedta a' sája. Hfent ren.
 Hfont verca. Hfuz viz vagyok. Hfendül a' híz.
 el Tuladomiton. Hfereinyr állok. Hfűxül pattant.
 el Vadironah onnan. ^{vall. romjara felel} yal Vakitjáhar az ombert. Vallat vomit.
 Valla köze vaktak. Vastragon felelt. Vas villa sze-
 mehet verca xam. Vefarbo hagyta. egy Ugras, nem
 megre. Vigyorgóra áll a' sája. Vrisa marás.
 Vmas mezug. Unpolast var. Vomiton oru. Von-
 tara pótl egyet. Urtatlan jószág. Utton utfele.
 Ujja pülerés. öfve ütökörtünk. Vékony reményfog.
 meg Savarta az esemet. meg Zökkenetek.

Ki hagyta csakból asohat a' kettős, de főbbnyire egyé-
 lea pöhat, a' melyekben vagy a' hangnak vagy egy
 azon erejü pöhnak kettősítését, vagy ellenkezök-
 nel öfve rérelével pöhta a' Magyar az értelmek
 nagyítani. — egy nekányor ki véven. — e' azait
 hagyta ki, hogy azot in külön laistomban
 aljanak. (i. meg vagyok esek a' Magyar Batti-
 arkaltebar is:) neq mint:

Ad-veq; adon-afja; as-veq; at meg at; atabona; ajbaj;
 ag-berq; alul fellyül, Apul-anyul, (i. i. re. p. i.) agyba-
 teba.
 Duvos bajos; be-be. (rekiurea) } egy van ez a' rób elöl rére leltel
 Czoik mók. crele-ozula. } i. fel-fel nézet, el-el ment rá-
 ra utör le-le efea. s a' k.
 Duxel-Duxal; Dixib-darab; Dib-dab; Dixi-dara, Dib-dül;
 Dinem-danem; Dül-fül.
 Együl-együl; Elöl-hatúl; Elebb-unibb; egyper-minszor.
 efit

Ejjel-kéll; Enzenbenes; ejjel nappal; ejjel-vepellyel,
 (vagy kor-terpül éllet vepéllél.) emés amas;
 eppit-másit; eppier-májzer; élbb-uróbb.
 Füle-fába, fütül-fatül; fel-alá; folyton foly; fegyton-
 fogy, foztor foz; fütül-fira.
 Girgas; gézen-güzi gyüm-gyom; gyügyü; gyür-
 gyümöz.
 Haj-kaj; keje-hujja; keser-havas; kérrül-kerte; hü-
 von; kón-vip; háza-türe; kipp-kopp (kiscrel jat.)
 Hebe-hurqqa, kébe-hóba; lanyas-komloh. kercae-
 hurora.
 Jjas fias; Jtül fira; (mest mendjah igy is) we-stora;
 ut-ou; imta-ameta; ita-fiskál; imgy-amugy;
 izül-pizül;
 Ki-ki; ki-sbe; kin-ben; kivül-belül; konyficzilte;
 konyonfiay; kölke-veerbe.
 Lapan-lapan; le-le; leges-leg; lixom-laxom; lig-lög;
 lias-lous; lét-fut; lare-farc; lefi-várja; löve-
 vájja;
 Ma-kólnap; meg-meg; mi-s más.
 Naprül napia; nyakra füre; nyám-nyám (:ember);
 nyel-fal; nyel-nyal; nyig-nyög; neha-naha.
 Olykor-olykor; Olyan a müllyen; Otan-otan; öl-vög;
 ördög-pohol.
 Bere-pury; pütög-patog; pörös-porgás; pör-patvar.
 Sava-borsaj; söbber-többal; semkin-fem-ben; Si-xi, füt-
 for; semide-fem-oda; Szantpándekhal, kéltre-pörös;
 heblonec-pebl; pedte-veac; pü-fon.
 Rá-ra; rájra-rájra; Ring-rongy; nyppal-nyppal.
 Tenyeres talpas; teng-leng; torra-tatva; tüze-slangja;
 tüzzel-vapat; tixi-tarja; tör-mar; tori-rongy; tel-hül,
 tetora; torzenborz; tarra-barja; tejel-mézrel; tü-
 un; tüstöt-bogarat, tüvel-hegygel. tífus-máj; ttere-ffab
 ttese-berc; tífus-havas; tífus-typp; tyoralya-moralja;
 tífus-

tfo
 Ut-fut
 Vár
 Zug-
 Jax k
 ba
 a
 Rög l. n
 a. e
 fe
 ej
 A
 g
 le
 a
 n

főtfelet; föz-pör; fsonha bonka; f fog-bög.
 flet-fut; nydonij; új-új; úti veti; úti sobja; úve-furva;
 virva-vanm; vérel-bonal, verbe-fagyba;
 Zug-brig; Zút-zavar.
 Jar-kel; java-nmra; java-java; jobbnal jobb; jobbra-
 balra; jön-megy.

a' Böltö Salamon Példabefüdes könyve-
 büi, a' nevezetesebb Mondások
 magyar hangon.

- Rég. l. x. 7. Az Urnak felelme feje a' böltöcségeknek.
17. Híjjában vetik a' kulot a' mávax síme elör.
  19. A' fírvénynek újai el ragaszk a' birsto-
konnak lelket. (a)
  20. A' böltöcségek kinn kiált, és az útzákon kal-
laja parav.
  22. A' botonitok azt kívánják, a' mi nekik árt.
A' balgatagok gyűlölik a' tudományt.
  32. Az épkelenek óvállása meg öli őket, és a' b-
lenivórah jó szerencsések ~~az~~ el-vepri őket.

R. 3.

a. Ez a' Bulgara perent van ki réve; a' Baseli Deaa
 ferditásban /, mely partig a' többek közt S. Bazinnus,
 és Dr Vatablus, a' Kapkeleti nyelvemben nagyon méltó
 Anyák' munkájával képzelt / máskeppen van; a' károly
 Jaffai Magyar ferditásban partig éppen máskepp: Döthé
 könyve y a' S' hájnak melyben annyit kiutombóvise nek
 a' ferditok: - a' ki hit ferditójomról itélm a'has, többeter
 néven ökre; mert a' Bulgarat sem mindonüta kövencem;

~~A magad epéxe ne rímafőrdőjál,
A' ur ad böltsenget, az ő gájából tudomány
és értelem gámmasít.~~

- 7. Ne légy bölts gal a magad itéleti perent.
- 12 A' kit Isten perent, meg dorgálja azt, mint az Anya a' fiját, kinek javát ahaça.
- 14. A' böltsenget és óhajogot meg nyem, jobb mint a' pürel kereskedni; jobb a' ki a' gon és ki-
tisvítok aranyral.
- 16. Hozzá ilet vagon a' böltsengetnek jobbján,
és balján gávdagságon, és tífreneg.
- 17. A' ur böltsengettel alhova a' faldet; erü-
ltetve az egehet értelenmel.
- 27. Ne fogd meg a' jó tereményt a' püthölhő-
döktül, mikor meröd vagon benne.
- 28 Nem merd azt, hogy holnap ady; ha
ami nyajst adhaty.
- 29. Ne foraly barátod ellen gonozt, a' kinek
bizodalma van hozzád.
- 30. Ne káborogj ok nélküül assal a' ki ne-
ked nem véret.
- 31. Ne vetelkedj (cennuleny) az igaz ígtalannal,
k ne kövöld az ő igazt.
- 32 Gyütöki Isten a' gyütölöt, és az cájügük-
kel rívaalherth.
- 33 csegényfeggel vesí Isten a' gonozt, a' házít,
az igazat lahásat partig ony a' dya.
- 34. Cuffa kepi Isten a' gyütölökat, és a' paldet
nek a' kevdrepeget.
- 35 A' böltsenget tífrenegot nyemel, a' bolondok-
nak partig fel magastattatása, gyalízit.

R. 2. m
R. 4. v
R. 5. v
J.
13
21
22
R. 6. v. 6
R. 2.

R. 2. v. 6. Az Ur ad bölcsőjét; az ő pájából tudomány
és isselem származik.

11. A' tanár meg özi, és az olvasó meg tart.

16. Szabandék a külfő Apponytól, az idegen-
től fia az ő kefével hízelkedik

21. Az igazak laliják a Fővet, és az együggők
meg maradnak abban.

R. 4. v. 16. A gonoszok nem alhatnak, hanemha go-
nosz tekeferek; ki megz az alom a' személtől,
hanem ha valakinek alája adnak.

17. A' Drenelentek' útja ferde; nem tudja hál-
csnek el.

25. Chemen az igazra nérsenek; és személtől
dórszik meg lepedet. (: labrad alá nérsz)

R. 5. v. 2, 3, 4. Ne halgass az Apponyok' talárdórára: tsepe-
gő lepes meg a' kurva' ajaka; tüntöklöbb
az olajnál az ő nyala; (: gonosz) de a' veze kefe-
rű mint az üdöm; egy mint a' két élű tör.

9. Ne ad a' ké' berrüledet idegennek, és efer-
dóder a' kegyetlenek.

13. Igazil vör a' ké' kutadtil, és forrásodnak
közepébül a' folyásokhat.

21. Látja az Ur mindenk' útjait, és kinéklirék
ösvényit szemmel tartja.

22. Intádon álnovségi fogják meg az Drenelent,
és bünei köteleit kötörik meg.

R. 6. v. 6, 7, 8. Rest menj el a' hangyához, és tanul; ne-
ki mius veserje vagy Ura; és meg is meg-fes-
zi nyáiban az ő életmet.

67

ii. Eljön a fehérség mint a gyors utas, és a
hüvellyel, mint a fehéres kenyér.
12, 13. A karagnak alnol a pája; - hűnyorgat
femeivel, a lábával is száll, és ujjával tánt.
16-19. Hét dolgot utal az Isten: A kerékly sem;
Kazug nyelv; airtatlan vész ohajta kezeli; alnol
gombulatni elme; gonoszra gyors lábak; gonosz
hannis tann; és a habonus új szerző az Isten
fiak hördön.

27-29. A ki rüset veje kebelibe, meg ég a ruhája;
a ki paráziban jár meg égeti a lábát: így a
ki máj Apponyával hal, ujjaitalanni lepp.

30-35. A ki chespege miáa lepp, nem nagy or vész
kerékly: (a) és törvény szerent hét annyis ad erre
vagy mindenes is; de a hős parázna a leltér
vepiti, gyalizator gyűjt magánal; és sejeje
ne le-nem-törülvék. A fejnél feléje-feléje
és dröhöspéje ellgeftelheretlen, ahasmi kérel
onkkel: és el nem fogad kára meg rézirefe
fejében femmi újandchor.

R. 7: 11, 12. A parázna Appony nyughatatlan; onkon
nem marandhat. Kinn, az utóghon, minden
pegelesterben lefketödi.

20. A bija Ijja sjer a maga vespedlmite, mint
a madax a rive.

27. A kuzvánah háza, Coliol uja, melly
a halálra vezet.

R. 8: 11. Dobb a bölyfegy a drága höveknel, és femmi
kivánar, nem hasonlítantú ehez.

a, A dykurgus törvényiben a Spartai alnak meg volo
engade, hsz életensre valór lephatnak; de ha rajta
kaptak, szabad volt meg is venni.

R. 9. v.

R. 10. v.

a, da k
va n
a M
min
14:
a b
my
nere
bold

13. Az Urmak felelme gyuloti a gonoz, a nagya
veigaf, keveltyseger, kannis urat, e kevtis nyelven.

14. Sz. v. 6. Szagjanok el a gyermekseger, es janjanok az
olvasag unjan.

7. Et ki tanija a tufolot, maganak teje bejra-
sigor, e a ki idogalja a gonoz embert, ma-
gara kizamlik a gyalizat.

8. Ne fedo meg a tufolot, mert gyulot erre; fedo
meg a botstet, es o saereim fey.

9. Szja bolisnek alhalman, agor seltyebb botstet-
kedni; tanitod az igarat e o fiser el fogadni.

10. Hta botstet vagy, botstet vagy magadnak, kapardig
tufolo lez; magad valler karat.

11. A kopen izel edeseh, e a tihen kapert e el
gyumy rufzes. (i jo izu)

12. A botstet fia orome az Anjanok, a bolom
pedy komorasagara van az o Anjanok. (a)

13. Nem kapardnak a kannisan gyujra ki nyek;
de az igasag meg ment a halalnal.

14. Nem kagya sten ehermi az igarat; de a go-
nozrak kannis gyulyremenyet el vepti.

15. Az opre dugon kereso meg szeggeniteth, a gyers
munkas pedig meg gaadagdik.

16. Nyaron tahas az aler fin, a ki pedig el a-
lupra a munka idot, meg szegenyul.

a, de kezdodnek kulonovetben a Beldia lepedek: a Vulgara conl. fey-
va nevesi Barabolia elatomonis: Valo hogy olyan, a mint
a Magyar Bédabehidnek neve, miut y az adig valoban töl,
mint R. 5: v. 13. y 9: 17. de olyan a tölbeben y aligvan töl, mint
14: 1; 18: 10; 25: 16; 26: 27; 27: 7. hanem Peldak, e pedakta vali
abulmunkarajva vagnak minteg, de a tölbi yah mind olyan
nyomos mondasok, Cententiak Stipmas, a nylleneket mal az uy
nevesi Thomicus Sörög Coertok. Izar nove chat o Könyvek a Bera-
bole: Az oradek fyu o neve hasonlannak otat, e opre has ant ve ka

7. Az igaznak emlékezre áldott; a gonosznak neve
 pedig magával együtt el rothad.
 12. A' gyűlöletig vendégségűl; minden vesztet
 el felel a' porcos.
 14. A' bölcs nem kérelmek tudományjával; a' bo-
 lomnak fiaja pedig közel van a' kavarodáshoz.
 17. A' furbeskedben hiyanosig van; a' ki száján meg-
 tartja rajja, az az okos.
 22. A' Isten' áldása meg gazdagít; és nem jár
 bántódásal.
 23. Járék a' bolomnak gonoszul felekedni, az
 okosnak pedig bölcsen.
 24. A' nitül fél a' bolom, az efit rajta, az igaz
 pedig a' mit kíván, meg adja Isten.
 26. Mint az ezer a' fograk, és a' füst a' szemnek,
 olyan a' rest, annak, a' ki veá valamin bizon.
 28. Az igaznak várása öröm, a' bolomnak
 pedig reménysege el-vep.

- R. Mix. 1. Az álnok jonnak utálatosok az Úrnak, az
 igaz meirek pedig kedves ö'előre.
 2. A' kevélységet egyáltalán követi: a' hol alász-
 tonig van ott a' bölcsesség.
 4. Nem kapraál a' gazdagság a' bessen állás nap-
 ján, az igazig pedig meg ment a' hatalmúl.
 5. Az együgyűnek igazsága veresli az ö' újit.
 a' gonosz el efit az ö' gonoszságában.
 9. Szájával a' kínmutató meg rongja barátját;
 az igaz meg barátul a' tudomány áltul.
 10. Az igaznak elmenekülten, és a' gonosznak
 veszteten; örül a' váross.
 12. Bolom a' ki meg utálja barátját, az igaz
 pedig halgat.

kat vez: és a' leg jobban egyez a' Magyar Sédvákfiá, nemol, a' 1613
 70 fordinó Sédvákfiá, nevesek, mely anonyi mint a' görögül van De
 edugio magy. Regum. 20.

v. 10: A' yalard fel poveri a' hihor; a' hiv pedig trahban
tanya, a' mit baraja xei hz.

17. Ol' rep a' maga lelkevel a' Könyörleti, a' ke-
gyetlen paty el veri anyját is

22 Mint a' d'fand, draban az arany perer,
olyan a' persceg az ostoba Apponyon.

24. Oh adakeron gazdagodnah, is jöh ragadozóni
oney fegegyednek.

29. A' hi meg-habozija a' maga kiasat, félre kel
önafége, is a' bolond szolgálmi fog a' bölcsnek

12: v. 4. A' Seregy Appony Keronaja a' ferjének; fene
pedig a' hi fejezbe kessa fönjer. (a)

9. Oh a' fegegy, ha elig maganah; mint a' d'fje
kelvi, ha kemycere fura.

11. A' hi mivel a' o' följet jöl taluk kemycere,
a' hivaltorvi paty bolond' lepp.

24. A' perszem ember uralkodit, a' maga-el-ha-
gyi paty advi fizep

26. A' igaz ember fel se veszi kiazai barajacit,
a' gonozodnah uja paty meg tfalja öker.

1. 10. v. 3. A' ki meg örvi az ö' pajar meg raxja magat,
a' valmerü besed romlajra szolgál.

6. A' igazság meg örvi az istatlant; a' gonoz-
ság paty alaja is a' gonoznah.

7. Soknak semmije fura, a' hi gazdagnak lásszük
is jöh gazdag, fegegyednek.

10. A' keveltych mungy pörölned; a' hi mument
eppel kessend azoknál van a' bölcsenyög.

11. A' paporan gyaltt hamar fogy, a' halhat kerefen
pedy, lapankent gvarapodit.

v. 12
3. A' király fönvirasaban ez 17th vers; a' Vulgataban paty,
ha a' Bafeli draban is 4th, most az elöbben 17th képenek
eraklen D. verse van; amakban paty 22. dleben a' 12th nek 27. ka-
onynál, 28 a' vulgataban: - a' Dvony, a' Kemell' deak fönvirasaba
oney fön a' d'fje, mit a' 11. v. D. v. uran 192 Cap. XII. is arunk az d'fje.
v. 22: is mer ujra keddi Cap. XII. mellynek versei egyesnek kizolyval.

R. 16. v. 1. Az ember képteli - el az elmét; de Isten igaz-
gája a nyelvet.

5. Urát Isten minden fel fuvalkerdöt; és ez min-
den erölthetéseivel sem lehet büntelen.

8. Dobb a kevé's igazságosan, mint a nagy jöve-
velmel halandókkal.

9. Az ember fiúve öndelict a maga nyját; de Isten
igazgája lepepit. (fiúve öpre az elfő verset.)

18. A kevélyteget Semlás köneri; a fel fuvalker-
dást ejet. (a)

19. Dobb alazanvhermi a felidokkel, mint for-
ra marhain optozni a kevélyekkel.

28. et gonoz ember iför-pört indit; és a nyja
nyelvi el wegemi egymástul a fejdelmeket.

32. Dobb a túró ember az eröllet; és a ki
bir magavat, a vár meg verönel.

R. 17. 1. Dobb egy páras falat kenyör behes örömmel,
mint a le-öndözök barmokkal rahere ház, pör-
pavarral. Ben. 11. 229. Dobb egy páras falat, but ne egyet halas falat
Lakol van megse engedöfen.

2. Az olvos polga uralkormi a bolom fiahom,
és optozik az öröksejben.

3. Mins az erüföt meg valapzja a túz; és az ara-
nyat a karlan; úgy Isten meg próbálja a fiv chet.

5. A ki meg veni a pegényet annak teremtyével ver-
seng; és a ki örül a más ejeten nem marad
bunserelen.

6. A könelmea koronija az unohák, és a pálnak
dögöpeze az Anyák.

a, és így van a Vulgátában: Contusio nem plectis superbis,
et ante ruinam exaltatus spiritus. István, mintegy
meg fordítva; en úgy ream mint az istlem kívánja; nota
est Istiában el cserel volna öpkih; hogy ore aharra men-
demi: Contusio. Spiritus superbum, et exaltationem spiritus,
ruina.

a ke-rekt
bolom
dolnaki
salnaki
iat a ki
ind pály
a gabona
ralatja-
lesnek.
ah peily
adagnak
trófajit,
rojár
ül rajta
n elpe-
agor;
agynak,
h
st, a'
ke. R. 16
al ne legyen
1000 per

- v. 7. Nem illik bolondnak a meg gondoltt beszéd sem fejedelmének a hazugság.
- 10. Kiből tesz a szigalás az okoson, mint szar verés az okoson, bolondon.
- 12. Inkább kölyke vesztett medvével találkozni, mint maga hit bolondal.
- 13. A ki pest gonosszal fizet, nem távozik el a gonoszt, annak házából.
- 15. A ki meg igazija a gonoszt, és kárhorrája az igazat, utalans Isten előtt mind a kérti.
- 16. Mit kapnál a bolondnak a gazdagját, hanem vehet rajta bölcséjét.
- 17. Minden nőben szeret az igaz barát, és a nyomorúságban terfrik meg az Anya fi.
- 22. A nyam elme megosztaja az élet kort, a fennvéri lélek ki szerezte a kontokat.
- 27. Tartóztaja lepedjen a turtis és okos ember, és büszös a tanultt embornak lelke.
- 28. Et bolondos is ha halgat bölcsnek ítélt, és cstel mesnek a ki tartóztaja nyelvet.

R. 18. v. 10. Enis terony az kinnak neve; ahaz folyamodik az igaz; és fel magapontóitk
 18. Az ellenmondásoknak viget vet a szor, és buxi a hatalmasok köze is.
 21. A halál és élet a nyelvi hatalmákon van, ki mint el velt, így veszi kapják.

R. 19. v. 2. Tudomány nélkül minden jognai jór. a ki mindig fizet, meg borlik a lada.
 4. A gazdag jól barátokat talál; a szegény a volratat is el-vepsi.
 6. Sokan nyelvik a hatalmást, és jól barátja van annak, a ki adhat.

R. 20

R. 21

az ismeret meg az okos

- v. 10. Nem illik boldognak a' gyönyörködés, sem a' szolgálata, uralkodni az urin.
- 13. Készenység az Anyának a' boldom fiú, és mint a' nyeregű ház, a' Zsombor Appony
- 14. A' ház, gazdagság az Anyáknál van; de csak bennél az óhos feliség. (A)
- 17. Bővenek ad költsön, a' ki a' szegénynek adakozik s meg-lep-jeve neki.
- 21. Sokat gondol az ember, de csak az Isten akaraja áll meg.
- R. 20. v. 3. Bővületes, volgy önzkedni a' rosszindul; a' boldom páty önként bele elegedik.
- 4. A' ki reftell hidegben pántam; Kötül aratáshoz de nem adnak neki.
- 10. Kevés font, kevés mérték, mindenek gyűlöletre az Ur előtt.
- 19. A' kish-nem-tartóval, ragalmassával, hitegető bespedürel ne barátosor.
- 21. A' melly önzfég eleintre hűtelen gyűl, annak végin nem lepp áldás.
- 29. Az Iyah örülnék az ő engéiben, a' virek; nek páty méltóságok az őpéseg.
- R. 21. v. 1. Mint a' vizek' oflási, ugy a' kiraly síve. Isten kezében van; oda hajja azt, a' hova akarja.
- 9. Jobb egy paeros rugonyban laktam; mint a' durczos Appony a' közös hársban laktam.
- 10. A' ki hallatannia kepi a' szegény neki kiáltságát, öter sem hallatnijah, ha kiált.
- 17. A' ki szereti a' vendégeket, meg szegényeké, a' ur, a' kövör ethek nem ondanek meg gazdagom.
- 20. Minis böltséng, minis óhony, minis tanak' spenellen.
- 21. A' levat képieték az urhoz let rajtam; de csak Isten az a' ki meg tart.

az innen v. 20. v. 20. önzfég majorság, ha minden garragat Maradnak az Anyáknál, az óhos feliség a' darabon szegények adnak jake az urnál. R. 22.

leped
 r paz
 kor ni,
 et a' go.
 raja az
 Ketvi.
 ag, ha.
 és a
 ki.
 kor, a
 ember,
 és cikel.
 gyamerik
 s, es du
 van,
 l.
 a' ki
 iny a'
 baraja

10

21

- R. 22. v. 1. Isti a jó hír-név a' gárdagságnál; erüsten és
 aranytal bősösebb a' kezevénél.
6. A' maga efen járó Ijjiu von ségeben sem hazija
 el az ő útait.
7. A' gárdag parantsol a' szegénynek; és a' költőn
 véré szolgája az arvának.
22. Ne tegy erőszakot a' szegényen, és el ne gázdol
 a' kőről kőröt.
24. Ne barátkozz a' haraggal, és ne társalkodj
 a' dühösökkel.
28. Ne harag által a' régi határt, melyet eléd
 színtal. (A)
29. A' ki féreny munkás ember volt, a' királyok
 előtt fog állani, s nem marad az alá valók között.
- R. 23. v. 4. Ne utasd a' kijárat' határját, és az ásva' meae-
 jet el ne feledj.
20. Ne társalkodj a' durv' költőkkel, és vendégeskedj
 vel. (E) mert csak meg szegényednek, és elrongyo-
 sodnak a' hivalkodók.
27. Mily terem a' nyatartalan asszony, és perve
 kút az úggen
- R. 24. v. 1. Ne verélkedj a' nagy emberrel, se ne hívand' társaságias.
 6. Ki rendelésel mellet' folytat' kápirosan a' hivatás, és
 meg tart a' jó tanács.
7. Magad a' bölöndnek a' bölönység, közönfeges helyen
 nem nyízza meg száját.
10. Ha keffegbe esel a' nyomorúságban; a' de erü
 meg gyengül.
16. Ha keszpe' el esik az igaz, see két: a' gonoszok pedig
 öpre rognak.
- 17, 18. Ne örülj ellenfeged' eseren; és el ne bízd magadat
 annak veszedelmén; ne hűgy isten látván azt, el
 fordítsa róla haragját.
- a, Domicus n 78. ij, ferdig. Régi: see hányt határt, melyen
 az elfojtás, Ne engedd a' bontani.

R. 25. v.

R. 26.

20. Nem jó a személy válogatás

28. Növegy bizonyosság kapentalanul felebarárod ellen,
és ne keszgedjen senki szóddal.

24. A' rest embert unólósi a' feleség mint a' fegyver
fűt, és a' püffeg mint a' fegyveres.

R.25.v. A' leg' magapaga, a' föld' melléje, és a' királyoknak
fűt ki tanulhatarlan.

9. Üggvedet végezd el barárodal, és a' trüker másnak
ki ne jelentő.

11. Akary alma edüst vörtegen, az alkalmasság néhen
mordva lefűt

17. A' fő nélkül való kőd és fél a' drizkerő ember,
a' hi be nem tellyefiti igéserés

16. Ha méset talaly kepefűt ad, ne hogy haifokot ofiel
ki o'hadjan.

17. Járórtapó magadat barárod' hársatul, ne hogy
balel unván meg gyűlöjöm.

19. Mint a' vörköt fűt és a' fűfűtő láb. olyan a'
gonoz ember, provulsága wején.

21, 22. Ha éheik a' Je ellenfoga, tartó jól, és ha som-
juhózik, a' j' neli vize, eleven fener raly az
ő feje és nehed az Isten meg híj

23. Mint az ofatú fél helyet ven a' fűhöket, ugy
a' kemor abráz az a' ragalmassá nyelvet

25. Mint a' hűdgy vj a' somjassnak, olyan a' messzint
jón jó hű

28. Mint a' závarlan és keritorlen vax, olyan a'
Zabolatlan lepedő ember.

R.26.v.1. Mint nyáiban nem illik a' hó, és az ofő aratad-
kor, ugy nem illik a' bolondos a' ényő és

2. Mint a' vándor madár el repül, ugy az ofő nélkül
való átok, nem pall emberre.

3. O'hor való a' lórak, fél a' samárnak, bor parly
a' bolondnak katarin.

24. Ne felelj a' bolondnak az ő bolondsága szerint; ne-
 hogy hasonlós legyen ő hozzá.
 5. Felelj meg a' bolondnak az ő bolondsága szerint,
 hogy böltsenek ne végye magát.
 10. Mint az eb, mikor vjra rix az oldalára, ol-
 tyan a' bolond, mikor mag ijétja bolondságát.
 16. Bölgyebnek nézi magát a' rest, mint a' hét
 bölgyek kik ohos példaszavokban intenek.
 17. Mint a' ki az ebet fülön ragasza, ottyan, a' ki ma-
 gát a' más porcibe avasza.
 20. Mint a' tűz etalupit ha el fogy a' fa; úgy
 ha nincs blyrogató, meg sünnik a' bölgyatvar.
 24. Jetteti magát a' ravasz ellenség, de piveben
 álnohságos joerral.
 27. A' ki másnak vermet ad: maga öpi bele; és a' ki
 fel görgeti a' követ: magára vjra rohan az.

- R. 27. 1. Ne dnykuzel a' hólnapi nappal: nem tudod
 mit hoz a' felkelő nap.
 2. Nehez a' kö; rehes a' jóvénny, de a' bolondnak ha-
 gaja nehezebb mindenitknél.
 6. Jobb a' pererő barátainl vea' seb, mint a' gyiv-
 lölönek galard tölgye.
 7. A' jól lakon ember a' léper meg is taposja,
 de az chesnek a' keferi y éves.
 10. Jobb a' kösel pompán a' távolj lakó Angatinnal.
 17. Mint a' vas eleftri a' vafat, így az embert
 a' barátjával való nyájaskedat.
 22. Ha morfaxban törd is a' bolondot, nem tá-
 vrait et az ő bolondsága.

- R. 28. 1. Fut a' gonosz ha senki se kergeti is, a' jambor pedig re-
 tenkeretlen, mint a' jó maga bixó orvzlány.
 6. Jobb együgyü saegenynek lenni; mint galard gonddagn.
 8. A' ki künyet gyülyt usforával, a' saegeny en könye-
 rülönél keres

R. 29.

R. 30.

a. az
ihor
a' ch
erü
Nun

- vii. Dölnök nesi magát a' gazdag, & azohos szegény meg-
nyitálja öret.
- 12. A' ki bűnös titkolja nem nyer kegyelmet; a' ki meg vall-
ja és el-hagyja, igazmárványos nyer.
- 13. Örökös öröklány, és ekes medve, a' szegény népen utal-
kordó kegyetlen fejedlem.
- 26. Bolond a' maga hitt ember; a' ki böltsen lép meg-
tarrank.
- 27. A' ki ad a' szegénynek meg nem sükkül, a' ki meg veri
a' könyörgést, meg szegényedik.
- 28. Mikor fel emelkednek a' gonoszok, el rejt az ember
magát; de mikor azoti el-rejtnek, sőt a' kőnek az őgész.

- 229. 4. Az igazságos király meg erősíti a' tartományt; az
ajándékban kapó el romja.
- 9. A' bölts, ha bolondtal verkezik, karagulyon vagy ne-
vejen, semmi haszna.
- 12. A' melly Uralkodó örömet keltja a' hazugságon
annak minden szolgálai (:Minister:) latol.
- 13. A' szegény és gazdag öpve találkoznak; a' mindenkinek
az Ur a' világosítója.
- 14. A' melly király igazságon ítéli a' szegényt; annak jelen
öröme meg marad.
- 20. A' kevely meg aláöbdi, az alázatos dicsőséget nyer.
- 25. A' ki embertül fél, hamar öpve romja; a' ki az Urban
bíz fel-emelkedik. 27. Földnek az őgész a' gonosz ember munk
a' gonoszok is az igaz Uron járhat.

- 230. 10. Ne rándó a' szolgát az ő Uránál, hogy meg ne atkózzon
kezéret. (a)
- 15, 16. Negy retheretlen van a' világban; a' kepersó és a' mélnök
kaja, (os vulva); a' föld nem reth meg utal; és a' víz nem mon-
ja, hogy elig.
- 18, 19. Negy el retheren doloz van; a' safrankója az égen; a' kigyóé
a' földhöz; a' hajó nyoma a' tengeren; és a' férfi utjai fia-
talaságában. 21. Kivon kigyó nyoma s repülő say ujj az retheren látóban
a' gonoszok is az igaz Uron járhat.
- 21, 22, 23. Negy van, a' mi el a' meg emul a' föld. A' polga mikor u-
ralkodik; a' bolond ha jól lakik; a' szertös Appony mikor fej-
hez megy; és a' szolgáló, ha örököse lejj Appony a' nah.

a. Azeter a' Dölnök retheren szegény, a' keri bölts ember ista; Salomon' Inoná-
ihoz vageptat, az örökös kasszóságán. a' Dölnök retheren kezéret polg
a' Salamon drója. ki öret kezéret kezéret Salomon' nek hitte. (Ez a' Dölnök
ember. Jóhan' Dölnök, mikor a' Magyar is, noka wegernek után a' Szepmencenast
Mukinál, Dölnök Szepinél; Dölnök Dölnök. s' a' 7).

...ne.
...fa...
...ra, ob
...ágat
...hét
...lu ma
...ta; ugy
...vár.
...eben
...es a' ki
...ap.
...dölnök
...nah. ha
...gyiv.
...ója,
...kínál.
...mbert
...em tá-
...pedig
...vadagn
...n könyv
...77.

- v. 24-28. Négy apró állati vagnak a földnek, melyek bőle
 többel a bölgyeknél. A hangyák erőteljes népe, de nyel-
 ban megkeresik élelmüket: A hegyi egernek gyenge népe,
 de közölkésnek vanak háza: A szőlőszőlőnek minden király-
 joki, meg is reméltek tartani mentésben: A bók kezein
 támasztják, és királyi palotájában lakik.
- 29-31. Négy van ekei és doli járása: Az erős orvoslány, mely
 kétféleben jött el, nem jut: A házasság képe a le-
 gyalgatóknak Jallus: a kereset bék, és a király, kinek jö-
 ni ellene nem állhat, meg ábrá.
- R. 31. v. 4. Ne arj bort Semuel! a kitalynak; nints on ki-
 toh, a hol kétség segy uralkodik.
6. duj bort (Siceram:) a Gomoruhnak, és bort a kefe-
 vedes főnöknek.
10. A Sorony Appony drágább a Karbunkulánál.
14. Olyan az, mint a keresetű kajo, mely meppi-
 rül be perzi kenyeret.
19. Az ő kezeit veti a vállára, és újával orsó-
 perget.
30. Meg nyal a kardig telintet, hujába való a fejség.
 az Istenfelő Appony nyere díszesere.

Hogy ez az egyházy levél ismeret, ne maradjon: de te-
 kem ez egyházy jele, megindít, némely végzetek;
 a kiknek egyetb arány sem a Gerabólah, sem a
Inomat, nem kenyerek:

Semmi nélkül nem hűkölködni Isteni szolg, a mennel
 kereset nélkül, annál közelebb az Isten természethez
Societas.

Ha ki az egyle fel menne, s on a világnak természetét és szel-
 leget: forgasit semmel látna: semmi önmé sem volna
 társaságában; mely egyetb arány nagyon gyönyör-
 ködtetné őtet, ha volna kinek elő beszélteme. Aekhytis

Valamint a tudomány, ha igazágra, ravaság in-
kább mint bölgyeség; így a veszedelmre magat el-
sánt lélek is, ha maga, vizsgálási nem parig
a köz jó az őstörre, valamű mitabb mint eris.
Plato.

Nem jupán magunknak sáletünk, leclánbel
tutorunk kapnánk a hasának is, Barakunk
nak is.
Plato.

A' garagobkik nagyobb áldozatokat várnak
az isten.
Seneca de Prov. 18.

A' Gadda sreme hialalja a' levat. (innen vicia
mind a' dák mind a' magyar.) Seneca: de adm. Dom.

A' bölts embernek ritkan van jó bevenéseje.
Epicurus.

A' fájdalom is kivaratos, ha vagy unyiduk a' jó-
nyözűseget, vagy kisebb fájdalom váltja fel
a' nagyobbat.
Epicurus.

Ha bölts vagy, nemül jelelspad hely halgaty; ha
nem vagy, éppen ugy leszel az, ha halgaty.
Theophrastus.

Soha sem kevesebbi bevenő a' bölts, mint mikor
hever; és nem kevesebbi van maga, mint mikor
maga van
Cato.

Sőtül kell annak félnie a' tútul sokan félnek.
Seneca: de Ira.

A' tudós valik el az arany; az erös Ferjő a' nyo-
morúságban.
Seneca de Prov.

A'ni meg történt val ezen, mindenem meg eskeni.

Gublin's Mimographus Senecanil.

(e mivel ő vesben menja, it is egy bucliaiban van.)

et' bikát a veres szi inestli; ki kél az Aspis a' Uragö arnyek ellen; a' medvére; orvoglányt be-
penja a' lobogo abiaj. Seneca de ira d. 2.

A'ki vadat keringer, harvas böst kerit a' nyaká-
ba; tollas dolmányba öltödik a' medvaráji;
kerüht a' Bikat a' veres, e; az Elefantot
a' fejei ruhásoh. Plutarch: de fort Alex:

et' ki oly nagy dolgokat tesz a' millyeket ember
nem lehet teherni; az legg halandóbul hal-
latatlanná. Plutarch: in vita Alex:

Meg kell tartani a' lelket a' testi tömlőjében, és
annak akaraja nélkül a' ki azt beténi adta,
nem kell az életbul ki költözni; ne hogy a'
veánk Drenül ki szabon emberi munkát
ki kerülm láspamuk. Cicero. in Somn: Scip.

A' hízethatök a' kiralyolnah, és arolnah dolgairnah
mindenkor vespedelmejen vórah; és forh meg
sem spännek lenni. Axian: de Exped: Mex: d. 4.

Nemely gzanis haggományokhoz, ha valamely
Isteni telinset járul, nem lepnek hízertelenek.

Axian: Exped: d. 5.

A' világ tudoltrónal is elig halála után akkorá
fóh, a' mellyen et. temerik.

az hitus Dölgeh Axian: Exp: d. 7.

a' far.

A' Taras vadanya a' Rökös is meg efi; a' vha a'
Sundjant; a' Sundjant a' vpora kigyör; a' vi
pera a' verebet; a' veréb a' Sishat; a' Sisha
a' Daras fahat; a' Daras a' Méhet; a' méh
a' legyet; a' légy a' Sanyogor. (a' tepe, által lel-
kefelegnek Merempychoygras jéhvaja.)

Algiatid. A'als Derm. Hjt:

Jevék után kersek. A'als jéhvabepid, Alcan ana
magyaraira hozg. böfeg után fihidig; annj. formu-
munt ab egv ad Stinos. a' Magyarait az é' telm-
neli nem nagy változásával: a' hol lö' nirs, kemiz
is jé.

Vandorabb a' merai egixriel. Damix A'als Hjt:
A' magyar ezt hol az orban lekerül, hol a'
jé' ö'ngörül monja.)

Ebből vön tevék kendörök az Hjahnak börer.
a' Jfio Jalmudban

a' Boctakbül.

röbnyire Drachai adqában:

Déne morokod Géidnek hármazisát is tekerit.
(Nyjri kaxaxioquoriv Staxegov jévos.) Stemeri: Dyja w. v. 507.
A' ki mit költson kapon, azt kerpörsen adja meg.
Htesior

Fid alatt mi van? - Scereric: - hat, hogy ujra fel jövének?
- Szej kasuzsog. - ugge Bluto? - kétemegy - hat elvépünk.

Callimach: Epig 14.

Enghitö fex, s bizonyára minden sebe s nyavalyára
Oros is, a' bilyeség.

Callim: Epig. 49.

Leg inkább a bizonytalan ki meneseli engedben
terpik meg a hio barát

Amian *lenny* in te incerta *certitud* :) *Ennius*

At kintél felánk, gyűlölkűs, s annak a hit gyűlölkűs
vepít okajjuk.

*Quem metuant odium quon quibus odit perijje
expetit* :) *Ennius*

Semmi kintet a hatalos Akheronra nem vihetg
Mertelen jörelbe; izz ki-tyak meritelen-makety.

*Staud ulla postabris spes Acheronis ad undas
Mundus ad infernas stulte! uhere raris* :) *Propertius*

Kinyárat kaporra izz költés, mint ki meg fegg kalni
majo

S mint ki meg fohaj elhett, a valót ne is parald.

*Divitij utare tuij tamquam meritis tuis
Tamquam victurus parate divitij* :) *Marshall*

Bódog, a' hit más vepelyje meg tanit bintarlanul,
Es perensélen ki önnon kara' exeresin' tanul.

*Felix quon faciunt aliena pericula cautum
Infelix autem quon sua damna volent* :) *Ovidius*

Hogyha tansorog perensé, hűnök a barátok is.

Est nulla die mortalibus usquam fortuna turbante fies :) *Silius*

Meg-besűjő a' perensé, a' ki fegg al-helen'

Starmarokat es fezőnyt meg gárdagira kűrtelen.

*Fortunam reverenter habe, quibus repente
Dies ab exili progrediere loco* :) *Anselmus*

Mely

Melly kivinnyet elhetünk-el. 'Bár fohatunk sütkibe
Legyen a természet: és ő melly tevével eri be!

(Dilige gram parvo licet producere vitam,
Et quantum natura petat?) Lucanus

Bár kerog gyomrod, meg onyhúid néha sos kenyővel is.
A'ki jól ehes, meg eri a' közsősegevel is.

(Extrahendum Stomachum bene lenis cum sale panis
Jejunus Stomachus raro vulgaria tenuit.)

Műjön a' nappal, de véle fel ne kegyen a' harag.
(Dra Cadat cum sole, at non cum sole resurgat.)

Ovvens.

Marha munkás at legyőzhet bár akarmit is, ha kék
A' kemény dolgozba egyre sarkaló sükség forit.

(Labor omnia vincit
Invenit, et duxis urgens in rebus egestas.)

Oto idő-korodba míg meg egyre, jó erkölcsöket.
(Cum tenera est aetas, generosus imbue mores.)

Tibullus.

Illy nagy alkermány, Teremtő nélkül öfere nőhet e
Bor pemehűt. és váltában illy világy teremhet e?

(Dixi credat tantas opozum sine Numine mules
Ex minimis? coeque creatum foedere mundum?)
Mamilius Severus

Melly nehéz fel kapni annal, a' kinek Virtusinak
A' begönyűség ált elejbe.

(Haud facile emergunt, quorum Virtutibus obstat
Res angusta Domi.) Juvenalis

Al

Atlyas emboznel gosombabb niura, mikere magas
na hagg.

C: Asperius nihil est humilius vultu. Surgit in altum.
Claud. Invenatio.

Isak hiukodol, s kaláton messe véled, oktalan!
S ö beléd ragádva, tested belfejébe rejtve van.

(Nugamur, moqtemque pual, pvent eye putamus,
At medij ^{leter} ~~leter~~ hęc ábura visceribus.)

Morus.

magas
altum
talan
var.
tamus
s.
us.

Et lika mag nem vorza, ^{Beutal v. y gürö qül Nicodanum}
^{Sticraia van Chiminal 2. 10. 2}
^{a' l'vör, a' fapok, alkabony, tujak, hem kom is}
A bolondok ha mosanku toth y juki boloni. ^{örög ellen}

Akam laota olyant
A dög up a' vasat mig meles.
A dög up a' tvl. a' vöen mig ceyfer et mesul
+ A dög neliunt y. ^{A dög nyuj tisz mig a' leparu et.}

A dög a' Dalis raly. ^{A dög, Döen huy non, pötern leggel}
A dög a' tinnal. ^{stallast mapp o' mirtu l'atad}
+ A fat sem vajjak te. ^{A dög nyuj tisz mig a' leparu et.}

A dög a' cypa a' mathnak a' resore.
A dög a' ramis per. ^{semes v'p'at'at'at'}
+ A dög a' hajit a' niga puvan fejjele meg
+ A dög a' hol malavoro izineh. ^{szakkal fozgolon}

Et' hel v'p'het on vaharjuki.
Et' hova an öndig ceyfer hujaba jar, ^{est' legyen}
A kahuk pover a' mag, ^{keres}
Et' kahay a' magi. ^{semem benenkarly, Alax a' Jöle Dobran}

Et' kereh anmyn fentil ala tinnal sel.
A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}
+ A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}
Et' hi miben b'ner abla' gany.

A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}
+ A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}
A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}

A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}
+ A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}
A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}

A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}
+ A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}
A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}

A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}
+ A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}
A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}

A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}
+ A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}
A dög a' magi. ^{vermet a' magi epti bele}

o. Hamedek matkanak nem kell fejez nézni
 + A ju bornak nem kell caezet (i. B. mylius)
 + A ju bar holig tannul
 A van egy nem maloss
 A ven regibü mindennap egy rotat felijt
 A ven luyke y meq nyalja a fit

Bagoty y hat gondolga, herg dolgom a fje.
 + Bagoty y hio barlangaban.
 Dal kessel vajak a venueget
 Balsarku ku menyette liz az.
 Dimul mint a boju az ij kapura.
 Danya a beha a veres danyon hio figavos E his nem statos
 Daxam böcbe ötvözo faray battabban rabol.
 De sala a Krijm könnye is
 De karangozon se maga Kijm maradt
 De nota mar a feje lizij (Berelink se nem felejtink)
 Devez tor a hest
 Deregnel a boju faray izerlen
 + Dereg ombet büjt. (cognifommia)
 De terik vapot a fenn az ohernak y
 De retinren mint bolond Dron delvesenbe
 Der. binnak fa a nyele,
 Berjüdel ussen moniva
 De nyota mint az nyelerlen fustio
 - Berjüterembe gasot
 De vognak az nyait
 + Dila alak y büjtat keses (i. bari: örök slak.)
 Doremij a solgeja karnij y küvejel.
 Bogis után ganjbe akad az ombet

rphis
 kij
 in legem
 al parafra
 seh.

n is hullan

kuasa

a akcher
 kul

- + Bolvög Apony katonájá,
 Bolvög a'hi más kázan tanúl
 Bolongja sem lehet
- + Bolondnak feje is jó (hú elvefői sem rá.)
 Bolondvárak bi járásán,
 Bolondság a' dolga,
 Bolba vefői be a' túrómánya
 Bol sem ivott mái y' vesztés
 Bolgort tört az ólomba.
 Bolvad a' hajam tele
 Bolba utódit.
- + Bolster bór az ország,
 Bolos vagy a' piüre, Kersó mellek
 Buzuljon a' ló elég nagy a' feje
 Búrtós neli ide jónni,
 Búrtós nyáron a' röhke.

Crista nyomerusig!
 Czigany is a' maga lovát díjoni,
 Cziganyok lován jánt
 Czigany ugrák maút.
 Oro három nap egy mérföldes.
 Caerli poharat a'ndak neli,
 Cisten gúlon függő, v. haj gúlon állott.

Dareast ne pijsralj,
 Dairidne netajat danelja.
 Dianne boe-foval jo
 v. Du hejban jat. Dipinonak nem vati a gyombel
 Dobra utvete teres
 Duzgotez is kessan
 Duvolva part a fergans on
 Duzaba dult
 + Dunara izet. (i. Banz: Tengerbe kordan izet)

± Eb=bele. (imi nem en gondom.) Banz
 Eber kapot / Eber bagezant.
 Ebnek mening at, eb a farkanal
 + Ebnek se jo az esjo kotho. Ebnek eb a baranya
 Ebtil tanult. Ebnek eb a faja.
 + Eb rindon veresek ki.
 + Eb uzaraj nem tallik menyorgajba
 Eb utam kanya. eb. hotendit, het maktat
 + Ebtil gynt peredonel (mathamais) ebtil hell el neponi.
 - Eb ura jalo
 Ebtil opanlt.
 Ebre bi rok a kajak
 Ebas a kajrakij uldm.
 + Eba dola a kemens evel / Eba gelyon on iualnak
 ± Eba dola a kemens evel / Eba kajiro fat sem el
 Eba dola a kemens evel. Eba kajiro fat sem el
 Eba dola a kemens evel.
 Eba dola a kemens evel. Eba kajiro fat sem el
 Eba dola a kemens evel.
 - Eba dola a kemens evel. Eba kajiro fat sem el
 Eba dola a kemens evel.
 Eba dola a kemens evel.
 + Eba dola a kemens evel. Eba kajiro fat sem el
 Eba dola a kemens evel.
 - Eba dola a kemens evel. Eba kajiro fat sem el
 Eba dola a kemens evel.

6 + Egy kőzomoly fűlőny fe rant
Egy névny kanyotnak pinto bot az údrom ajka.

Ehej dicsőre maktal álmerde

Ehej mint a farkas.

En pome hajta mombon

Et aludtak bñ ar.

A allora a vñe,

A bñra magát.

Allig egy etre egy kötőre

+ ~~Allig egy fűrőgöl egy lepény~~ Al gítered a képe
Et fűvra a métegy

Et hiac magát

Allenem ne fene egy aradát

Et ne balast vale

Et nygótan bñ ar

Etó etó haj hó.

Alfo urvélő er

Al multa cfoerel nem kell kúpómyes. v. Alfo uran kéfo

Aljebem rágor,

Etó vore magát (A vñre a munka fanyas

- Al fűvra a métegy geresz
A junta az obel karukimig geresz

Ember keor éor, mig is geresz,

Embermyi ember vöbra hazgy mar

Ember hatan ember

Embertegomre mombon,

Ember rep fogadist eb a li mig állja

- Ember kuynd el
v. Envonek is ahud cymex tansz. (L. ninn)

+ En is látam kani kegy or tar vajnt. (Cafis muflepp)
Exer vagon a lelkin
Evis mint a for eret

Epi kel mint a vad hó.

Efo uran nap fény (Esove van a falubon

Ehe vepet v. gónech bolbnd az hparmye

Ere bajom mag kéor,

Ejzel far mint a bogoty

Ejzet napot egye rep

Jabal was karika

Ja ember

Jalo kesi kemes kam, mind a keso omj partain

+ Pakir y voryak, de maga y vorya.

Falba nem vesem a fejeme ditte

Fanjai fan vojik

+ - Falba kanyjak a burin ^(Karamint kamj a burin a falba de nantagan ra Berizapan)

+ Jarad loral e farba y nehiz

Jesba xuyrah.

+ Jarapemlegonek a kast alata kullog

+ Jarapnak nem hell bedet muntakni. (Bani Enin)

Farsong farban yuf a fa fan

+ Fatul. faradit ember

in kifo

X Faj fajra ur.

Fajalom fuya meg

Faj ra a foga de nem hap benne

Fele sem tr ifa

Fel fogatnek egy vas parol a sambar

+ Fel y ut ala y ut ^{Fel korvok ja misztara a kasapor} Fel laba a kapers oh van

Fel vakarva a feberes

Fel menne mar neki az Anija jiz miye

Fel utvanc a solnya sag az olat

- Felbi a homizer

Fel futu vele

- Fel lagom az ugorta faja

Fel onna a garatta

Fennyen tarja a nagy olat

Fenni ram a fegat ha fildiek tole

Fenygo fa legemy borza fa pusztavos

Fejelen lab

magfiam

8. Zileglin munku kamad tönk
E igta van epitre
Eing zlah.

Domyas f. nah lo jeta i kele
Freyet häng az diom ala

+ - Fozay ebnek vali a yont ragias
Fogata valo
Fog keret velem
- Fozgan ran a beynlere
Folal tant tavibb a raku.
Folt hivan folt.

+ Fozganbi a fozgan (i: Bariz; fozgy.)
Fozgan mint az Folah a nyacsban.
Foltan fozgan lea.

Fozganbi a fozgan
v. Foltan a folt a viz. (i: C. ming)

Fube faba aerndelo fyon oronigo
Figet mutat a huponyeg atul
Fisobe ment az egy botog
- Fizek fának antos
Fizafa karva.

Fizarda mint a baklansos.

Fizebembe ütselek
Fomb híz, ha lefakad egy más
Fuzog jax mint a kupa,
Fuzmet egyel bi amber léte.
Fuzmetul gyutotom
Fuzpre a fuzhel

Ha a' konyokomul le meg y abos
Ha Jpan velunk kigoda ellenunk
Hajam kalari tel all bele
Ha kerulj el esz
Halalbit kereso

Halgat mint a Cap a' Ladabon
- Ha kufas meg adu leves y herboljod
Hilogor voront a' femise
Halgat mint a' nema karany
Hal basar hal samar, valokih az Apukonyg
+ Haloba keriten az aloda
Haman lamradnal paros a' veje

Hanvaba kolt, Hanem kusan k' oppen
Ha lyp lypen mint a' Samu nand' agga.
Harmadnap kemigret adin f'vhar
Hara uan oho a' magas
Hasa az Jrene,
Ha tenen majsoh y

+ Hasa mervene az van koroch
+ Hatan kara kebelben kemere (: Bariz: f'obajis:)
Hatalmas hat f'asas,
Hatra maj mint a' rati.
Havva veron a' k'ozra

+ Ha yal fantomfant. (: Bariz sine kagal:)
Havva van meg a' felere leveg
Havva vag vakon
Hasa kedha az igaz kemeri, Hazudomus se menta

Hajal k'entul a' heret
Hale k'entul a' heret
Hera ket ormag allen
Heren vag nah mint a' getfer ontigoh
Het tel het myai valafija a' kasapgyon
Heta vag ontig tehik magribil
- Heter fen leli
- Hegeren kugozik.
Hes Heret karos o'hor kow.

Hidg lely nem beregedy

+ Hidg naha a góh.

Hipp hepp hircvel jai. / Hirc epeve kosodal ment, / Hirc harargi.

v. Hivartlan vendignek ajru mezo a lege
Hiv gogamat veng, gogandor epi a jirong abas

+ Hun kergas nagy ma,

+ Huppi mint a le hany enele

Hu bele Duley levat ad Ipen

Isat urat j aratlanek el ne kagyi

+ Ise vele, I dig kudrak minso rakoneraje (6, vjneh)

Ijusay bolendag

Igas lani embes o

Igas memraj nem embes gollay

o Igeret adomanyt rav

+ Iggul ohet fu viz Iggalvovk mingen pohol.

- Iggre ijuk bu art,

- Iggre remenyt ne epionz

- Igg kitan y el el

Igg kerph a hat ohtot, Iggaray a bisay.

Illa kati nah a tamz

Iusen vrad ingoen ad.

Inhabb kovet vagnel.

- Ina gabantbul ne regy kengyelparva

Inhabb ma mint kelnap, Inhabb isiggetonok mint lanyon

In pohor lonak singy karjutt labi

Ij ar Ipen, jir ad

Ioba puzlat magutak

Iobb borsheva kempri jizomuz kotonni

Iobb egy hendy fiax kerfejnel (egy napi kerfejnel)

+ Iobb ma egy verett mino kelnap egy m. st.

Iobb onkor.

Iobb egy pofon gajasonat

+ Iobb ravoly peietni cymust.

Iobb azot a kinerk strigah bereg embetne

1
höfelni ve nem je meg yedni

do grada az ists

do Karly van dolga

do labda all

~~do efit a vonta at mychalan myngorin~~

do labon ember a mizer ij papozs

v. do efit a vonta at mychalan myngorin

+ do vinda van a fenije

+ do ter helyebe jor ne vanj

+ frigg munt ara onrig. (: In gub frigg onrig. :)

ve magul je kap hatm.

Sten gub!

Sten fize epe meg Kovus je mond ribba

Sten hisivel, (: Bariz: korariv)

+ Jpaly kexarj

+ Sten ij ki rest a reteg ember etota.

+ Stenij munt a frigg

Sten neli,

Sten je veter crnan a kol minj

Sten mija hery lepp mint lepp

Sten panas nev en ne veggio

Sten munt a templariva

Sten a bukerenje! (: Bariz: Er a bukerenje!)

Sten binul ne mlaydomitva

+ Szorra munt a vebante epta farkas. (: Bariz: Komor)

+ Karim ij gomor kery

Kalannal efit a penat,

Kapaly kurva nehd ij lepp,

Kap rajta mint az eh togh a talmyen.

+ Kapu fital von bussis

+ Karim tanul az olus, (: Bariz: bolom!)

Karassomyig vulo epe furs,

Kapher mintz Dor nar a meny in hoz,

Kaja nem erel

Kura van kinkat a tanakoz

Kemeny nyaknal vas jarom vato

Kemperben sem efit eleyet

Kifo tanar egy gondolat,

Koraste bennvaly
 Kose but rea in a semibul
 Korosa koranyu dypnos kypni
 Kofpa koma lipar
 Kertlis az epe az osemnek.
 Korumy annak ppor jinalin a in a nad hyst ul
 Koromon foun fuzio.

- + Koaen loral turvo a kate. (Banz: Koa loral)
- + Koselebl az ing a gubanal
- Korumyebb a karyy embet unlet emi unnt a fath karyy

Korumyebb fytam mint varem
 Korumyebb kaptam mint kapalmi.
 Korumyebb a vengeneh mint a gradant

+ Korumyebb a vengeneh mint a gradant
 Korumyebb a vengeneh mint a gradant
 Korumyebb a vengeneh mint a gradant
 Korumyebb a vengeneh mint a gradant

- + Kura higg komadnat
 koponye a magy festha erhossech.
- + Kuranyul pener. (Banz: infamice depe canno pedia venni)
- Kuranyul nem valik palonna.
- Lobam kaperaja felepeone
- Lobam ala vaxmer ason

Lobam ala vaxmer ason
 Lobam ala vaxmer ason
 Lobam ala vaxmer ason
 Lobam ala vaxmer ason

- + Lapan jany rovab cyz. (Banz jutoz)
- + Lapan vax parhet mos.

Lapan vax parhet mos
 Lapan vax parhet mos
 Lapan vax parhet mos
 Lapan vax parhet mos
 Lapan vax parhet mos
 Lapan vax parhet mos
 Lapan vax parhet mos
 Lapan vax parhet mos

- + Lupa jenas ne veprege. (Banz dte kopye)

ky. (B. Kly.)

Banz:

is
kaut
n local.

amb)

h.)

San.

nam yfint

Madaras fey orkapp vele
Magára mone Nagisul nagobbar efel. Dis ryping Conatti
Magyarnak Bers, Komémetel Bers. (i. molni Creco.)

+ Malomban hegedülés

Malom követ veá le a ny chamul.

Maj leptivel talavindit

Maj malomba övöl

Más fijáta tanosol.

Maj katanával enni, oika fijának való.

- Maj a veréb más a fessze.

Más diaba pülkile

Más újjával kaparja a sarap a gyfremy és a pariafóid

Maj doigaba két avakherem:

+ Maj pénzere yásk

Majorté felleg yak spangor korbizó lejj a máj viligor.

+ Maj pekeré parlan. vaggos (i. Bariz: úlm:)

Maj d. vaku hány yáskul telin

Maj allor a vze;

Maj abadt a kerche.

Maj bodora beurem a labé.

Maj efea nehem. (meg exesem velud a purlor.

+ Maj fejnek meg teja is egy talé koppa.

Maj ixa ete re a medre böz árák.

Maj kóp a gomigás

+ Maj fem fogtat máj koppa (i. B. metyopra)

Maj gürre a lever.

+ Maj fardulom en máj onnan a keva de öndulje

Maj orija est valaki, meg tanit az úró

Maj redi a novis.

Maj yembül a füle bélé.

Maj yihorít néha a kerche böz is.

- Maj pisovom az overantás.

~~Maj effa vóle ha al rojter~~

Maj salutor épil a folján.

Maj ramakvora a trishegye.

Maj vöröm mit en a jeger, mehem

- Meg saqo a giv
- + Meg talatra zjeh a folops
- Meg ragna a sijet
- Meg taint az ur
- Meg tela a moais Meg unra a partit
- Meg ementi mint a fud leamy a herodotus
- + Meg sefakt meljin sejbul epe tiro
- Meg vinda mig nekunh i
- Meg alata nunsarni, kesjan kell
- Mennel outajetl annal jobban fisia
- Mennel mhefti annal jobban vatarodich
- Memy em nem leamyon.
- + Mestant Jovuch galsad kasindri
- Meg, mandag or huszak a sijaba
- Mieg taxijenyi
- Mestasz vele ha meg kaper?
- Mikha kumbe, Bekijyo yarab
- Mikha epe ebent jamboz ore ember?
- + mindes epe biter nyuz
- Mimieg unnepe van a upnek
- Minden lebe leus
- v. + - Minden bornak vegin a bunkeja. (Bani: fje:)
- Minden ember a maga kesenyjonek kovanon
- + mindenkes kap mint a drabe jali. (Bani: Durkida:)
- Minden ropp pajfaranak van fehad.
- Minden kendrak maga feli hajot a kere.
- Minden kereba kalau, minch a kesepnaka fupn.
- + munka az ore vone epe a Bro fag
- Mu kinnek styan evfotamat, a lu akhova darab kung
- emendanim i nem i, or meg epeh mint en
- Mendora gobul es az ember.
- Menny igazat be tunk a fjeu.
- + - Mintha rist utta vira a giv ember
- Meritab mint a kurya, fuvagerden mint a boloni.
- Mint a tormaba epe fery.

ny conistri

a partit

idigon

kurkor

epna

dulpe

han majus i

Nálj fáthor, tamaphorin, faerensrolo.

Nagy fát meggam

Nagy fába vagra a fejpei

Nagy öl er egy díjonat } Nagyobb a frizje mint a poggomije
Nagyor halt, Nagyör dalt

+ Nagyor fel milt a fone

Nagyobb az emberiség a kaportas, kuzrat

Nagy farkas van az ilyen, vobignak } Nagy fába az az en
Nerem y lepp meg juka kengerom } Nememb

+ hekez az agy vrit meg fogni B töbe gremi.

Nekes egy fogel his. nyozes almi

te huz az ~~...~~ mag a idies vogyije almal legrei
de vortap a faentat

+ Neiman de arnyafem eki parvat,

+ Nemy ember vötra de elhonditak a fofjer a fesekefote
nemis ember fuis sulmany

Nem adnam egy putton polonraiek

Nem asi a mandar a bi uravou jar, hanem a bi meg fogja
Nem all rea a laba.

+ Nem ahavajnal nyigij a vege

Nem el vele mint samugi az vovay orajival.

- Nem ebbe birtak az orpog itzas

Nem efi meg az eb a maga fiat

Nem holy az kerz fel fujjak

+ Nem fet a fogara,

v Nem fog az aranyon a voviz

Nem bolvondaj az

+ Nem gyoz meknek valo a lej
- Nem dyzno orava valo az arany peruz

+ Nem siamistak valo a barsony nyerez Baris
fomen iller
dumap
Nekes

Nem rekennek valo a ganye

+ Nem kochaz a mit koton tudnak

+ Nem sinekiz rajfel } nem lehet egy fogel his nyozes almi

Nem leterz jari ithoz

+ Nem lehet miny... el a hajao be dugni: (Baris nekiz)

Nem lozz mindentur egy

Nem el a Nemes herz el vogyek a ganyaj az

v. Nem fog az aranyon a voviz
Nem nurov atny a mi fenyek

Nem messe efi a gyanidly a fujjakul

- Nem kell kinn az alá néző munkások
 Nem lehet elvinni a kassza tartását
 Nem lehet a többi munkásokkal együtt
 Nem munkásoknak szabad nap.

v. + Nem ér a munka, nem minden esetben lehet koros
 Nem minden esetben szabadnap
 + Nem minden nap egyenlő
 Nem találya helyes.

Nem jó néz ki a fenékből
 - Nem jó meg a maga ármajlát
 Nem dörög a levelen a kassza nem tudja
 Ne foglalkozz a munkával nem kell
 Ne vedd a lelkedre

- Nem lát egy nagy (v. fessék) egy nyit
 + Nem mind a munkásoknak a gyerekek a látnak
 Nincs a gatlakot hozza vissza.

Nincs fél pénzben gaz arany hat
 Nincs oncsaja.
 Nincs vesztés mint a kassza kassza
 Nincsenek orok.

Nincs a kassa a kassza.
 + Nincs az a kassza sekket mellyre meg egy utlatat nem fog
 Nincs maga kitalozás pusztán a kassza

No! ugyan meg az a nézi
 + Nyomozza a kassza kassza.
 Nyomozza a kassza a kassza, mely kassza jött az utlat kassza
 Nyomozza a kassza kassza

- Nyest is nyest is.
 - Nyomozza a kassza a kassza a kassza.
 v. + - Nyest kassza mint a kassza a kassza

személy

személy

személy

személy

személy

személy

személy

személy

személy

Da neli

O korja vafäer ven Appenyr seinäer.

Olyan mint a törökösök sör fötes

Olyan mint az etelen helij

- Oker mint a kard verib

Olyan embet mint a hi a szappant megcse.

+ Olyan membe mig mu kez megam ij meg lemen

+ Olyan mint a párnnya pezzo lud

+ Olyo hynak hig a leve

Onorad se ferselli et.

Oceram piziro!

Onoda vido am cas!

Ono oda vhosmit, fad ij akasztil.

Oriminal fogva vjs

Ovplamy ellen kahay so: Ocerareanalt mint a legy

Ojay az Ojay ha a völy ben all ij

Ospaj vilag. (: kurva.)

+ Oaken paranyol

ok vobam a hve bepelre (velara usero)

Öerre ij meg halt a kirny mint az Öxi cubberkoräer.

Öfogya be semmet

Öhorvit lö tanáro.

Öli magat!

+ Öndögged kaváros. v. bellet,

Öndögöt fog anki velu.

Örül neki munkha a marshaly vilu.

- Öndög da neli!

Öpre illo egy par nyelu.

Öpre üjüt a tengelyt

Öpre jó uch a banyak, pusza libat vajnak

Ötön veve.

Öpre dujja a tojja

+ Öptön ellen engedozni deatbul

Bad ali bujtartak!

Baja Kevonaja

Baprah pap i baraja,

Bap je monja hejpas

- Baprahost epil

Basta vepca kany, Bapan mint a sija luhar

Banyolat i kurmer, Gyogy a folyose

- Bapim gromograh yam dali a dyano hor

Baty hegy. huli sprenel

Bemely Zapló ali fugivita.

+ Benz embereg ruta tyarejig.

Benz olvafni,

Benz olvasra ji az Appony verve

Benretu vig tamzor vasainapi bi kovet.

Berdul mint az orfu

Best e Duda hort a dura mori epfel el czet.

Best Duda hort juh a Dura van, mig y itarvan hat mest.
fora Bepkes

Buzae toki ibrisam.

Bivos yima tania ba valo, Sanga yizma furba mlu

+ Boholly i epi cypor ez vasai (Banis immer)

Bohot emeste mig.

Borbnepta a kerzen v. perjenyeje

Dohi a marhat,

Dvota vailafija,

Dinkosti vira fem pelt.

anem

a leg

deskomat

h

Ri ahavt a' ravvata,

Räer (v. talan häst) embersig Galma töz.

Räv jät a' riv,

Räv renilt a' för

Räv illit hat revnden a' tvöl. [Rogans mura i' rollang]

+ Räv labon jät.

o + Ra unna az Apjara. v. Apja hja, ban mins fargos

II - Ri tanja magas mint a' her penae, ban mins fargos
 Ra jas nah a' Gulomara ha cyper in reserh.

+ Rajta haggra a' hese pennyes (b. de raad pennye)

Rajunna az ebel hat mi nesadjan

Rajdam ij all abhan.

- Rannaba padel Ökemier.

Rann taha a' pajat

Rig az wege

Regen voh az tan nem ij igaz

+ Regen itah el hepon, avon exrest a' kasaval

Rigaz nem avon exrest a' kasaval

Regz legst darot.

- Regen fem ebed fem vaggva.

Resen a' pile.

Risha mandaz az.

Risha vostaiba tovich

Roppul verene az agdat.

Ropp vilagban clunk,

+ Rovyra katumik. Rovra nuntazudni igazat mendari

Rovri rap:

Rovri pndihario koppa halbaq herceg.

+ Ruv ij faeren a' faeret, (b. ahadi ij)

szanta mérsérv nem oda ut a heri néz

Szaj nem pena
Sopos konyu barabon
Se refu se refu

+ Se deje se hatulya. (Baris unil je z o spretore a fulefariant.)

+ Se fule se farku se kara se tude meg y o parungot
Sem ide sem oda

Se vae se buse Sem hinn sem beus
Se tude se heriad se orfaga se haraga
Se hinc se ralla sa,

Sem ungom sem gallona
Se eleje se veje.

Segez hely fel
Sem hev sem hudez

Seppenyi nyestmil

+ - Semmit sem hajj a heryhois (Baris heri)

+ Simen bito hajija a korat (Curem borom tathit)

+ Szijambor fava Dron fava. Voz perzuls voodit
Soha nalyan.

Sovvolna rah labay ml

+ - Soh lud djaron gyl
Oblat lwna halloa cumbor
Sohat peres se lit.

+ Soh hupobos mala a fegzi (Baris, alfele)

Sohatahas a Gula, se rem bija a farku.

Sohi is aj heve igajay (Se a fegzi vezi
Se hunde tol is alyja.)

- Ohajt mint a vari valloa cigam.
Sohannai.
Sove fore mem ia van
Soketnel se nelye
Sohat a vasar a kahallos Apontul ijad magakot

+ Ohalta nem arbi (Baris Egja)

Ohalma hari
Oham fele palazit y nehu ardm

Ohaj ala vem palazja finy
Ohaja hinc egy legcim

Ohamat Gaj heroprolte

+ Oharaba pall a ven embernek a sepe. (E. p. ne Venembet)

Ohar ponak y egy a veze

- Ohat fova oly in, mintha a haj alid polte volna
Sohat talnak mudo ura.

a hollany
inor (pazoz)
ver / Baris
ny.

memdani

Háda máj v. Humar, máj lella, máj benne.
Háda máj v. Haragónak kére a repi meg is veris, cumi jón adnak.
Háda máj v. hol jón van dőg nem jó a hon gorda nével
Háda máj v. Csebe. Sierome a hápaos de fut a munkáim.
Háda máj v. hápa S. mona a parangoly. Csebe a hápa a jón.

Háda máj v. hápa - hápa, hápa - hápa máj. (Hápa máj)
Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.
Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.

J. Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.
Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.
Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.

K. Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.
Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.
Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.

L. Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.
Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.
Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.

M. Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.
Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.
Háda máj v. hápa máj. Hápa máj, hápa máj, hápa máj.

neffe Dura fanto embe d. Neffe fobde
 Merez, manly hely or lig or palatin, Merivelu mint az egy
 mi felékant: Herstia parines; Mi nem Hrenem, hely m. m. m.
 mo Egy mensa sem madar benne, Most arlan valarm haz teadm
 Most arjuk em mig az ar az a tublineh.
 N. Nem tud kera kuni bijaly. Nöpsel meg vele
 Nöfjö leginy nem indelli a kölszög, Nyalen köre
 Nyabra köre hanyatni. Meg tamit a ny aralya.
 Nyiva az ijro ^{hely or palatin} hely or palatin. Abnyaly ez lapd Mels.
 O. Ora vagon az. Az Ora jantul meg iselkon a vadost
 Fel tonni az Orban füvezer. Orplady ij közeget hanyellal
 Orban an sol, az az eber a. Cap regin
 Uy fioly mint a jöl östör, A ki mino övöl ug dit.
 Hü clox valo ö july.
 B. Gara meria feralei Celyreg kedni
 Nem pengot az ijat a ki madarat abar lün.
 El cite a jöu püster. Comt reserenti abarmibül ij.
 Berputnyostul ora vagon. Bicaer kasujja
 mint a. Bicaer mundenkor rajta yugg (i. pidera.)
 Bifoljam. Bohit melle fiöto. Egy periaron foly
 R. Ragad omannyal elök. Vajli tavap vogy arak. k.
 Hon reger dudolni, Regen az ö füte. Rur kofa.
 S. A ki Sansaval lakit Sansalini tamil. Sanyarnan elni.
 Sarival konyagon; az dkenjoca. annyj mint tövöröj pnyan de vgyi
 Semmi a hor heppes. Semmire helle Conda Signus.
 Senti hallavak. De a jex de mig ij box az anny.
 Ny jöul mint a kuno ch a homokom.
 A mint fioly ug tanusolva. Semmit sem kasnal a friaj
 Solat het a bereg az az egyjög nem ajja. Solat hely lay kevesek holl
 Sorany helyen boyarnat ki (i. crepocel in) Sarcviba.
 Szabid a parak de nem a palaisko. Necey, az die passor azk Jamudok,
 Szabid neki; Szogogy mint a fajro, nem jo Szabid nekiul pamor veoni
 Szamistard solca. Olyan ranta mint a Varsa mory.
 A ki perere jantian üll, az enekier halgassad. Semer ki tolni.
 Nem fox fio fox penz jo. Söhd el föto, mit lünek i de all az ij vval.
 Szemjn övönek zavaroz ij jo. Mond mig ne jafogy, hüd köjöl m. y.
 T. Szemnek munden meket, szikonek nem meridonal ki meket
 Szememben bogatj jo. A tinnar bolondnal vati
 A ki a tej meg egy a tudkor ij füjje. Szarva demyfrü a pens
 Mint a kaspölyögan felfüggyejen. A lal m. tavalyiban.
 Szavil nem mi meg embe ny araly ijit. Szemepet ellen.
 Szemeg neki. Szölyeg hely. Szöle Parar a vaharis
 Szög oly. Szög el beped ch. Szög a tlofa az nem mund elty (i. mundich)
 Szög tövöröj hüd Szegelyna embe (i. galafatay)

km arnak.
 ara rednt
 imil.
 f. rize.
 Huny
 Vallam.
 elni
 or
 or
 le
 ant
 vartul.
 kabbal
 sji.
 elenke mi)
 tyja.
 ambica.
 lagor tyar.
 s.
 halvor.
 magad
 om.

szeg.
a kalga
a kabanay
li. iszt.
ly.
voda doly
cm
voja.

theqin
flos
re boju
lios mi
Madre
antens da
minu
nyofceun
cris gub
bipipitak
am y a
nro beko

a kinele

Ez magyar nyelv-mester illyen gyöngy szemekkel tartozik
A' mindön stanzák' mostus kö-tiz-kezon öt áldozat.
Mind oris met nagy seményű stanzák anyja i' közzéte
Nely stanzákban Endem újan leve aly gyermeke,
Hát pászor hisesin i' felely a' darom dege
Dmoresseget giratá füzgetinél ez legyen:
Mind quivel dörjének is van a' ridogy, több nome
Es kíváló nyelvinék etant sea bú-kesü fiej endeme.
Kgy hogy errel nem tpiral mást mint a' drjigo fiej
Annak, i' kinele revere ita, a' d' a' a' jantija est.

D . D . D .

az író.